ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ
Τειου Μελη

Anacreontis Teii Odae

Graec. Latin. Ital.

Editio 1. Neapolit uti ex MS.

FRANCISCI MAZZARELLA PHARAO

... Ανακρεοντι συνεσπετο. *Antholog.*

Dignum laude Virum Musa vetat mori. Horat.

1803

ANACREONTIS VITA

EX MS. FRANCISCI MAZZARELLA-PHARAO.

ANacreon Poëta lyricus ex Teo, nunc *Suſor*, Joniæ maritimæ Civitate; ſi eius ſcriptis credendum, ſupramodum laſcivus, quodque peius, nefandis amoribus Cleobuli, Bathylli, Megiſthei, Smerdis, ſive Smeridis, aliorumque: & quo deperiiſſet amore Euripylen, Cybellen, maſculam Sappho, ab aliis ſcias: conſulendique Deiphilus, Hermeſianactesque Colophonius. Ortus Olympiadis LV anno II, V. [illegible] C. anno CXCIV: floruit temporibus Cyri, & Cambyſis, circiter ſcilicet annos quincentum, aut DLVIII ante Chriſtum natum. Patrem habuit Scitinum jambigraphum, iuxta alios Ariſtocritum, Eumeſum, ſive Eumelum, Partheniumve, de qua re diſſentiunt hiſtorici, ut adhuc ſub judice lis ſiet: matrem vero Æetiam ex Attica, imo ut aliis dicitur, Athenis ambo, affineſque Soloni, Dropidæ, Critiæ ex Codro, uti docet Plato. Συγχρόνους habuit Alcmannum e Lydia, Alcæum, Sapphum, Pittacum, Cleobulum, Thaletem, Biantem, Pythagoram, Anaxagoram, Herodotum, Sophoclem, alioſque inſignes viros. Patriam coactus deſerere a Perſis obſeſſam, devaſtatam, non unus civium ſuorum, Athenienſiumque, Abderam Traciæ urbem non ignobilem, placidus ſeceſſit. Qua ratione plurimorum gratiam, benevolentiamque aucupaſſet, repetendum ſane ab eius jocis, ſcurrilitatibus, honor ſit auribus, vitæ-

que hilaritate, quibus quam maxime valebat. Carus itaque fuit Hipparcho Pisistrati filio, qui (ei triremem quinquaginta remis instructam Teum misit, ut Athenas veniret) literis licet ille deditus, forsan ut tyrannidis invidiam sapientiæ opinione extingueret, fautorque hinc literatorum videri volens, ob libidinem in Armodium Aristogitonis conjurationem in se excitavit, uti ex Thucydide. Signum tamen æneum ei Athenis ille posuit. Carus pariter fuit, imo percarus Polycrati felicissimo Samiorum Tyranno, quo familiarissime usus, difficillimi licet ingenii; de quo consulendus Maximus Tyrius: & eo hic etiam in rebus maximi momenti, donisque speciosissimis cumulatus, inter quæ numerandum sane illud quinque talentorum, quod ejus spiritum, uti ferunt, nec credam, tot curis, sollicitudinibus[illegible], adeo exagitavit, ut ad recuperandam animi tranquillitatem, donatori reddiderit. Proh! diviti, nobili, doctoque viro philosopho, varique tantam crucem munus tam exiguum! Cur a Platone dicatur *dives*, *nobilis*, & σοφος ipse videat, tuque eum consule\ sis lector. Forsan non tam dissolutis fuit moribus, uti ex eius odariis: forsan libido illis temporibus non vitio vertenda, præsertim doctis viris, quibus sæpe ad animi exhilarationem post tot literarum studiis exantlatos labores curæ bonum diem facere, venerique indulgere, ut ex Homero Thetis ait lugenti, mœrentique filio Achilli; mensa enim, cubilisque *οχρα*, ορyιατε animos recreare sola potis sunt:

Tan-

Τεκνον εμον, τεο μεχρις οδυρομενος και αχευων
Σην εδεαι κραδιην, μεμνημενος ουδε τι σιτου
Ουτ' ευνης; Αγαθον δε γυναικι περ εν φιλοτητι
Μισγεσθ' . . . .

Fili mi, quousque lugens & mœrens
Tuum edes cor, memor neque cibi prorsus
Neque cubilis? Bonum vero mulieri amore
Misceri.

Quod illis temporibus non utique nævus reputabatur cuique, ceteris uti Epicuri de grege porcis sensualibus voluptatibus præsentibusque tantum sollicitis. Sic nonne Theodata, Aspasia, cæteræque βαθυζωνοι pulchritudinis archetypa, sapientiæ nec ne exemplaria vulgato corpore absque infamia prostituebantur? Nonne Straton membra Erycinæ Veneri devotarum *sancta* vocat? nonne summis extolluntur laudibus juvenculæ multos amplexantes advenas *sacræ* Suadelæ *ministræ* Corinthi a Pindaro, πολυξεναι νεανιδες αμφιπολει Πειθους εν αφνειῳ Κορινθῳ? nonne Babylone, alibique in honore *succhat venoth*? videsis nostras differt. elucubrationesq. in fine *Lucaniæ Josephi Antonini*.

Maximus Tyrius ait, quondam redimitum tempora floribus, ebrietateque nutantem, labantemque ceu alter Silenus hesterno inflatus venas Jaccho, in Panjionio incidisse in quandam Nutricem puerulum in ulnis gestantem, eique petulenter vel nimis insultasse, quæ ebrietati parcens, Deos precata est, olim puellum illum eius carminum fieri decens argumentum, quod re evenit; ab eo namque carminibus concelebratus est, quem prius maledictis contumeliisque præ temulentia maxima prosciderat injuria:

estque ille Cleobulus, cuius perpulchre honestatum in fragmentis, quæ restant, nomen legitur, præcipue ode LXIV.

Post Hipparchi cædem pingui paterna hæreditate frui volens, proculque publicis negotiis esse havens, Teum secessit, quo felicissimæ quietis & tranquillitatis plenissimo asylo reliquum vitæ transegit, rurali ibi selecto, opportuno domicilio, amœnissimo Ægei maris prospectu detentus, illecebrisque civium, amicorum, sequiorisque sexus ei non ingrati: e regione tot delitiosissimarum Insularum liberum amabileque Epicureorum vivendi genus non incommodum nactus, id sequi, numeris carminibusque celebrare, uti quod non aureis laquearibus, sed rusticis dumtaxat innocuis tectis morari invenitur, paceque sociante residet, ceu poetis fuit, sic Musis totum sese devovit. Dicitur & illis placidissimis otiis, desidiaque prurigimem, œstrumque subiisse uxorem ducendi, quodque peius illocabilem fere ætate provecta, dote cassam, & nisi pulchram, animi saltem dotibus credendum tanto viro dignam, æstimandamque, selegit, sociamque sibi adjunxit: huius nomen antiquitas silentio præteriit. Musicam, cantumque in deliciis olim inter pocula apud Ægyptios, Hebræos (*Isai. Cap. V. 12.*) Babylonios, cæterosque orientales, hic læta inter suorum convivia, comissationesque civium jugiter græcari gaudentium, ad majorem animi exhilarationem quasi novos ritus primus indidisse dicitur. Quoad eius mores scinditur incertus studia in contraria eruditorum chorus. Plato, Xenophon, Apuleius, Maximus Tyrius, Ælianus,

nus, Athenæus, aliique quam multi de eius sobrietate, frugique vita, probitate morum, philosophia buccinatores prædicant; quicquid contra ex eius odariis adpareat: æquivoca sane res, multis enim si lasciva pagina, proba tamen vita fuit, & si noster vates nobilitatis genere tantum suffultus, vitæque insuper immorigeræ, imo apparentibus nævis deturpatus in publicum laudem ad aucupandam prodiret, cum Lucano sane dicerem

Quid imaginibus, quid avitis fulta triumphis
Atria, quid pleni numeroso Consule fasti
Profuerint, cui vita labat? perit omnis in illo
Nobilitas, cui laus est in origine sola.

Nobili ast nedum hic genere ortus, doctus insuper, suavitate admirabili facundus, moralis, frugi, lepidus, unde & omnibus vivens carus, & mortuus desideratus, inque suis huc usque tam admiratus operibus, ceu omnes norunt, uti de ipso videatur dictum:

Solaque non norunt hæc monumenta mori.

Plinius inter cæteros, Valeriusque Maximus aiunt „ *Statum humanæ vitæ modum supergressum esse*, ac tandem vitam cum morte commutasse, uvæ passæ grano strangulatum, quum tenues, & exiles virium reliquias foveret. Contra Lucianus, licet inter longævos enumeret, inquit tamen, periisse octogintaquinque annorum spatium non prætergressum; quod & de Sophocle narratur, qui eodem mortis genere ad Elysios advolavit, nonagintaquinque annos natus. Ex Horatio, qui *lib. 1. od. 17.* ait „

. . . . Et fide Teja
Dices laborantes in uno
Penelopen, vitreamque Circem.

col-

colligitur poëma panxisse de *Ulyxis*, *Penelopesque amoribus*. Scholiastes Nicandri memorat aliud inscriptum Ὕπνος, *Somnus*, aliud Ῥιζοτομικά, sive *de radicum sectione*, elaboratum intuitu Democedis Medici, forsan illius e nostra magna Græcia, & in aula Persica maximi decoris. Multaque in honorem Polycratis, præcipue post eius fata, cuum lacrymis motus filiæ Darius, extremo affecit supplicio proditorem Oretam. Encomia etiam familiæ Pisistratorum conscripsit, suadente Hipparcho: cætera pessum ivere, quæ sane multa creduntur fuisse tanti Viri poëmata, variis carminum generibus compacta, uti ex Suida, Chrysostomo, aliisq. etiam piis christianis. Doctas, pulcellasque, nunc quas visimus reliquias, unde dicere possumus ἐξ ὄνυχος λέοντα, imprimis Henricus Stephanus e situ in lucem prodire jussit anno reparatæ salutis MDLIV. Non paucos inde nactus post huius docti Viri latinam versionem meritissime est tantus Vates Scholiastas, Interpretesque. De eo sic, Ovidius *trist.* 2.

Quid nisi cum multo venerem confundere vino
Præcepit lyrici Teïa Musa Senis.

& Horatius „ *Nec, si quid olim lusit Anacreon*
delevit ætas.

Ipse inventor eius carminis, ab eo postea *Anacreontici* nuncupati, & ab Horatio primum in Latium invecti.

Inter multa eius tumulo, sive cenotaphiis adposita Græca, Latinaque epigrammata, liceat hoc adferre inscriptum epitaphium:

At te, Sancte Senex, acinus sub tartara misit,
Cycneæ clausit qui tibi vocis iter.

Vos

Vos hederæ tumulum, tumulum vos cingite
lauri,
Hoc rosa perpetuo vernet odora loco.
At vitis procul hinc, procul hinc odora facessat,
Quæ caussa diræ protulit uva necis.
Creditur ipse minus vitem jam Bacchus amare,
In Vatem tantum quæ fuit ausa nefas.

Julianus hoc elogio eum honestavit, quo en quid ipsum dicentem inducit.

Πολλακι μεν τοδ' αεισα, και εκ τυμβου δε βοησω,
Πινετε, πριν ταυτην αμφιβαλησθε κονιν.
Sæpius hoc cecini, jamque exclamabo sepulchro,
Ante hos, si sapiat, quisque bibet, cineres.

Aliud

Vina crepas, multo celebrasti carmine vitem,
Uva tibi vitam, præbuit uva necem.

Paraphrasis Pasch. Clementi.

Colmo il nappo in tutte l' ore
Solo aver fu il tuo desio
Di spumante aureo licore
Del miglior che vanti Chio:
Di tue corde allor sonore
Il buon suon la Grecia udio
Misto a voci assai canore
Celebrar di Nasso il Dio.
Tu dall' uva abi quanta, e quale
Gloria, e vanto, e spirto avesti,
Che già resesti immortale!
Rio destin non prevedesti:
Un granel ti fu fatale,
E la vita allor perdesti.

No-

Noviſſime diſceptatum de legitimitate Odarii LXII., ut pote in quo videtur ſeipſum auctorem commendare plenis gloriam verbis, ut ait Plautus „ τον Ανακρεοντα μιμον, τον αοιδιμον μελιτταν, ceu ſi novum ſit, Poëtis licere de ſeipſis multa glorioſe, & aliquando etiam thraſonice, ne dicam mendaciter, cantillando plenis buccis, ſeſquipedalibuſq. verbis effutire, uti & inter Græcos Heſiodus, qui jactabundus initio της Θεογονιας, docti norunt, qui eum verſant, quid de ſe dicat v. 21. & ſeqq., interque Latinos de ſe Propertius tota *Eleg.* 1. 2. & 3. lib. 3. Horatius *ode* 30. *lib.* 3. *ad Melpomenem*, Ovidius in fine *Metamorph. peroratione* ſua magnifica &c. Νοθεια, inſuper nonatur Odarium LXVI. ut ſi ſomnians de ſe aliquid dicere homo non poſſet, quum & aliter elegans tabula minicularià elaborata dexterâ Anacreontis omnino eſſe videatur, ut & Meleſigenes ipſe de ſe *hymno in Apollinem v.* 172. *& ſeqq.*, ut alios taceam, attamen Homerica eſſe carmina, & non aliorum reputantur. Item Odarium LXV. quod Juliano Ægyptio ab aliquibus etiam tribuitur. Extremum tamdem Odarium de *mortuo* [illegible]*e*, quod alii tribuunt noſtro Vati, alii Syracuſio elegantiſſimo Eclogographo, in quod non mirum in tanta temporum diſtantia homines hallucinari. Omnium tandem laudatorum λειψανον Rogatiana, verſione decorandam hanc editionem æquum duximus.

Τον Ανακρεοντα μιμου
Τον αοιδιμον μελιστην.
Anacreontem imitare
Celeberrimum Lyricum.
ex Anthologia.

Anacreon non ſolum dedit hæc μελη;
ſed etiam in ipſis mella.
Scaliger.

ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ ΤΗΙΟΥ ΜΕΛΗ.

Συμποσιακα ἡμιϊαμβα

Εις λυραν. α΄

Θελω λεγειν Ατρειδας,
Θελω δε Καδμον αδειν.
Ἡ βαρβιτος δε χορδαις
Ερωτα μουνον ηχει.
Ημειψα νευρα πρωην,
Και την λυρην απασαν
Καγω μεν ηδον αθλους
Ἡρακλεους· λυρη δε
Ερωτας αντεφωνει.
Χαιροιτε λοιπον ἡμιν,
Ἡρωες· ἡ λυρη γαρ
Μουνους ερωτας αδει.

Εις γυναικας. β΄.

Φυσις κερατα ταυροις,
Ὁπλας δ' εδωκεν ἱπποις,
Ποδωκιην λαγωοις,
Λεουσι χασμ' οδοντων,
Τοις ιχθυσιν το νηκτον,
Τοις ορνεοις πετασθαι,

Τοις

ANACREONTIS TEII ODÆ.

Convivalia semijambica.

In lyram. Ode I.

Volo dicere Atridas,
Volo etiam Cadmum canere;
Barbiton vero fidulis suis
Amorem unicum sonat.
Mutavi nervos pridem,
Lyramque adeo *universam:*
Et ego sane canebam labores
Herculis: Lyra vero
Amores contra resonabat.
Valeatis ergo *in futurum nobis,*
Heroes; hæc Lyra namque
Solos amores canit.

In mulieres. II.

Natura cornua tauris,
Ungulasque dedit equis,
Pedum pernicitatem leporibus,
Leonibus hiatum dentium,
Piscibus natatum,
Avibus volare,

Ταις ανδρασιν φρονημα,
Γυναιξιν ουκ ετ' ειχεν;
Τι ουν διδωσι; καλλος,
Αντ' ασπιδων απασεων,
Αντ' εγχεων απαντων·
Νικα δε και σιδηρον,
Και πυρ, καλη τις ουσα.

Εις Ερωτα. γ'.

Μεσονυκτιοις ποθ' ωραις,
Στρεφεται οτ' Αρκτος ηδη
Κατα χειρα την Βοωτεω,
Μεροπων δε φυλα παντα
Κεαται κοπω δαμεντα·
Τοτ' Ερως επισταθεις μευ
Θυρεων εκοπτ' οχηας.
Τις, εφην, θυρας αρασσει;
Κατα μευ σχισεις ονειρους;
Ὁ δ' Ερως· Ανοιγε, φησι,
Βρεφος ειμι, μη φοβησαι.
Βρεχομαι δε, κασεληνον
Κατα νυκτα πεπλανημαι.
Ελεησα ταυτ' ακουσας.
Ανα δ' ευθυ λυχνον αψας,
Ανεωξα, και βρεφος μεν
Εσορω, φεροντα τοξον,
Πτερυγας τε και φαρετρην.
Παρα δ' ιστιην καθισας

Παρ-

Viris prudentiam,
Fœminis non amplius habuit, quod daret.
Quid igitur dat eis? *Pulchritudinem*,
Præ clypeis omnibus,
Præque hastis omnibus:
Quæ *vincit etiam ferrum*,
Atq. ignem ipsum, *Pulchra si qua sit*.

In Amorem. III.

Nocte aliquando concubia
Vertitur cum jam Ursa
Sub manum Bootæ,
Mortaliumque genus omne
Jacet labore domitum,
Tunc Amor superveniens, *mea*
Forium pulsabat repagula:
Quis, *dixi*, *fores tundit*?
Disrumpere mei vis somnia?
Ast Amor: *Aperi*, *ait*,
Puerulus sum, *ne timeas*,
Pluvia sane madeo, *&* *illunem*
Per noctem erravi.
Misertus sum ut hæc audii,
Statimque accenso lychno
Aperui, *&* *puellum quidem*
Aspicio gestantem arcum,
Alasque, *pharetramque*.
Ad focum itaque cum stitissem,

 Meis

Παλαμαισι χειρας αυτου
Ανεθαλπου, εκ δε χαιτης
Απεθλιβον ὑγρον ὑδωρ.
Ὁ δ', επει κρυος μεθηκε,
Φερε, φησι, πειρασωμεν,
Τοδε τοξον, ει τι μοι νυν
Βλαβεται βραχεισα νευρη.
Τανυει δε, και με τυπτει
Μεσον ἡπαρ, ὡσπερ οιστρος,
Ανα δ' ἁλλεται καχαζων.
Ξενε, δ' ειπε, συγχαρηθι,
Κερας αβλαβες μεν εστι,
Συ δε καρδιην πονησεις.

Εις ἑαυτον. δ'.

Επι μυρσιναις τερειναις,
Επι λωτιναις τε ποιαις
Στορεσας θελω προπινειν.
Ὁ δ' Ερως χιτωνα δησας
Ὑπερ αυχενος παπυρῳ,
Μεθυ μοι διηκονειτω.
Τροχος ἁρματος γαρ οια
Βιοτος τρεχει κυλισθεις
Ολιγη δε κεισομεσθα
Κονις, οστεων λυθεντων.
Τι σε δει λιθον μυριζειν;
Τι δε γη χεειν ματαια;
Εμε μαλλον, ὡς ετι ζω,

Μυ-

Meis *palmis manus eius*
Refovebam, *&* *ex cæsarie*.
Exprimebam humidam aquam.
Ille autem, *ubi frigus* se *remisit*,
Agesis, *ait*, *experiamur*
Hunce arcum, *nunquid mihi jam*
Lædatur madefactus nervus.
Tendit itaque, *&* *me ferit*
In *medium jecur*, *tanquam asilus*,
Exilitque cachinnans,
Et, *Hospes*, *inquit*, *congratulare*,
Cornu quidem meum *illæsum est*,
Tu autem cor dolebis.

De Seipso. IV.

Super myrtis tenellis
Super & lotinis herbis
Stratus volo potare.
Amor itaque tunicam ligans
Super cervice papyro,
Merum mihi administret.
Velut enim rota currus
Vita nostra *currit voluta*;
Exiguusque jacebimus
Pulvis, *ossibus solutis*,
Quid te opus est lapidem inungere?
Quid & in terram libare supervacua?
Me potius, *dum adhuc supersum*,

Μυρισον, ροδοις δε κρατα
Πυκασον. καλει δ' εταιρην.
Πριν, Ερως, εκει μ' απελθειν
Υπο νερτερων χορειας,
Σκεδασαι θελω μεριμνας

Εις ροδον. έ.

Το ροδον το των Ερωτων
Μιξωμεν Διονυσω.
Το ροδον το καλλιφυλλον,
Κροταφοισιν ἁρμοσαντες,
Πινωμεν ἁβρα γελωντες.
Ῥοδον, ω φεριστον ανθος,
Ῥοδον, ειαρος μελημα.
Ῥοδα και Θεοισι τερπνα.
Ῥοδα παις ὁ της Κυθηρης
Στεφεται καλοις ιουλοις,
Χαριτεσσι συγχορευων.
Στεψον ουν με και λυρισσω.
Παρα σοις, Διονυσε, σηκοις.
Μετα κουρης βαθυκολπου
Ῥοδινοισι στεφανισκοις
Πεπυκασμενος χορευσω.

Κωμος. ϛ'.

Στεφανους μεν κροταφοισι
Ῥοδινους συναρμοσαντες

Μι-

Unge, rosisque caput meum
Redimito, & voca huc *amicam.*
Priusquam, Amor, illuc abiero
Ad Inferorum choreas,
Dissipare volo curas.

In rosam. V.

Rosam, quae flos *Amorum,*
Misceamus Baccho.
Rosam illam pulchrefoliatam
Temporibus aptantes:
Bibamus genialiter ridentes;
Rosa, o praestantisse flos,
Rosa, veris cura,
Rosae & Diis carae.
Rosis puer ille Veneris
Redimitur pulchros cincinnos
Cum Gratiis saltans.
Corona igitur me, & lyram pulsabo
Ad tua, Bacche, delubra
Cum puella profundi sinus,
Roseis corollis
Redimitus tripudiabo.

Festivitas-amatoria. VI.

Coronas quidem temporibus
Roseas simul aptantes

Vino

Μεθυομεν ἁβρα γελωντες.
Ὑπο βαρβιτῳ δε κουρη
Κατα κισσοισι βρυοντας
Πλοκαμοις φερουσα θυρσους
Χλιδανοσφυρος χορευει.
Αβροχαιτης δ' αμα κουρος
Στοματων ἡδυ πνεοντων,
Κατα πηκτιδων αθυρει,
Προχεων λιγειαν ομφην.
Ὁ δ' Ερως ὁ χρυσοχαιτης
Μετα του καλου Λυαιου,
Μετα της καλης Κυθηρης,
Τον επηρατον γεραιοις
Κωμον μετεισι χαιρων.

Εις Ερωτα. ζ'.

Ὑακινθινῳ με ῥαβδῳ
Χαλεπως Ερως βαδιζοντ'
Εκελευσε συντροχαζειν.
Δια δ' οξεων μ' αναυρων,
Ξυλοχων τε και φαραγγων
Τροχαοντα πειρεν Ὑδρος.
Κραδιη δε ῥινος αχρις
Ανεβαινε, καν απεσβην.
Ὁ δ' Ερως μετωπα σειων
Απαλοις πτεροισιν, ειπε,
Συ γαρ ου δυνη φιλησαι.

Εις

Vino madeamus suaviter ridentes.
Ad barbiton vero puella
Hederaceis plenos
Cirris ferens thyrsos,
Delicatis-molleolis saltat.
Mollique-cæsarie simul puer
Ore suave spiranti
Ad panduram ludit
Fundens elegantem vocem.
Ipse vero Amor auricomus
Una cum pulchro Lyæo,
Una cum pulchra Venere
Pergratam senibus
Comessationem ingreditur lætus.

In Amorem. VII.

Hyacinthina me virga
Difficulter Amor gradientem
Jussit secum una-cursitare:
Ita *per rapidos torrentes,*
Per fruticeta, & præcipitia
Cursitantem transfixit coluber.
Cor inde mihi *nares adusque*
Ascendit, & tantum non extinctus sum,
Amor itaque frontem mibi refrigerans
Mollibus cum alis dixit:
Tu etenim non potes amare.

In

Εις το ἑαυτου ονειρον . ή.

Δια νυκτος εγκαθευδων
'Αλιπορφυροις ταπησι,
Γεραυνμενος Λυαιῳ,
Εδοκουν ακροισι ταρσοις
Δρομον ωκυν εκτανυειν
Μετα παρθενων αθυρων:
Επεκερτομουν δε παιδες
Απαλωτεροι Λυαιου,
Δακεθυμα μοι λεγοντες,
Δια τας καλας εκεινας.
Εθελοντα δ' αυ φιλησαι
Φυγον εξ ὑπνου με παντες.
Μεμονωμενος δ' ὁ τλημων
Παλιν ηθελον καθευδειν.

Εις περιστεραν. θ'.

Ερασμιη πελεια,
Ποθεν ποθεν πετασαι;
Ποθεν μυρῶν τοσουτῶν,
Επ' ηερος θεουσα,
Πνεεις τε και ψεκαζεις;
Τις εστι σοι; Μελει δε.
Ανακρεων μ' επεμψε
Προς παιδα, προς Βαθυλλον,
Τον αρτι των απαντων
Κρατουντα και τυραννον.

Πε-

In somnium suum. VIII,

Per noctem indormiens
Marinopurpureis tapetibus
Lætificatus Lyaeo,
Visus sum summis pedum plantis
Cursum velocem intendere
Cum virginibus lusitans.
Cavillabantur autem Pueri
Teneriores Lyæo,
Scurrilia mihi dicentes
Propter formosulas, illas;
Volentem deinde osculari,
Fugerunt e somno me omnes.
Solus itaque relictus ego *misellus*
Rursus appetii dormire.

Ad Columbam. IX.

O amabilis columba
Undenam, undenam volas?
Unde est, quod unguentorum tantorum
Per aërem festinans
Redolesque, depluisque?
Quis tibi herus *est? Curæ id* mihi scire,
Anacreon me misit
Ad amasium, ad Bathyllum
Dudum jam omnium
Dominum, & Imperatorem.

Va-

Πεπρακε μ' ἡ Κυθηρη
Λαβουσα μικρον ὑμνον.
Εγω δ' Ανακρεοντι
Διηκονω τοσαυτα.
Και νυν οἱας εκεινου
Επιστολας κομιζω.
Και φησιν ευθεως με
Ελευθερην ποιησειν.
Εγω δε, κην αφη με,
Δουλη μενω παρ' αυτῳ.
Τι γαρ με δει πετασθαι
Ορη τε, και κατ' αγρους,
Και δενδρεσιν καθιζειν,
Φαγουσαν αγριον τι;
Ταννυν εδω μεν αρτον
Αφαρπασασα χειρων
Ανακρεοντος αυτου.
Πιειν δε μοι διδωσι
Τον οινον, ὁν προπινει.
Πιουσα δ' αν χορευσω,
Και δεσποτην εμοισι
Πτεροισι συγκαλυψω,
Κοιμωμενη δ' επ' αυτῳ
Τῳ βαρβιτῳ καθευδω.
Εχεις απαντα, απελθε.
Λαλιστεραν μ' εθηκας,
Ανθρωπε, και Κορωνης.

Vendidit me illi *Venus*
Acceptans brevem hymnum .
Ego exinde Anacreonti
Inservio ad hæc
Et nunc qualescunque illius
Epistolas defero:
Et is *ait*, *propediem me*
Liberam se *facturum*.
Ego vero, *etiamsi dimiserit me*,
Serva nihilominus manebo apud eum:
Quid enim mihi opus est volare
Per *montes* & *per agros*
Et arboribus insidere ,
Edenti nescio *quid rusticum*?
Nunc comedo quidem panem
Subripiens manibus
Anacreontis ipsiusmet:
Bibendumque mihi præbet
Vinum, *quod præbibit*.
Bibensque utique saltabo,
Et herum meis
Alis contegam ;
Consopita autem super ipso
Barbito dormio.
Habes omnia, *abeas*:
Loquaciorem me reddidisti,
O homo, *vel ipsa cornice*.

In

Εις Ερωτα κηρινον. ί.

Ερωτα κηρινόν τις
Νεηνιης επωλει.
Εγω δε ὁι παραστας,
Ποσου θελεις, εφην; σοι
Το τευχθεν εκπριωμαι;
Ὁ δ' ειπε δωριαζων,
Λαβ' αυτον ὁπποσου λης.
Ὁμως ἱδ' ιῃ, εκμαθης παν,
Ουκ ειμι κηροτεχνας,
Αλλ' ου θελω συνοικειν
Ερωτι παντορεκτα.
Δος ουν, δος αυτον ἡμιν
Δραχμης, καλον συνευνον.
Ερως, συ δ' ευθεως με
Πυρωσον· ει δε μη, συ
Κατα φλογος τακηση.

Εις ἑαυτον. ιά.

Λεγουσιν ἁι γυναικες,
Ανακρεων, γερων ει,
Λαβων εσοπτρον αθρει
Κομας μεν ουκετ' ουσας,
Ψιλον δε σευ μετωπον.
Εγω δε τας κομας μεν,
Ειτ' εισιν, ειτ' απηλθον
Ουκ οιδα· τουτο δ' οιδα,

In cereum Cupidinem, X.

Cupidinem cereum quidem
Adolescens venundedit;
Ego vero illi adstans:
Quanti vis, dixi, a te
Imagunculam hanc *emam?*
At ille, ait, dorice loquens:
Cape illum quanti vis.
Verumtamen ut rem totam addiscas,
Non sum cerarius,
Sed nolo una habitare
Cum Cupidine omnia adpetenti.
Da igitur, ajo, da illum nobis
Pro *drachma, lepidum contubernalem.*
Cupido, tu vero propediem me
Incendas; sin vero tu ipse
In flamma colliquefies.

De seipso, XI.

Dicunt mihi *fœminæ,*
Anacreon, senex es:
Sumens speculum contemplare
Comas quidem non amplius existentes,
Glabramque tui frontem.
Ego sane, quod ad comas attinet,
Utrum sint, an abierint,
Haud novi: hoc autem scio,

 Quod

Ὡς τῷ γερουτι μαλλον
Πρεπει το τερπνα παιζειν,
Ὁσῳ πελας τοῦ Μοιρης.

Εις χελιδονα. ιβ΄.

Τι σοι θελεις ποιησω,
Τι κωτιλη χελιδων;
Τα ταρσα σευ τα κουφα
Θελεις, λαβων ψαλιξω;
Η μαλλον ενδοθεν σευ
Την γλωσσαν, ὡς ὁ Τηρευς
Εκεινος, εκθεριξω;
Τι μευ καλων ονειρων,
Ὑπορθριαισι φωναις
Αφηρπασας Βαθυλλον;

Εις Αττιν, ιγ΄.

Ὁι μεν, καλην Κυβηβην
Τον ἡμιθηλυν Αττιν
Εν ουρεσιν βοωντα,
Λεγουσιν εκμανηναι.
Ὁι δε, Κλαρου παρ᾽ οχθαις
Δαφνηφοροιο Φοιβου
Λαλον πιοντες ὑδωρ,
Μεμηνοτες βοωσιν.
Εγω δε, του Λυαιου
Και του μυρου κορεσθεις

Και

Quod seni tanto *magis*
Convenit jucunde ludere,
Quanto propior ei *Mors* sit.

In hirundinem. XII.

Quid tibi vis, *faciam*,
Quid, *garrula hirundo?*
Alas-ne tui leves illas,
Vis, *ut prehendens forfice resecem?*
An potius interiorem tui
Illam linguam, *uti Tereus*
Ille, *prorsus demetam?*
Quid ex *meis gratis somniis*
Matutinis tuis *modulis*
Abripuisti Bathyllum?

In Attin. XIII.

Hi quidem, *almam Cybelem*
Semimarem Attin
In montibus clamantem
Dicunt in furorem actum.
Illi vero, *Clari ad ripas*
Laurigeri Phœbi,
Fatidicam bibentes aquam
Furore perculsi clamant.
Ast ego, *Lyaeo*
Et unguento saturatus,

Και της εμης εταιρης,
Θελω, θελω μανηναι.

Εις Ερωτα. ιδ΄.

Θελω, θελω φιλησαι.
Επειθ' Ερως φιλειν με.
Εγω δ' εχων νοημα
Αβουλον, ουκ επεισθην.
Ὁ δ' ευθυ τοξον αρας,
Και χρυσεην φαρετρην
Μαχη με προυκαλειτο.
Καγω λαβων επ' ωμων
Θωρηχ', ὁπως Αχιλλευς,
Και δουρα, και βοειην
Εμαρναμην Ερωτι.
Εβαλλ'. Εγω δ' εφευγον.
Ὡς δ' ουκ ετ' ειχ' οϊστους,
Ηχαλλεν, ειθ' εαυτον
Αφηκεν εις βελεμνον.
Μεσος δε καρδιης μευ
Εδυνε και μ' ελυσε.
Ματην δ' εχω βοειην.
Τι γαρ βαλωμεθ' εξω,
Μαχης εσω μ' εχουσης;

Εις το αφθονως ζην. ιε΄.

Ου μοι μελει Γυγαο
Του Σαρδεων ανακτος.

Ουθ'

Et meâ quoque amicâ,
Volo, volo, inquam, *furere*.

In Cupidinem. XIV.

Volo, volo nunc tandem *amare*.
Suasit Cupido amare me;
Ego vero habens animum
Improvidum, minime persuasus sum.
Tunc ille protinus arcum tollens,
Atque auream pharetram,
Pugnâ me provocabat:
Et ego sumens in humeris
Thoracem, veluti alter *Achilles,*
Hastasque, & scutum,
Pugnabam cum Cupidine.
Jaculabat ille, *ego vos fugiebam.*
Ut autem non amplius habuit tela,
Succensuit, deinde seipsum
Projecit in modum teli:
Mediusque cordis mei sinum
Penetravit, & me solvit,
Frustra itaque habeo scutum.
Quid enim muniamur extra,
Bello intus me exercente?

Quod libere sit vivendum. XV.

Non mihi curæ sunt opes *Gygis,*
Illius Sardium Regis

Ουθ' αιρει με χρυσος,
Ουδε φθονω τυραννοις.
Εμοι μελει μυροισι
Καταβρεχειν υπηνην
Εμοι μελει ροδοισι
Καταστεφειν καρηνα.
Το σημερον μελει μοι.
Το δ' αυριον τις οιδεν;
Εως ουν ετ' ευδι', εστι,
Και πινε, και κυβευε,
Και σπενδε τω Λυαιω.
Μη νουσος, ην τις ελθη,
Λεγη, Σε μη δει πινειν.

Εις εαυτον. ις'

Συ μεν λεγεις τα Θηβης,
Ο δ' αυ Φρυγων αυτας,
Εγω δ' εμας αλωσεις.
Ουχ ιππος ωλεσεν με,
Ου πεζος, ουτε νηες.
Στρατος δε καινος αλλος
Απ' ομματων βαλων με.

Εις ποτηριον αργυρουν. ιζ'

Τον αργυρον τορευσας,
Ηφαιστε, μοι ποιησον,
Πανοπλιαν μεν ουχι

Neque expugnat me aurum,
Nec invideo Tyrannis.
Mihi cordi est, unguentis
Perfundere barbam;
Mea interest rosis
Coronare verticem.
Quod hodie est, *mea tantum refert,*
Quod cras erit, *quis novit?*
Donec igitur adhuc sereni sunt dies,
Et bibe, & aleis lude,
Et libato Lyaeo,
Ne morbus, si quis venerit,
Jubeat, se non amplius bibere.

De seipso. XVI.

Tu quidem pangis Thebaica,
Ille autem Phrygum pugnas,
Ego vero meas expugnationes.
Non equitatus perdidit me,
Non pedes, neque naves,
At exercitus insuetatus alius generis,
Ab ocellis puellæ *feriens me.*

In poculum argenteum. XVII.

Argentum illud cum cælaveris,
Vulcane, mihi fac
Armaturam omnem quidem nullo modo.

Quid

Τι γαρ μαχαισι καμοι;
Ποτηριον δε κοιλον
Ὅσον δυνῃ, βαθυνον
Ποιει δε μοι κατ᾽ αυτο,
Μητ᾽ αστρα, μηθ᾽ ἁμαξας
Μη στυγνον Ὠριωνα.
Τι Πλειαδεσσι καμοι;
Τι δ᾽ αστρασιν Βοωτεω;
Ποιησον αμπελους μοι,
Και βοτρυας κατ᾽ αυτο,
Και χρυσεους πατουντας,
Ὁμου καλῳ Λυαιῳ,
Ερωτα, και Βαθυλλον.

Εις το αυτο. ιη᾽.

Καλλιτεχνα, μοι τορευσον
Ειαρος κυπελλον ηδυ.
Τα πρωτα τερπνον ἡμιν
Ῥοδον φερουσαν ὡρην.
Το αργυρον δ᾽ ἁπλωσας
Τερπνον ποτον ποιει μοι.
Των τελετων παραινω
Μη μοι ξενον τορευσῃς,
Μη φευκτον ἱστορημα.
Μαλλον ποιει Διος γονον
Βακχον Ευϊον ἡμιν.
Μυστην ναματος, η Κυπριν
Ὑμεναιοις κροτουσαν.

Τμε-

Quid enim mihi cum pugnis?
Poculum vero cavum
Quantum potes, profundumque.
Et fac mihi super illud,
Neque astra, neque Plaustra-coelestia,
Neque invisum Orionem:
Quid mihi cum Pleiadibus?
Quid item *cum astris Bootæ?*
Facito vites mihi,
Et racemos super illud,
Atque aureos calcantes
Unà cum pulchro Lyæo,
Cupidinem, atque Bathyllum.

In idem. XVIII.

O artifex, mihi cælato
Veris poculum suave;
Imprimis dulcem nobis
Rosam ferens Tempus:
Et argento expanso
Jucundum poculum ibi *facito mihi.*
Ceremoniarum hortor,
Ne mihi exoticum quid *cæles,*
Nec execrandum argumentum,
Potius fac Jovis prolem,
Bacchum Evium nobis
Datorem liquoris, aut Venerem
Cum Hymenæis plaudentem,

Ὑμεναιων κρατουσαν.
Χαρασσ' Ερωτ' ανοπλον,
Και χαριτας γελωσας
Ὑπ' αμπελον ευπεταλον,
Ευβοτρυον, κομωσαν.
Συναπτε κουρους ευπρεπεις,
Αν μη Φοιβος αθυρη.

Εις το δειν πινειν. ιθ'.

Ἡ γη μελαινα πινει,
Πινει δε δενδρε' αυτην,
Πινει θαλασσα δ' αυρας,
Ὁ δ' Ἡλιος θαλασσαν,
Τον δ' Ἡλιον Σεληνη.
Τι μοι μαχεσθ', εταιροι,
Καυτω θελοντι πινειν;

Ερωτικον ωδαριον εις Κορην. κ'.

Ἡ Ταντάλου ποτ' εστη
Λιθος Φρυγων εν οχθαις.
Και παις ποτ' ορνις επτη
Πανδιονος χελιδων.
Εγω δ' εσοπτρον ειην,
Ὁπως αει βλεπης με.
Εγω χιτων γενοιμην
Ὁπως αει φορης με.
Ὑδωρ θελω γενεσθαι,

Ὁπως

Nuptiarum dominatricem;
Sculpe Cupidinem inermem
Et Gratias ridentes,
Sub vite luxurianti,
Racemosa, comanti;
Conjunge pueros decentes:
Modo ne Phœbus & ipse lusitarit.

Quod oporteat bibere. XIX.

Terra hæc nigra bibit,
Bibuntque arbores ipsam:
Bibit & æquor auras,
Et Sol ipsum æquor,
Solemque Luna.
Quid mihi contenditis, amici,
Et ipsi volenti bibere?

Amatoria ode ad Puellam, XX.

Filia Tantali olim stetit
Lapis Phrygum in clivis.
Et filia olim ut avis volavit
Pandionis hirundo.
Ast ego speculum fiem,
Ut semper inspectes me;
Ego vel tunica fiam,
Ut semper gestes me.
Aqua volo fieri,

Ut

Ὅπως σε χρωτα λουσω·
Μυρον, γυναι, γενοιμην,
Ὅπως εγω σ' αλειφω,
Και ταινιη δε μαστων,
Και μαργαρον τραχηλῳ,
Και σανδαλον γενοιμην,
Μονον, ποσιν πατειν με.

Εις ἑαυτον. κα.

Δοτε μοι, δοτ', ω γυναικες,
Βρομιου πιειν αμυστι.
Ὑπο καυματος γαρ ηδη
Προποθεις ανεστεναζω.
Δοτε δ' ανθεων εκεινων
Στεφανους δ' οιους πυκαζω,
Τα μετωπα μου 'πικαιει.
Το δε καυμα των Ερωτων
Κραδιη, τινι σκεπασω;

Εις Βαθυλλον. κβ.

Παρα την σκιην, Βαθυλλε,
Καθισον· καλον το δενδρον,
Απαλας σειει δε χαιτας
Μαλακωτατῳ κλαδισκῳ;
Παρα δ' αυτῳ ερετιζει
Πηγη ῥεουσα Πειθους.
Τις αν ουν ορων παρελθοι

Κα-

Ut tibi cutem lavem.
Unguentum, o Fœmina, fiam,
Ut ego te ungam.
Et strophium quoque mamillarum,
Et unica collo tuo,
Et sandalium fieri velim,
Tantum, ut pedibus me conculces:

De seipso. XXI.

Date mihi, date, o mulieres,
De Baccho, ut bibam pleno-haustu.
Ab aestu etenim dudum
Prius-epotus (se-eniceatus) graviter-suspiro,
Date & de floribus illis:
Nam corollas, quas gero,
Frons mea exurit.
At aestum hunc Amorum;
O corculum, quâ re inumbrem?

Ad Bathyllum. XXII.

Ad umbram, Bathylle,
Sede: decora haec est arbor,
Tenerasque quassat comas
Mollissimo ramulo;
Juxtaq. illam murmure blanditur
Fonticulus fluens Suadae.
Quis igitur sciens praeterierit

Di-

Πριν εμε φθαση τελευτη,
Παιξω, γελασω, χορευσω,
Μετα του καλου Λυαιου.
(Μετα της καλης Κυθηρης.)

Εις εαυτον. με.

Όταν πινω τον οινον,
Ευδουσιν αι μεριμναι.
Τι μοι γοων, τι μοχθων,
Τι μοι μελει μεριμνων;
Θανοιμοι καν μελησας.
Τι δε τον βιον πλανωμαι;
Πινωμεν ουν τον οινον
Τον του καλου Λυαιου·
Συν τω πινειν γαρ ημας
Ευδουσιν αι μεριμναι.

Εις εαυτον. μϛ.

Ότ' εις με Βακχος ελθη,
Ευδουσιν αι μεριμναι.
Δοκων δ' εχειν τα Κροισου,
Θελω καλως αειδειν
Κισσοστεφης δε κειμαι,
Πατω δ' απαντα θυμω.
Όπλιζ'. εγω δε πινω. . .
Φερε μοι κυπελλον, ω παι,
Μεθυοντα γαρ με κεισθαι

Πο-

Priusquam me præveneris mori,
Ludam, ridebo, saltabo
Una cum formoso Lyæo,
Una cum pulchra Venere.

In seipsum. XXV.

Quando biberim vinum
Sopiuntur curæ.
Quid mihi luctus, quid labores,
Quid mihi curæ sunt sollicitudines?
Mortuus fuerim vel quantumvis sollicitus.
Quid itaque vitam decipio, devioque?
Bibamus ergo vinum,
Donum *illud formosi Lyæi;*
Eodem enim momento, quo bibimus,
Sopiuntur curæ nostræ.

In seipsum. XXVI.

Quando in me Bacchus penetraverit,
Sopiuntur curæ,
Et fingens me *habere opes Crœsi*
Volo suaviter cantillare,
Coronatusque hederá discumbo,
Et conculco universa animo.
Ministerio accinge: ego etenim bibo:
Præbe mihi poculum, o puer:
Ebrium enim me jacere

Ὡς τῷ γεροντι μαλλον
Πρεπει το τερπνα παιζειν,
Ὁσῳ πελας τὸ Μοιρης.

Εις χελιδονα. ιβ.

Τι σοι θελεις ποιησω,
Τι κωτιλη χελιδων;
Τα ταρσα σευ τα κουφα
Θελεις, λαβων ψαλιξω;
Η μαλλον ενδοθεν σευ
Την γλωσσαν, ὡς ὁ Τηρευς
Εκεινος, εκθεριξω;
Τι μευ καλων ονειρων,
Ὑπορθριαισι φωναις
Αφηρπασας Βαθυλλον;

Εις Αττιν, ιγ.

Ὁι μεν, καλην Κυβηβην
Τον ἡμιθηλυν Αττιν
Εν ουρεσιν βοωντα,
Λεγουσιν εκμανηναι.
Ὁι δε, Κλαρου παρ' οχθαις
Δαφνηφοροιο Φοιβου
Λαλον πιοντες ὑδωρ,
Μεμηνοτες βοωσιν.
Εγω δε, του Λυαιου
Και του μυρου κορεσθεις

Και

Quod seni tanto *magis*
Convenit jucunde ludere,
Quanto propior ei *Mors* sit.

In hirundinem. XII.

Quid tibi vis, *faciam*,
Quid, *garrula hirundo?*
Alas-ne tui leves illas,
Vis, *ut prehendens forfice-resecem?*
An potius interiorem tui
Illam linguam, *uti Tereus*
Ille, *prorsus demetam?*
Quid ex *meis gratis somniis*
Matutinis tuis *modulis*
Abripuisti Bathyllum?

In Attin. XIII.

Hi quidem, *almam Cybelem*
Semimarem Attin
In montibus clamantem
Dicunt in furorem actum.
Illi vero, *Clari ad ripas*
Laurigeri Phœbi,
Fatidicam bibentes aquam
Furore perculsi clamant.
Ast ego, *Lyaeo*
Et unguento saturatus,

Και της εμης εταιρης,
Θελω, θελω μανηναι.

Εις Ερωτα. ιδ'.

Θελω, θελω φιλησαι.
Επειθ' Ερως φιλειν με.
Εγω δ' εχων νοημα
Αβουλον, ουκ επεισθην.
Ὁ δ' ευθυ τοξον αρας,
Και χρυσεην φαρετρην
Μαχη με προυκαλειτο.
Καγω λαβων επ' ωμων
Θωρηχ', ὁπως Αχιλλευς,
Και δουρα, και βοειην
Εμαρναμην Ερωτι.
Εβαλλ'. Εγω δ' εφευγον.
Ὡς δ' ουκ ετ' ειχ' οιστους,
Ηχαλλεν, ειθ' εαυτον
Αφηκεν εις βελεμνον.
Μεσος δε καρδιης μευ
Εδυνε και μ' ελυσε.
Ματην δ' εχω βοειην.
Τι γαρ βαλωμεθ' εξω,
Μαχης εσω μ' εχουσης;

Εις το αφθονως ζην. ιε.

Ου μοι μελει Γυγαο
Του Σαρδεων ανακτος.

Ουθ'

Et meâ quoque amicâ,
Volo, volo, inquam, *furere*.

In Cupidinem. XIV.

Volo, volo nunc tandem *amare*.
Suasit Cupido amare me;
Ego vero habens animum
Improvidum, minime persuasus sum.
Tunc ille protinus arcum tollens,
Atque auream pharetram,
Pugnâ me provocabat:
Et ego sumens in humeris
Thoracem, veluti alter *Achilles,*
Hastasque, & scutum,
Pugnabam cum Cupidine.
Jaculabat ille, *ego vos fugiebam.*
Ut autem non amplius habuit tela,
Succensuit, deinde seipsum
Projecit in modum teli:
Mediusque cordis mei sinum
Penetravit, & me solvit,
Frustra itaque habeo scutum.
Quid enim muniamur extra,
Bello intus me exercente?

Quod libere sit vivendum. XV.

Non mibi curæ sunt opes *Gygis,*
Illius Sardium Regis

Ne-

Ουθ' αιρει με χρυσος,
Ουδε φθονω τυραννοις.
Εμοι μελει μυροισι
Καταβρεχειν υπηνην.
Εμοι μελει ροδοισι
Καταστεφειν καρηνα.
Το σημερον μελει μοι.
Το δ' αυριον τις οιδεν;
Εως ουν ετ' ευδι', εστι,
Και πινε, και κυβευε,
Και σπευδε τω Λυαιω.
Μη νουσος, ην τις ελθη,
Λεγη, Σε μη δει πινειν.

Εις εαυτον. ιϛ.

Συ μεν λεγεις τα Θηβης,
Ο δ' αυ Φρυγων αυτας,
Εγω δ' εμας αλωσεις.
Ουχ ιππος ωλεσεν με,
Ου πεζος, ουτε νηες,
Στρατος δε καινος αλλος,
Απ' ομματων βαλων με.

Εις ποτηριον αργυρουν. ιζ.

Τον αργυρον τορευσας,
Ηφαιστε, μοι ποιησον,
Πανοπλιαν μεν ουχι

Τι

Neque expugnat me aurum,
Nec invideo Tyrannis.
Mihi cordi est, unguentis
Perfundere barbam;
Mea interest rosis
Coronare verticem.
Quod hodie est, mea tantum refert,
Quod cras erit, quis novit?
Donec igitur adhuc sereni sunt dies,
Et bibe, & aleis lude,
Et libato Lyaeo,
Ne morbus, si quis venerit,
Jubeat, te non amplius bibere.

De seipso. XVI.

Tu quidem pangis Thebaica,
Ille autem Phrygum pugnas,
Ego vero meas expugnationes.
Non equitatus perdidit me,
Non pedes, neque naves,
At exercitus inusitatus alius-generis,
Ab ocellis puellæ *feriens me.*

In poculum argenteum. XVII.

Argentum illud cum cælaveris,
Vulcane, mihi fac
Armaturam-omnem quidem nullo modo.
Quid

Τι γαρ μαχαισι καμοι;
Ποτηριον δε κοιλον
Ὁσον δυνη, βαθυνον
Ποιει δε μοι κατ' αυτο,
Μητ' αστρα, μηθ' ἁμαξας
Μη στυγνον Ὠριωνα.
Τι Πλειαδεσσι καμοι;
Τι δ' αστρασιν Βοωτεω;
Ποιησον αμπελους μοι,
Και βοτρυας κατ' αυτο,
Και χρυσεους πατουντας,
Ὁμου καλῳ Λυαιῳ,
Ερωτα, και Βαθυλλον.

Εις το αυτο. ιη'.

Καλλιτεχνα, μοι τορευσον
Ειαρος κυπελλον ἡδυ.
Τα πρωτα τερπνον ἡμιν
Ῥοδον φερουσαν ὡρην.
Το αργυρον δ' ἁπλωσας
Τερπνον ποτον ποιει μοι.
Των τελετων παραινω
Μη μοι ξενον τορευσης,
Μη φευκτον ἱστορημα.
Μαλλον ποιει Διος γονον
Βακχον Ευϊον ἡμιν.
Μυστην ναματος, η Κυπριν
Ὑμεναιοις κροτουσαν.

Τμε-

Quid enim mihi cum pugnis?
Poculum vero cavum
Quantum potes, profundumque.
Et fac mihi super illud,
Neque astra, neque Plaustra-cœlestia,
Neque invisum Orionem:
Quid mihi cum Pleiadibus?
Quid item *cum astris Bootæ?*
Facito vites mihi,
Et racemos super illud,
Atque aureos calcantes
Unà cum pulchro Lyæo,
Cupidinem, atque Bathyllum.

In idem. XVIII.

O artifex, mihi cælato
Veris poculum suave;
Imprimis dulcem nobis
Rosam ferens Tempus:
Et argento expanso
Jucundum poculum ibi *facito mihi.*
Ceremoniarum hortor,
Ne mihi exoticum quid *cæles,*
Nec execrandum argumentum,
Potius fac Jovis prolem,
Bacchum Evium nobis
Datorem liquoris, aut Venerem
Cum Hymenæis plaudentem,

Ὑμεναιων κρατουσαν.
Χαρασσ' Ερωτ' αναπλουν,
Και χαριτας γελωσας
Ὑπ' αμπελον ευπεταλον,
Ευβοτρυον, κομωσαν.
Συναπτε κουρους ευπρεπεις,
Αν μη Φοιβος αθυρῃ.

Εις το δειν πινειν. ιθ'.

Ἡ γη μελαινα πινει,
Πινει δε δενδρε' αυτην,
Πινει θαλασσα δ' αυρας,
Ὁ δ' Ἡλιος θαλασσαν,
Τον δ' Ἡλιον Σεληνη.
Τι μοι μαχεσθ', εταιροι,
Καυτῳ θελοντι πινειν;

Ερωτικον ῳδαριον εις Κορην. κ'.

Ἡ Ταντα̃λου ποτ' εστη
Λιθος Φρυγων εν οχθαις.
Και παις ποτ' ορνις επτη
Πανδιονος χελιδων.
Εγω δ' εσοπτρον ειην,
Ὁπως αει βλεπης με.
Εγω χιτων γενοιμην,
Ὁπως αει φορῃς με.
Ὑδωρ θελω γενεσθαι,

Ὁπως

Nuptiarum dominatricem;
Sculpe Cupidinem inermem,
Et Gratias ridentes,
Sub vite luxurianti,
Racemosa, comanti;
Conjunge pueros decentes:
Modo ne Phœbus & ipse lusitarit.

Quod oporteat bibere. XIX.

Terra hæc nigra bibit,
Bibuntque arbores ipsam:
Bibit & æquor auras,
Et Sol ipsum *æquor,*
Solemque Luna.
Quid mihi contenditis, amici,
Et ipsi volenti bibere?

Amatoria ode ad Puellam. XX.

Filia Tantali olim stetit
Lapis Phrygum in clivis.
Et filia olim ut avis volavit
Pandionis hirundo.
Ast ego speculum fiem,
Ut semper inspectes me;
Ego vel *tunica fiam,*
Ut semper gestes me.
Aqua volo fieri,

Ut

Ὅπως σε χρωτα λουσω·
Μυρον, γυναι, γενοιμην,
Ὅπως εγω σ' αλειφω,
Και ταινιη δε μαστων,
Και μαργαρον τραχηλῳ,
Και σανδαλον γενοιμην,
Μονον, ποσιν πατειν με.

Εις ἑαυτον. κα'.

Δοτε μοι, δοτ', ω γυναικες,
Βρομιου πιειν αμυστι.
Ὑπο καυματος γαρ ηδη
Προποθεις ανεστεναζω.
Δοτε δ' ανθεων εκεινων
Στεφανους δ' οιους πυκαζω,
Τα μετωπα μου 'πικαιει.
Το δε καυμα των Ερωτων
Κραδιη, τινι σκεπασω;

Εις Βαθυλλον. κβ'.

Παρα την σκιην, Βαθυλλε,
Καθισον· καλον το δενδρον·
Απαλας σειει δε χαιτας
Μαλακωτατῳ κλαδισκῳ;
Παρα δ' αυτῳ ερετιζει
Πηγη ῥεουσα Πειθους.
Τις αν ουν ορων παρελθοι

Ut tibi cutem lavem.
Unguentum, o Fœmina, fiam,
Ut ego te ungam.
Et strophium quoque mamillarum,
Et unica collo tuo,
Et sandalium fieri velim,
Tantum, ut pedibus me conculces:

De seipso. XXI.

Date mihi, date, o mulieres;
De Baccho, ut bibam pleno-haustu.
Ab aestu etenim dudum
Prius-epotus (se-exiccatus) graviter-suspiro,
Date & de floribus illis:
Nam corollas, quas gero,
Frons mea exurit.
At aestum hunc Amorum;
O corculum, quâ re inumbrem?

Ad Bathyllum. XXII.

Ad umbram, Bathylle,
Sede: decora hæc est arbor,
Tenerasque quassat comas
Mollissimo ramulo;
Juxtaq. illam murmure blanditur
Fonticulus fluens Suadæ.
Quis igitur sciens praeterierit

Di-

Καταγωγιον τοιουτου;

Εις χρυσον. κγ΄.

Ὁ πλουτος ειγε χρυσου
Το ζην παρηχε θνητοις,
Εκαρτερουν φυλαττων,
Ἱν᾽ αν Θανειν επελθη,
Λαβη τι, και παρελθη.
Ει δ᾽ ουδε το πριασθαι
Το ζην ενεστι θνητοις,
Τι και ματην στεναζω;
Τι και γοους προπεμπω;
Θανειν γαρ ει πεπρωται,
Τι χρυσος ωφελει με;
Εμοι γενοιτο πινειν,
Πιοντι δ᾽ οινον ἡδυν,
Εμοις φιλοις συνειναι.
Εν δ᾽ απαλαισι κοιταις
Τελειν την Αφροδιτην.

Εις ἑαυτον, κδ΄.

Επειδη βροτος γ᾽ ετεχθην
Βιοτου τριβον ὁδευειν,
Χρονον, ὁς παρηλθεν, εγνων.
Ὁν εχω δραμειν, τις οιδε;
Μεθες ουν με, Φροντι δεινη,
Ουδεν εστι σοι τε καμοι

Πριν

Diverticulum ejusmodi?

In aurum. XXIII.

Copia si quidem auri
Vitam produceret mortalibus
Industria uterer accumulans, *& custodiens*
Ut quando mors superveniret,
Acciperet aliquid, & abiret alio:
Sin autem neque redimere
Vitam licet mortalibus,
Quid & frustra gemo?
Quid & lamenta præmitto?
Mori enim si decretum est
Quid aurum mihi prodest?
Mihi contingat bibere,
Dumque biberim vinum dulce,
Cum meis amicis conversari,
Inque mollibus cubilibus
Fovere Amasiam.

De seipso. XXIV.

En quo mortalis natus sum,
Ut vitæ per semitam iter faciam,
Tempus, quod præteriit, novi.
Quod habeo decurrendum, quis novit?
Mitte igitur me, Cura gravis:
Nihil est mihi tecum.

Prius-

Πριν εμε φθαση τελευτην,
Παιξω, γελασω, χορευσω,
Μετα του καλου Λυαιου.
(Μετα της καλης Κυθηρης.)

Εις εαυτον. νέ.

Όταν πινω τον οινον,
Ευδουσιν ᾶι μεριμναι.
Τι μοι γοων, τι μοχθων,
Τι μοι μελει μεριμνων;
Θανοιμαι καν μελησας.
Τι δε τον βιον πλανωμαι;
Πινωμεν ουν τον οινον
Τον του καλου Λυαιου·
Συν τω πινειν γαρ ημας
Ευδουσιν ᾶι μεριμναι.

Εις εαυτον. κς.

Ότ' εις με Βακχος ελθη,
Ευδουσιν ᾶι μεριμναι.
Δοκων δ' εχειν τα Κροισου,
Θελω καλως αειδειν
Κισσοστεφης δε κειμαι,
Πατω δ' απαντα θυμω
Όπλιζ'. εγω δε πινω.
Φερε μοι κυπελλον, ω παι,
Μεθυοντα γαρ με κεισθαι

Πα-

Priusquam me præveneris mori,
Ludam, ridebo, saltabo
Una cum formoso Lyæo,
Una cum pulchra Venere.

In seipsum. XXV.

Quando biberim vinum
Sopiuntur curæ.
Quid mihi luctus, quid labores,
Quid mihi curæ sunt sollicitudines?
Mortuus fuerim vel quantumvis sollicitus.
Quid itaque vitam decipio, devioque?
Bibamus ergo vinum,
Donum *illud formosi Lyæi;*
Eodem enim momento, quo bibimus,
Sopiuntur curæ nostræ.

In seipsum. XXVI.

Quando in me Bacchus penetraverit,
Sopiuntur curæ,
Et fingens me habere opes Crœsi
Volo suaviter cantillare,
Coronatusque hederâ discumbo,
Et conculco universa animo.
Ministerio accinge: ego etenim bibo:
Præbe mihi poculum, o puer:
Ebrium enim me jacere

Πολυ κρεισσον, η θανοντα.

Εις Διονυσον. κζ'.

Του Διος ὁ παις, ὁ Βακχος,
Ὁ λυσιφρων, Λυαιος,
Ὁταν φρενας γ' ες ἁμας
Εσελθῃ μεθυδοτης,
Διδασκει με χορευειν.
Εχω δε και τι τερπνον
Ὁ της μεθης εραστης.
Μετα κροτων, μετ' ωδης,
Τερπει με Καφροδιτη:
Και παλιν θελω χορευειν·

Προς τον ζωγραφον περι της
ἑαυτου ερωμενης. κή.

Αγε, ζωγραφων αριστε,
Γραφε, ζωγραφων αριστε
Ῥοδιης κοιρανε τεχνης,
Απεουσαν, ὡς αν ειπω,
Γραφε την εμην ἑταιρην,
Γραφε μοι τριχας τοπρωτον
Απαλας τε και μελαινας
Ὁ δε κηρος αν δυνηται,
Γραφε και μυρου πνεουσας
Γραφε δ' εξ ὁλης παρειης
Ὑπο πορφυραισι χαιταις

Ελε-

Multo ſatius, quam mortuum.

In Dionyſum. XXVII.

Jovis puer ille Bacchus,
Animorum ille laxator, Lyæus,
Quando in præcordia mea
Intrarit vini-dator,
Docet me ſaltare.
Potiorque aliquid delicatulum
Ille ego ebrietatis amator
Una cum crepitaculis, & cantilena
Delectat me etiam Venus:
Iterumque volo ſaltare.

Ad pictorem de amica ſua.
XXVIII.

Age, Pictorum optime,
Pinge, Pictorum præſtantiſſime,
Rhodiæ magiſter artis,
Abſentem licet, *ut tamen dixero,*
Pinge meam amicam.
Pinge itaque mihi comas imprimis
Molliculaſque & nigricantes:
Quod ſi cera & id aſſequi poſſis,
Pinge etiam illas unguentum ſpirantes.
Pinge quoque ex plena aliqua *gena*
Sub flavis capillis

Ελεφαντινον μετωπον·
Το μεσοφρυον, δη μη μοι
Διακοπτε, μητε μισγε·
Εχετο δ', ὁπως εκεινη,
Το λεληθοτως συνοφρυν
Βλεφαρων δ' ιτυν κελαινην.
Το δε βλεμμα νυν αληθως
Απο του πυρος ποιησον,
Ἁμα γλαυκον, ὡς Αθηνης,
Ἁμα δ' ὑγρον, ὡς Κυθηρης·
Γραφε ρινα και παρειας
Ροδα τῳ γαλακτι μιξας.
Γραφε χειλος, ὁια Πειθους,
Προκαλουμενον φιλημα.
Τρυφερου δ' εσω γενειου
Περι λυγδινῳ τραχηλῳ
Χαριτες πετοιντο πασαι·
Στολισον το λοιπον αυτην
Ὑποπορφυροισι πεπλοις,
Διαφαινετω δε σαρκων
Ολιγον, το σωμ' ελεγχον·
Απεχει. βλεπω γαρ αυτην.
Ταχα, κηρε, και λαλησεις·

Ετι προς τον ζωγραφον, περι τυ ερωμενου ἑαυτου τυ Βαθυλλου. κθ'.

Γραφε μοι Βαθυλλον ὁυτω
Τον ἑταιρον, ὡς διδασκω·

Δι-

Eburneam frontem.
Intercilium vero ne tu mihi
Discindas, neque plane misceas,
Habeat autem pictura, *sicut* & *illa,*
Haud discernibiliter coëuntia cilia,
Et palpebrarum coitionem nigram.
Aspectum deinde oculorum *nunc* ut *revera*
Ex igne facito, (habet
Simul nempe cæsium, ut Minervæ,
Simul lubricum, & pætum, ut Veneris,
Pinge nasum, atque genas,
Rosas lacte commiscens:
Pinge labium, veluti Suadæ,
Provocans suaviolum,
Delicatulumque infra mentum,
Circum Lygdinum, & candens *collum*
Gratiæ volitent universæ,
Vestito, quod restat, illam
Subpurpurascentibus indumentis;
Transluceatque carnium
Aliquota pars, reliquum corpus, quale
(*sit, ostendens:*
Satis est. Video enim jam illam *ipsam*
Fortasse, o cera, & loqueris statim.

Adhuc ad Pictorem de amasio ejus Bathyllo. XXIX.

Pinge mihi Bathyllum ita
Amicum illum meum, ut doceo; Ni-

Λιπαρας κομας ποιησον·
Τα μεν ενδοθεν, μελαινας,
Τα δ' ες ακρον, ἡλιωσας.
Ἕλικας δ' ελευθερους μοι
Πλοκαμων, ατακτα συνθεις,
Αφες, ὡς θελουσι, κεισθαι.
Ἁπαλον δε και δροσωδες
Στεφετω μετωπον, οφρυς
Κυανωτερη δρακοντων.
Μελαν ομμα γοργον εστω,
Κεκερασμενον γαληνῃ,
Το μεν εξ Αρηος ἑλκον,
Το δε της καλης Κυθηρης.
Ἱνα τις το μεν φοβηται,
Το δ' απ' ελπιδος κρεμαται,
Ῥοδινην δ', ὁποια μηλον
Χνοϊην ποιει παρειην.
Ερυθημα δ', ὡς αν Αιδους
Δυνασαι βαλειν, ποιησον.
Το δε χειλος ουκετ' οιδα
Τινι μοι τροπῳ ποιησεις.
Ἁπαλον, γεμον τε Πειθους.
Το δε παν ὁ κηρος αυτος
Εχετω λαλων σιωπῃ.
Μετα δε προσωπον εστω,
Τον Αδωνιδος παρελθων
Ελεφαντινος τραχηλος.
Μεταμαζιον δε ποιει,
Διδυμας τε χειρας Ἑρμεω,

Πο-

Nitidas comas facito,
Interius quidem nigricantes,
Exterius autem rutilantes:
Cirrosque liberos mibi
Cincinnorum incomposite componens
Permitte suo arbitrio jacere.
Teneram inde, & roscidam
Arcuet frontem, supercilium
Magis cæruleum draconum oculis.
Nigricans oculus acer esto,
Mixtus tamen tranquillitate
Illud nempe a Marte trahens,
At hoc a formosa Venere.
Ut aliquis partim quidem metuat,
Partim ex spe pendeat.
Roseam quoque, veluti pomum,
Lanuginosam facito genam.
Et ruborem, quantum Verecundiæ
Potes adjicere, facias.
Labium equidem nondum scio,
Qua mibi ratione facies,
Mollicellum, plenumque Suadâ.
Per totum denique vultum *cera ipsa*
Se *babeat* tamquam *loquens silenter.*
Et post vultum esto
Quod etiam illud Adonidis superet,
Eburneum collum.
Thoracem deinde facito
Geminasque manus Mercurii,

 Pol-

Πολυδευκεος τε μηρους,
Διονυσιην τε νηδυν.
Ἁπαλων δ' ὑπερθε μηρων,
Μηρων το πυρ εχοντων,
Αφελη ποιησον αιδω,
Παφιην θελουσαν ηδη.
Φθονερην εχεις δε τεχνην,
Ὁτι μη τα νωτα δειξαι
Δυνασαι· τα δ' ην αμεινω.
Τι με δει ποδας διδασκειν;
Λαβε μισθον, ὁσσον ειπης.
Τον Απολλωνα δε τουτον
Καθελων, ποιει Βαθυλλον.
Ην δ' ες Σαμον ποτ' ελθης
Γραφε Φοιβον εκ Βαθυλλου.

Εἰς Ερωτα. λ'.

Ἁι Μουσαι τον Ερωτα
Δησασαι στεφανοισι
Τω Καλλει παρεδωκαν.
Και νυν ἡ Κυθερεια
Ζητει λυτρα φερουσα
Λυσασθαι τον Ερωτα.
Καν λυση δε τις αυτον,
Ουκ εξεισι, μενει δε,
Δουλευειν δεδιδακται.

Εις

Pollucisque femora,
Bacchicumque ventrem,
Tenera inde super femora
Femora illa incentivum, quid habentia
Innocens facito pudendum,
Venerem appetens primulum.
Invidam autem nactus es artem;
Quod non etiam terga ostendere
Valeas: Hæc essent utique meliora.
Quid me opus est, pedes describere?
Accipe mercedem quantum flagites:
Apollinem autem huncce
Detrahens, illius vice *fac Bathyllum;*
Sin ad Samum unquam veneris,
Pinge Phœbum ex Bathyllo.

In Cupidinem. XXX.

Musæ Cupidinem aliquando,
Quum vincirent corollis,
Pulchritudini tradiderunt:
Et nunc Venus
Quærit, redemptionis-pretium ferens,
Liberare Cupidinem.
Verum etiamsi aliquis liberet eum,
Non egreditur, sed manebit;
Servire nempe didicit.

Εις ἑαυτου. λα'.

Αφες με, τους Θεους σοι,
Πιειν, πιειν αμυστι.
Θελω, θελω μανηναι.
Εμαινετ' Αλκμαιων τε,
Χω λευκοπους Ορεστης,
Τας μητερας κτανοντες.
Εγω δε μηδενα κτας,
Πιων δ' ερυθρων οινον,
Θελω, θελω μανηναι.
Εμαινεθ' Ἡρακλης πριν,
Δεινην κλονων φαρετρην,
Και τοξον Ιφιτειον.
Εμαίνετο πριν Αιας,
Μετ' ασπιδος κραδαινων
Την Ἑκτορος μαχαιραν.
Εγω δ' εχων κυπελλον,
Και στεμμα τουτο χαιταις,
Ου τοξον, ου μαχαιραν,
Θελω, θελω μανηναι.

Εις τους ἑαυτου ερωτας. λβ'.

Ει φυλλα παντα δενδρων
Επισταται κατειπειν,
Ει κυματωδες ευρειν
Το της ὁλης θαλασσης,
Σε των εμων ερωτων

Μο-

In seipsum. XXXI.

Sine me, *Deos* interpono *tibi*,
Bibere, *bibere plenis poculis*:
Volo enim, *volo insanire*.
Insaniebat Alcmæonque,
Et candidis-cothurnis Orestes,
Quum matres suas occidissent;
Ego vero, *nemine occiso*,
Epoto tantum rubro vino,
Volo, *volo*, inquam, *insanire*.
Insaniebat Hercules olim,
Gravem concutiens pharetram,
Atque arcum Iphiteum.
Insaniebat olim Aiax
Una cum clypeo vibrans
Illum Hectoris ensem.
Ast ego tenens poculum,
Et coronam hanc capillis,
Non arcum, *non ensem*,
Volo, *volo insanire*.

De suis amoribus. XXXII.

Si folia omnia arborum
Novisti recensere,
Si fluctuum-numerum reperire
Totius maris
Tum *te meorum amorum*

Uni-

Μονον ποιω λογιστην.
Πρωτον μεν εξ Αθηνων
Ερωτας εικοσιν θες,
Και πεντεκαιδεκ' αλλους.
Επειτα δ' εκ Κορινθου
Θες 'ορμαθους ερωτων.
Αχαιιης γαρ εστιν
'Οπου καλαι γυναικες.
Τιθει δε Λεσβιους μοι,
Και μεχρι των Ιωνων,
Και Καριης, Ρ'οδου τε,
Δισχιλιους ερωτας
Τι φης; Αει κ' ερωτες
Ουπω Συρους ελεξα,
Ουπω ποθους Κανωβου,
Ου της 'απαντ' εχουσης
Κρητης, 'οπου πολεσσιν
Ερως εποργιαζει.
Τι σοι θελεις αριθμειν
Τους 'εκτος αυ Γαδειρων,
Των Βακτριων τε κ' Ινδων
Ψυχης εμης ερωτας;

Εις χελιδονα. λγ'.

Συ μεν, φιλη χελιδων,
Ετησιη μολουσα,
Θερει πλεκεις καλιην,
Χειμωνι δ' εις αφαντος,

Unicum facio calculatorem.
Primum quidem ex Athenis
Amores viginti pone,
Et quindecim præterea *alios,*
Deinde ex Corintho
Pone integras catenas Amorum
Achaiæ etenim est Metropolis
Ubi formosæ mulieres.
Pone item Lesbios mihi,
Et usque ad Jonas,
Et Cariam, Rhodumque
Bismille amores.
Quid ais? Semperne amores?
Nondum Syros dixi,
Nondum amores Canopi,
Non, omnia in se habentis,
Cretæ, ubi per centum *urbes*
Amor sua mysteria celebrat.
Quid? an vis me tibi numerare
Eos, qui sunt extra Gades,
Bactriosque, & Indos
Animæ meæ amores?

Ad Hirundinem. XXXIII.

Tu quidem, cara hirundo, 1
Quotannis huc *profecta*
Æstate construis nidum,
Hiemeque abis evanida

Vel

Η Νειλου, η 'πι Μεμφιν.
Ερως δ' αει πλεκει μευ
Εν καρδιη καλιην.
Ποθος δ' ὁ μεν πτερουται,
Ὁ δ' ωον εστιν ακμην,
Ὁ δ' ἡμιλεπτος ηδη.
Βοη δε γινετ' αιει
Κεχηνοτων νεοττων
Ερωτιδεις δε μικρους
Ὁι μειζονες τρεφουσιν.
Ὁι δε τραφεντες ευθυς,
Παλιν κυουσιν αλλους.
Τι μηχος ουν γενηται;
Ου γαρ σθενω τοσουτους
Ερωτας εκβοησαι.

Εις κορην. λγ.

Μη με φυγης, ὁρωσα
Την πολιαν εθειραν.
Μηδ', ὁτι σοι παρεστιν
Ανθος ακμαιον ὡρης,
Ταμα φιλτρα διωξης.
Ὁρα καν στεφανοισιν
Ὁπως πρεπει τα λευκα
Ῥοδοις κρινα πλακεντα.

Εις

Vel ad Nilum, vel ad Memphim:
Ast amor semper struit meo
In pectore nidum:
Et amorculus quidem hic volitat,
Hic autem ovum adhuc est,
Alter jam semiexclusus;
Clamorque fit semper
Pipientium Amorum,
Amorculos vero parvulos
Majores educant:
Hi deinde simul atque alti-sunt,
Rursus pariunt alios.
Quodnam ergo remedium fiat?
Non enim valeo quidem *tantos*
Amores effari.

Ad Puellam. XXXIV.

Ne me fugias, videns
Canam hanc cæsariem;
Neque ideo, quod tibi adsit
Flos integer juventæ
Meam amicitiam rejicias.
Vide etiam in coronis
Quomodo emineant candida
Rosis lilia intexta.

De

Εις την Ευρωπην. λέ.

Ὁ ταυρος ὁυτος, ω παι,
Ζευς μοι δοκει τις ειναι·
Φερει γαρ αμφι νωτοις
Σιδωνιην γυναικα,
Περα δε ποντον ευρυν
Τεμνει δε κυμα χηλαις.
Ουκ αν δε ταυρος αλλος
Εξ αγελης ελασθεις
Επλευσε την θαλασσαν
Ει μη μονος γ᾽ εκεινος.

Εις το ανειμενως ζην. λϛ́.

Τι με τους νομους διδασκεις,
Και ῥητορων αναγκας;
Τι δε μοι λογων τοσουτων
Των μηδεν ωφελουντων;
Μαλλον διδασκε πινειν
Απαλον πωμα Λυαιου.
Μαλλον διδασκε παιζειν
Μετα χρυσεης Αφροδιτης.
Πολιαι καραν στεφουσι·
Δος ὑδωρ, βαλ᾽ οινον, ω παι,
Ψυχην δ᾽ εμοι καρωσον.
Βραχυ μη ζωντα καλυπτεις
Ὁ θανων ουκ επιθυμει.

De Europa. XXXV.

Hic taurus, o Puer,
Jupiter mihi videtur aliquis esse,
Gerit enim in tergo
Sidoniam fœminam,
Trajicitque pontum latum,
Et dividit undam ungulis,
At vero haud facile taurus alius
Ex armento abactus
Navigârit æquor,
Nisi unus utique ille.

Quod libere sit vivendum. XXXVI.

Quid me jura doces,
Et oratorum argumenta?
Quid mihi emolumenti *ex tot disputatio-*
Nihil omnino profuturis? *(nibus*
Potius doceas me bibere
Mitem potum Lyæi:
Potius doceas me *lusitare*
Cum aurea Venere.
Cani caput coronant.
Da mihi *aquam: infunde vinum, o Puer.*
Animamque mihi sopias;
Brevi nec-vivum condes:
Mortuus nihil appetit.

Εις το εαρ. λζ'.

Ιδε, πως Εαρος φανεντος,
Χαριτες ροδα βρυουσιν.
Ιδε, πως κυμα θαλασσης
Απαλυνεται γαληνη.
Ιδε, πως νησσα κολυμβᾳ,
Ιδε, πως γερανος ὁδευει,
Αφελως δ' ελαμψε Τιταν.
Νεφελων σκιαι δονουνται.
Τα βροτων δ' ελαμψεν εργα·
Καρποισι γη προκυπτει,
Καρπος ελαιας προκυπτει,
Βρομιου στεφεται το ναμα,
Κατα φυλλον, κατα κλωνα
Καθελων ηνθισε καρπος.

Εις ἑαυτον. λη'.

Εγω γερων μεν ειμι,
Νεων πλεον δε πινω.
Καν δεηση με χορευειν,
Σκεπτρον εχω τον ασκον.
Ναρθηξ γαρ ουδεν εστιν.
Ὁ μεν θελων μαχεσθαι,
Παρεστι γαρ, μαχεσθω.
Εμοι κυπελλον, ω παι,
Μελιχρον, οινον ἡδυν,
Εγκερασας, φορησον.

Εγω

De Vere. XXXVII.

Aspice, ut Vere apparente
Gratiæ Rosas emittant.
Aspice, ut fluctus æquoris
Molliatur serenitate.
Aspice, ut anas natet,
Aspice, ut grus migret,
Aperteque fulgescat Sol.
Nubium umbræ dispelluntur.
Hominumque nitent labores:
Fructibus tellus erumpit;
Fructus olivæ germinat,
Bacchi oneratur palmes laticem continens
Per folium, per surculum
Diffundens jam floruit fructus.

De seipso. XXXVIII.

Ego senex quidem sum,
Juvenibus plus tamen bibo,
Et si opus fuerit me saltare,
Pro sceptro teneo utrem;
Ferula enim nihil valet.
Qui vero vult pugnare,
Id enim per me licet, pugnet;
Mihi poculum, o puer,
Melleum, vinum dulce
Immiscens, afferto.

Εγω γερων μεν ειμι,
Σειληνον εν μεσοις δε
Μιμουμενος χορευσω.

Εις 'εαυτον. λθ'.

'Οτ' εγὼ πιὼ τὸν οινον,
Τοτε μευ ητορ ιανθεν
Μουσας αρχεται λιγαινειν.
'Οτ' εγὼ πιω τὸν οινον,
Αποριπτεται μεριμνα
Πολυφροντιδες τε βουλαι
Ες 'αλικτυπους αητας.
'Οτ' εγὼ πιω τον οινὸν,
Φιλοπαιγμων τοτε Βακχος
Πολυανθεσιν μ' εν αυραις
Δονεει μεθη γανωσας.
'Οτ' εγὼ πιὼ τὸν οινον,
Στεφανους ανθεσι πλεξας,
Επιθεις δε τω καρηνω,
Μελπω βιοτου γαληνην.
'Οτ' εγὼ πιὼ τὸν οινον
Μυρω ευωδει τεγξας
Δεμας, αγκαλαις δε κουρην
Κατεχων, Κυπριν αειδω.
'Οτ' εγὼ πιὼ τὸν οινον,
'Υποκυρτοισι κυπελλοις
Τον εμον νοον γ' 'απλωσας,
Θιασω γεγηθα κουρων.

'Οτ'

Ego senex quidem sum;
Silenum vero in medio
Imitans saltabo.

De seipso. XXXIX.

Quando ego bibo vinum,
Tunc mihi cor recreatum
Musas orditur celebrare.
Quando ego bibo vinum,
Projicitur cura,
Sollicitaque consilia
In mare-pulsantes ventos.
Quando ego bibo vinum,
Jocosus tunc Bacchus
Floru-lentas me inter halationes
Versat, ebrietate hilarem reddens.
Quando ego bibo vinum,
Serta floribus texens,
Imponensque capiti,
Laudo vitæ serenitatem.
Quando ego bibo vinum
Unguento suaveolenti tingens
Corpus, ulnisque puellam
Detinens, Venerem celebro.
Quando ego bibo vinum
Ventrosis poculis,
Meum utique animum explicans
Tripudio exhilaror juvenum.

 Quan-

Οτ' εγω πιω τον οινον
Τοδε μοι μονω το κερδος.
Τοδ' εγω λαβων αποισω.
Το θανειν γαρ μετα παντων.

Εις Ερωτα. μ'.

Ερως ποτ' εν ροδοισι
Κοιμωμενην μελιτταν
Ουκ ειδεν, αλλ' ετρωθη,
Τον δακτυλον δε δηχθεις
Της χειρος, ωλολυξε.
Δραμων δε και πετασθεις
Προς την καλην Κυθηρην:
Ολωλα, ματερ, ειπεν,
Ολωλα, κἀποθνησκω.
Οφις μ' ετυψε μικρος
Πτερωτος, ον καλουσι
Μελιτταν οἱ γεωργοι.
Ἡ δ' ειπεν, Ει το κεντρον
Πονει το της μελιττης,
Ποσον δοκεις, πονουσιν,
Ερως, ὁσους συ βαλλεις;

Εις συμποσιον. μα'.

Ἱλαροι πιωμεν οινον
Αναμελψομεν δε Βακχον,
Τον εφευρετην χορειης,

Τοι

Quando ego bibo vinum,
Hoc mihi soli lucrum:
Hoc acceptum exportabo:
Mors en: commune est mihi *cum omnibus,*

De Cupidine. XL.

Cupido aliquando inter rosas
Dormientem apiculam
Non vidit, sed vulneratus est.
Digitum itaque morsus
Manus ejus, *exululavit.*
Currensque simul *& volans*
Ad pulchram illam Cytheren:
Perii, mater, inquit,
Perii, & prorsus morior:
Serpens me percussit pusillus
Alatus, quem vocant
Apem ruricolæ.
Illa tunc dixit: Si aculeus
Cruciat tantopere *Apiculæ,*
Quanto magis, *putas, dolent illi,*
O Cupido, quos tu feris?

In symposium. XLI.

Hilares bibamus vinum,
Et concelebremus Bacchum,
Repertorem choreæ.

Τον ʽολας ποθουντα μολπας,
Τον ʽομοτροφον γʼ Ερωτι,
Τον ερωμενον Κυθηρης.
Διʼ ʽον ʽη Μεθη λοχευθη,
Διʼ ʽον ʽη Χαρις τʼ ετεχθη,
Διʼ ʽον αμπαυεται Λυπη,
Διʼ ʽον ευναζετʼ Ανιη.
Το μεν ουν πωμα κερασθεν
ʼΑπαλοι φερουσι παιδες.
Το δʼ αχος πεφευγε μιχθεν
Ανεμοστροφῳ θυελλῃ.
Το μεν ουν πωμα λαβωμεν.
Τας δε φροντιδας μεθωμεν.
Τι γαρ εστι σοι το κερδος.
Οδυνωμενῳ μεριμναις;
Ποθεν οιδαμεν το μελλον;
ʽΟ βιος βροτοις αδηλος.
Μεθυων θελω χορευειν,
Μεμυρισμενος δε παιζειν,
Μετα των καλων εφηβων,
Μετα και καλων γυναικων.
Μελετω δε τοις θελουσιν
ʽΟσον εστιν εν μεριμναις.
ʽΙλαροι πιωμεν οινον,
Αναμελψομεν δε Βακχον.

Εις ʽεαυτον. μβʹ.

Ποθεω μεν Διονυσου

Integras expetentem cantilenas,
Connutritum *Amori, & iisdem moribus,*
Amasium Veneris,
Per quem Ebrietas genita est,
Per quem Gratia nata est,
Per quem cessat Luctus,
Per quem sopitur Tristitia.
Poculum igitur huc probe *mixtum*
Dum *molles afferunt pueri,*
Mœstitia statim *fugit immixta*
Ventis agitata procella.
Poculum igitur sumamus,
Curasque dimittamus.
Quodnam enim est tibi commodum
Vexato sollicitudinibus.
Unde novimus quod futurum est?
Vita mortalibus prorsus *incerta.*
Probe*potus volo saltare,*
Unguentoque perfusus ludere
Una cum elegantibus adolescentibus,
Una cum formosis fœminis:
Cura autem esto volentibus
Quantum quantum est in curis.
Hilares bibamus vinum,
Et concelebremus Bacchum.

De seipso. XLIII.

Aveo quidem Bacchi

Lu-

Φιλοπαιγμόνος χορείας,
Φιλεω δ', ευτ' αν εφηβου
Μετα συμποτου λυριζω.
Στεφανισκους δ' ὑακινθων
Κροταφοισιν αμφιπλεξας,
Μετα παρθενων αθυρειν
Φιλεω μαλιστα παντων.
Φθονον ουκ οιδ' εμον ητορ,
Φθονον ου δειδια δηκτην,
Φιλολαιδοροιο γλωττης
Φευγω βελεμνα κουφα.
Στυγεω μαχας παροινους
Πολυκωμοὺς κατα δαιτας.
Νεοθηλαις δ' ἁμα Κουραις
Ὑπο βαρβιτῳ χορευων.
Φερε, φιλταται, λεγοιμι,
Βιον ἡσυχον φερωμεν.

Εις τεττιγα. μγ'.

Μακαριζομεν σε, τεττιξ,
Ὁτι δενδρεων επ' ακρων
Ολιγην δροσον πεπωκως,
Βασιλευς ὁπως, αειδεις.
Σα γαρ εστι κεινα παντα,
Ὁποσα βλεπεις εν αγροις.
Χ'ὡποσα φερουσιν Ὡραι.
Συ γαρ ει φιλος γεωργων,
Απο μηδενος τι βλαπτων·

Εν

Ludibundi choreas:
Gaudeoque quando cum adolescentulo
Compotatore lyram pulso.
Corollas autem hyacinthorum
Temporibus circum aptans.
Cum virginibus ludere
Amo maxime omnium.
Invidiam haud novit meum Cor,
Invidiam nec unquam timui mordacem
Calumnias-amantis linguæ
Fugio sagittas leves.
Abominor prælia inter-pocula-facta
Comessabundis in epulis.
Recens-mamillas-ferentibus cum puellis
Ad barbitum saltans,
Agedum, carissimæ, dixerim,
Vitam placidam feramus.

Ad Cicadam. XLIII.

Beatam prædicamus te, o Cicada,
Quod arboribus in proceris
Exiguo rore potato,
Rex veluti cantillas.
Tua etenim sunt illa omnia
Quæcumque vides in agris, (fides Deæ
Et quæcunque producunt Horæ anni præ-
Tu enim amica es agricolarum,
De nihilo quicquam lædens;

Tu

Συ δε τιμιος βροτοισι,
Θερεος γλυκυς προφητης.
Φιλεουσι μεν σε Μουσαι,
Φιλεει δε Φοιβος αυτος,
Λιγυρην δ᾽ εδωκεν οιμην.
Το δε γηρας ου σε τειρει.
Σοφε, γηγενης, φιλυμνε,
Απαθης, αναιμ᾽, ασαρκε,
Σχεδον ει Θεοις ὁμοιος.

Εις το ἑαυτου ονειρον. μδ.

Εδοκουν οναρ τροχαζειν,
Πτερυγας φερων επ᾽ ωμων.
Ὁ δ᾽ Ερως, εχων μολυβδον
Περι τοις καλοις ποδισκοις,
Εδιωκε και κιχανεν.
Τι θελει γ᾽ οναρ τοδ᾽ ειναι;
Δοκεω δ᾽ εγωγε πολλοις
Εν ερωσι με πλακεντα,
Διολισθανειν εν αλλοις,
Ενι τωδε συνδεθηναι.

Εις τα Εροτρς βελη, με.

Ὁ ανηρ ὁ της Κυθηρης
Παρα Λημνιαις καμινοις
Τα βελη τα των Ερωτων
Εποιει, λαβων σιδηρον,

Ακι-

Tu item honorata mortalibus;
Æstatis dulcis prophetis.
Amant quidem te Musæ,
Amat & Phœbus ipse,
Argutamque tibi *dedit vocem:*
Quinimo senectus haud te fatigat.
O docta, indigena, cantandi studiosa,
Perturbationibus carens, & sanguine, &
Propemodum es Diis ipsis *similis.* (*carne,*

De somnio suo. XLIV.

Videbar per *somnium cursu-ferri,*
Alasque gerens in humeris:
Ast Amor habens plumbum
Circum pulchris pediolis
Insequebatur, & assecutus est.
Quid sibi *vult hoc somnium?*
Existimo sane me multis
Amoribus implicatum
Dilapsum fuisse inter alios,
Uno in hoc colligatum.

De Cupidinis sagittis. XLV.

Maritus ille Veneris olim
Ad Lemnias fornaces
Sagittas Amorum
Fabricabat, sumpto ferro:

Ακιδας δ' εβαπτε Κυπρις,
Μελι το γλυκυν λαβουσα,
Ὁ δ' Ερως χολην εμισγεν.
Ὁ δ' Αρης ποτ' εξ αϋτης
Στιβαρον δορυ κραδαινων,
Βελος ηυτελιζ' Ερωτος.
Ὁ δ' Ερως, Τοδ' εστιν, ειπε,
Βαρυ· πειρασας νοησεις.
Ελαβεν βελεμνον Αρης.
Ὑπεμειδιασε Κυπρις.
Ὁ δ' Αρης αναστεναξας,
Βαρυ, φησιν, αρον αυτο.
Ὁ δ' Ερως, εχ' αυτο, φασιν.

Εις Ερωτα φιλοκερδη. μς'.

Χαλεπον το μη φιλησαι,
Χαλεπον δε και φιλησαι
Χαλεπωτερον δε παντων
Αποτυγχανειν φιλουντα.
Γενος, ουδεν εις Ερωτα;
Σοφιη, τροπος, πατειται.
Μονον αργυρον βλεπουσιν.
Απολοιτο πρωτος αυτος,
Ὁ τον αργυρον φιλησας.
Δια τουτον ουκ αδελφος,
Δια τουτον ου τοκηες.
Πολεμοι, φονοι, δι' αυτον.
Το δε χειρον, Ολλυμεσθα
Δια τουτον οι φιλουντες.

Ωδα.

Cuspidesq. earum *tingebat Venus*
Melle dulci accepto,
Cupido vero fel miscebat.
At Mars tunc a prælio reversus,
Validam hastam vibrans,
Jaculum floccifaciebat Amoris.
Ast Amor: hoc tamen est, inquit,
Grave admodum; *expertus senties.*
Recepit itaque iaculum Mars
Subrisit Venus.
At Mars vehementer ingemiscens,
Grave sane, ait, tolle illud.
At Cupido: Tu tibi habe illud.

In Amorem avarum. XLVI.

Durum est *non amare,*
Durumque etiam amare,
Duriusque præ cæteris
Votis excidere amantem.
Genus, nihil ad Amorem,
Doctrina, indoles, conculcatur.
Solum argentum respiciunt.
Pereat primus ille,
Qui argentum dilexit!
Per hoc non amplius frater;
Per hoc non amplius parentes:
Bella, cædes propter illud.
Quodque peius: Perimus
Propter hoc nos amantes.

Per

Ὠδάριον εις γεροντα, μζ'.

Φιλω γεροντα τερπνον,
Φιλω νεον χορευτην
Γερων δ' οταν χορευῃ,
Τριχας γερων μεν εστι
Τας δε φρενας νεαζει.

Αλλο ὠδαριον εις συμποσιαν. μη'.

Δοτε μοι λυρην Ὁμηρου,
Φονιης ανευθε χορδης·
Φερε μοι κυπελλα θεσμων,
Φερε μοι νομους κερασσω,
Μεθυων οπως χορευσω.
Ὑπο σωφρονος δε λυσσης
Μετα βαρβιτων αειδων
Το παροινιον βοησω.

Εις ζωγραφον. μθ'.

Αγε, ζωγραφων αριστε,
Λυρικης ακουε μουσης·
Γραφε τας πολεις τοπρωτον.
Ἱλαρας τε και γελωσας.
Φιλοπαιγμονας τε Βακχας
Ἑτεροπνοοις εν αυλοις
Ὁ δε κηρος αν δυνηται,
Γραφε και νομους φιλουντων.

Εις

Odarium in senem. XLVII.

Amo senem lepidum
Amo juvenem saltatorem.
Senex vero quando saltet,
Capillis quidem senex est,
Mente autem juvenescit.

Aliud Odarium. XLVIII.

Date mihi Lyram Homeri
Sanguinea absque chorda:
Affer mihi pocula ex statutis,
Affer mihi ut juxta *leges misceam,*
Ut probe potus saltem.
Pro sobrio nempe furore
Una cum barbitis canens
Temulentum quid conclamabo.

Ad Pictorem. XLIX.

Age, pictorum optime,
Lyricam exaudi Musam:
Pinge civitates imprimis
Hilaresque, & ridentes,
Et jocabundas Bacchas
Geminis-ludentes tibiis.
Quinimo si cera id possit admittere
Pinge quoque mysteria amantium.

Εις Διονυσον. ν΄.

Ὁ τον εν πονόις ατειρῆ
Νεον εν ποθοις αταρβῆ
Κάλον εν ποτοις χορευτὴν
Τελεων; Θεος κατηλθεν
Ἀπαλον; βροτοισι φιλτρον;
Ποτον ασ̄τονου, κομιζων
Γονον αμπελου τον οινον
Πεπεδημενον γ᾽ οπωραις
Επι κλημάτων φυλασσων.
Ἱν᾽, ὁταν ταμωσι βοτρυν;
Ανοσοι μενωσι παντες;
Ανοσοι δεμας θεητον;
Ανοσοι γλυκυν τε θυμον;
Ες ετους φανεντος αλλου.

Εις δισκον εχοντα Αφροδιτην. να.

Αρα τις τορευσε ποντον;
Αρα τις μανεισα τεχνη
Ανεχευε κυμα δισκῳ
Επι νωτα της θαλασσης.
Αρα τις υπερ θαλασσαν
Απαλην χαραξε Κυπριν;
(Νοος ες Θεους αερθεις)
Μακαρων φυσιος αρχην;
Ὁ δε νιν εδειξε γυμνην;
Χ᾽ ὁσα μη θεμις ὁρασθαι;

Μο-

In Bacchum. L.

Qui in laboribus indefessum,
Juvenem in amoribus interritum
Bonum in potationibus saltatorem
Reddit, Deus ille jam *descendit,*
Lene mortalibus amatorium
Poculum curis-vacuum, portans;
Progeniem vitis vinum,
Involutum uvis,
In palmitibus reservans.
Ut quando resecent racemum
Integri maneant omnes,
Integri corpus spectabile,
Integri dulcemque animum
Usque ad anni sequentis reditum.

In difcum Venerem exhibentem. LI.

Ergo aliquis cœlavit pontum?
Ergo quædam divina ars
Superfudit fluctum disco,
Super terga maris?
Ergo aliquis super pelagus
Tenellam expressit Venerem,
(*Animus ad Deos* usque *evectus,*)
Deorum naturale principium?
Isque eam ostendit nudam,
Quæque nefas conspici,

 Sola

Μονα κυμα συγκαλυπτει;
Αλαλημενη δ' επ' αυτη;
Βρυον ὡς ὑπερθε λευκον
Απαλοχροος γαληνης
Δεμας εις πλοον φερουσα
Ῥοθιον παροιθεν ἑλκει:
Ῥοδεων ὑπερθε μαζων;
Απαλης ενερθε δειρης;
Μεγα κυμα πρωτα τεμνει
Μεσον αυλακος δε Κυπρις;
Κρινον ὡς ιοις ἑλιχθεν;
Διαφαινεται γαληνης,
Υπερ αργυρω δ' οχουνται;
Επι δελφισιν χορευταις;
Δολεροι νεον μετωπον
Ερως; Ἱμερος γελωντες
Χορος ιχθυων δε κυρτος;
Επι κυματων κυβιστων,
Παφιης ες ομμα παιζει;
Ἱνα νηχεται γελωσα:

Επιληνιος ὑμνος. νβ'.

Τον μελανοχρωτα βοτρυν
Ταλαροις φεροντες ανδρες,
Μετα παρθενων, επ' ωμων·
Κατα ληνον δε βαλοντες
Μονον αρσενες πατουσι
Σταφυλην, λυοντες οινον;

Με-

Sola ea *fluctus contegit*,
Et supervagata Ipsa
Ut alga superne albescens
Super dulce-apparentem tranquillitatem,
Corpus in natationem tradens,
Fluctum ab ante attrahit.
Roseis super papillis
Teneram infra cervicem,
Ingentem fluctum nunc primum secat,
In medio autem sulci Venus,
Lilium ut violis involutum,
Translucet per tranquillum
Super autem vehuntur argenteo salo
Super delphinibus saltatoribus,
Dolosi etiam tenero vultu,
Amor, *&* *Himerus ridentes*
Chorusque piscium pandus,
Super fluctibus urinans,
Paphiæ ob oculos ludit,
Quocunque natat ridens.

Torcularis Hymnus. LII.

Nigricantem racemum
Canistris ferentes Viri,
Una cum virginibus, *super humeris*:
At in torcular jacentes
Tantummodo mares calcant
Uvam, *exprimentes vinum*

 Ma-

Μεγα τον Θεον κροτουντες
Επιληνιοισιν ὑμνοις,
Ερατον πιθοις ὁρωντες
Νεον ες ζεοντα Βακχον.
Ὀν ὁταν πιη γεραιος,
Τρομεροις ποσιν χορευει,
Πολιας τριχας τινασσων,
Ὁ δε, παρθενον λοχησας,
Ερατος νεος μεθυσθεις
Ἀπαλον δεμας χυθεισαν
Σκιερῶν ὑπερθε φυλλων
Βεβαρημενην ες ὑπνον
Ες Ερωτ' αωρα θελγει
Προδοτιν γαμων γενεσθαι.
Ὁ δε μη λογοισι πειθων
Τοτε μη θελουσαν αγχει.
Μετα γαρ νεων ὁ Βακχος
Μεθυων ατακτα παιζει.

Εις ῥοδον. νγ'.

Στεφανηφορου μετ' ηρος
Μελπομαι ῥοδον θερειον
Συν, ἑταιρ', αεξε μολπην.
Τοδε γαρ Θεων αημα,
Τοδε και βροτων το χαρμα,
Χαρισιν τ' αγαλμ', εν ὡραις
Πολυανθεων Ερωτων,
Αφροδισιον τ' αθυρμα.

To-

Magnopere Deum plaudentes
Torculariis hymnis
Jucunde in dolia tuentes
Ad novum effervescentem Bacchum.
Quem quando biberis senex aliquis
Tremulis pedibus saltat
Canos capillos quassans;
Virginem vero insidiatus
Amabilis juvenis jam *probemadidus*
Tenerum corpus fusam
Umbrosis super frondibus
Gravatam in somnum,
Ad amorem intempestive allicit,
Ut ipsa proditrix pudoris fiat.
Et ipse verbis suis haud suadens
Tum demum invitam comprimit;
Inter juvenes enim Bacchus
Ebrius inordinate ludit.

In Rosam. LIII.

Una cum coronigero Vere
Cantu celebro Rosam æstivam:
Tu, sodalis, adjuva cantilenam,
Hæc enim Divorum halatio,
Hæc & mortalium oblectamentum,
Gratiisque trophæum, in temporibus
Floridulorum Amorum,
Venereumque ludicrum

Τοδε και μελημα μυθοις.
Χαριεν φυτον τε Μουσεων.
Γλυκυ και ποιουντι πειραν.
Εν ακανθινιαις αταρπιις·
Γλυκυ δ' αν λαβοντι θαλπειν
Μαλακαισι χερσι, κουφως
Προσαγοντ' Ερωτος ανθος·
Ὡς Σοφῳ τοδ' αυτο τερπνον,
Θαλιαις τε και τραπεζαις,
Διονυσιαις θ' ἑορταις.
Τι δ' ανευ ῥοδου γενοιτ' αν;
Ροδοδακτυλος μεν Ηως
Ροδοπηχεες δε Νυμφαι
Ροδοχρους δε Καφροδιτη
Παρα των Σοφων καλειται.
Τοδε και νοσουσιν αρκει·
Τοδε και νεκροις αμυνει·
Τοδε καὶ χρονον βιαται.
Χαριεν ῥοδων δε γηρας
Νεοτητος εσχεν οδμην.
Φερε δη, φυην λεγωμεν.
Χαροπης ὁτ' εκ θαλαττης
Δεδροσωμενην Κυθηρην
Ελοχευε ποντος αφρῳ,
Πολεμοκλονον τ' Αθηνην
Κορυφης εδειχνυε Ζευς,
Φοβεραν θεαν Ολυμπῳ.
Τοτε και ῥοδων αγητων
Νεον ερνος ηνθισε χθων,

Hæc est argumentum fabulis,
Gratiosaque planta Musarum
Dulcis vel facienti periculum
In spinosis semitis.
Dulcis etiam sumenti, ut foveat
Mollibus in manibus, leviter naribus
Admoventi Amoris florem.
Adeo docto quoque Poetæ hæc ipsa jucunda
Conviviisque atque mensis,
Et præcipue Dionysiacis solemnitatibus;
Quid enim absque rosa fiat?
Roseis digitis quidem Aurora,
Roseisque cubitis Nymphæ,
Roseaque cute Venus
A doctis Poëtis *vocatur.*
Hæc etiam ægrotantibus opitulatur,
Hæc vel mortuis auxiliatur,
Hæc etiam tempus vi vincit.
Gratiosa enim *rosarum senectus*
Juventutis suæ *retinet odorem.*
Agedum, originem illius *dicamus.*
Placido quando ex mari
Roreconspersam Venerem
Parturiebat pontus e spuma,
Bellicrepamque Minervam
E vertice suo *ostendebat Jupiter,*
Formidandum spectaculum Olympo.
Tunc etiam rosarum suspiciendarum
Novam stirpem mirifice ornavit tellus,
Ope-

Συ δε τιμιος βροτοισι,
Θερεος γλυκυς προφητης.
Φιλεουσι μεν σε Μουσαι,
Φιλεει δε Φοιβος αυτος,
Λιγυρην δ' εδωκεν οιμην.
Το δε γηρας ου σε τειρει.
Σοφε, γηγενης, φιλυμνε,
Απαθης, αναιμ', ασαρκε,
Σχεδον ει Θεοις ὁμοιος.

Εις το ἑαυτου ονειρον. μδ'.

Εδοκουν οναρ τροχαζειν,
Πτερυγας φερων επ' ωμων.
Ὁ δ' Ερως, εχων μολυβδον
Περι τοις καλοις ποδισκοις,
Εδιωκε και κιχανεν.
Τι θελει γ' οναρ τοδ' ειναι;
Δοκεω δ' εγωγε πολλοις
Εν ερωσι με πλακεντα,
Διολισθανειν μεν αλλοις,
Ενι τωδε συνδεθηναι.

Εις τα Εροτος βελη, με'.

Ὁ ανηρ ὁ της Κυθηρης
Παρα Λημνιαις καμινοις
Τα βελη τα των Ερωτων
Εποιει, λαβων σιδηρον,

Ακι-

Tu item honorata mortalibus;
Æstatis dulcis prophetis.
Amant quidem te Musæ,
Amat & Phœbus ipse,
Argutamque tibi *dedit vocem:*
Quinimo senectus haud te fatigat.
O docta, indigena, cantandi studiosa,
Perturbationibus carens, & sanguine, &
Propemodum es Diis ipsis *similis.* (*carne,*

De somnio suo. XLIV.

Videbar per *somnium cursu-ferri,*
Alasque gerens in humeris:
Ast Amor habens plumbum
Circum pulchris pediolis
Insequebatur, & assecutus est.
Quid sibi *vult hoc somnium?*
Existimo sane me multis
Amoribus implicatum
Dilapsum fuisse inter alios,
Uno in hoc colligatum.

De Cupidinis sagittis. XLV.

Maritus ille Veneris olim
Ad Lemnias fornaces
Sagittas Amorum
Fabricabat, sumpto ferro:

Cr-

Ακιδας δ' εβαπτε Κυπρις,
Μελι το γλυκυν λαβουσα,
Ὁ δ' Ερως χολην εμισγεν.
Ὁ δ' Αρης ποτ' εξ αϋτης
Στιβαρον δορυ κραδαινων,
Βελος ηυτελιζ' Ερωτος.
Ὁ δ' Ερως, Τοδ' εστιν, ειπε,
Βαρυ· πειρασας νοησεις.
Ελαβεν βελεμνον Αρης.
Ὑπεμειδιασε Κυπρις.
Ὁ δ' Αρης αναστεναξας,
Βαρυ, φησιν, αρον αυτο.
Ὁ δ' Ερως, εχ' αυτο, φασιν.

Εις Ερωτα φιλοκερδη. μς'.

Χαλεπον το μη φιλησαι,
Χαλεπον δε και φιλησαι
Χαλεπωτερον δε παντων
Αποτυγχανειν φιλουντα.
Γενος, ουδεν εις Ερωτα,
Σοφιη, τροπος, πατειται.
Μονον αργυρον βλεπουσιν.
Απολοιτο πρωτος αυτος,
Ὁ τον αργυρον φιλησας.
Δια τουτον ουκ αδελφος,
Δια τουτον ου τοκηες.
Πολεμοι, φονοι, δι' αυτον.
Το δε χειρον, Ολλυμεσθα
Δια τουτον οι φιλουντες.

Cuspidesq. earum *tingebat Venus*
Melle dulci accepto,
Cupido vero sel miscebat.
At Mars tunc a prælio reversus,
Validam hastam vibrans,
Jaculum floccifaciebat Amoris.
Ast Amor : *hoc tamen est*, *inquit*,
Grave admodum ; *expertus senties*.
Recepit itaque iaculum Mars
Subrisit Venus.
At Mars vehementer ingemiscens,
Grave sane, *ait*, *tolle illud*.
At Cupido: *Tu tibi habe illud*.

In Amorem avarum. XLVI.

Durum est *non amare*,
Durumque etiam amare,
Duriusque præ cæteris
Votis excidere amantem.
Genus, *nihil ad Amorem*,
Doctrina, *indoles*, *conculcatur*.
Solum argentum respiciunt.
Pereat primus ille,
Qui argentum dilexit!
Per hoc non amplius frater ;
Per hoc non amplius parentes :
Bella, *cædes propter illud*.
Quodque peius: *Perimus*
Propter hoc nos amantes.

Per

Ωδαριον εις γεροντα, μζ'.

Φιλω γεροντα τερπνον,
Φιλω νεον χορευτην
Γερων δ' οταν χορευη,
Τριχας γερων μεν εστι
Τας δε φρενας νεαζει.

Αλλο ωδαριον εις συμποσιον. μη'.

Δοτε μοι λυρην Ομηρου,
Φονιης ανευθε χορδης·
Φερε μοι κυπελλα θεσμων,
Φερε μοι νομους κερασσω,
Μεθυων οπως χορευσω.
Υπο σωφρονος δε λυσσης
Μετα βαρβιτων αειδων
Το παροινιον βοησω.

Εις ζωγραφον. μθ'.

Αγε, ζωγραφων αριστε,
Λυρικης ακουε μουσης.
Γραφε τας πολεις τοπρωτον.
Ιλαρας τε και γελωσας.
Φιλοπαιγμονας τε Βακχας
Ετεροπνοοις εν αυλοις
Ο δε κηρος αν δυνηται,
Γραφε και νομους φιλουντων.

Odarium in ſenem. XLVII.

Amo ſenem lepidum
Amo juvenem ſaltatorem.
Senex vero quando ſaltet,
Capillis quidem ſenex eſt,
Mente autem juveneſcit.

Aliud Odarium. XLVIII.

Date mihi Lyram Homeri
Sanguinea abſque chorda:
Affer mihi pocula ex ſtatutis,
Affer mihi ut juxta *leges miſceam,*
Ut probe potus ſaltem.
Pro ſobrio nempe furore
Una cum barbitis canens
Temulentum quid conclamabo.

Ad Pictorem. XLIX.

Age, pictorum optime,
Lyricam exaudi Muſam:
Pinge civitates imprimis
Hilareſque, & ridentes,
Et jocabundas Bacchas
Geminis-ludentes tibiis.
Quinimo ſi cera id poſſit admittere
Pinge quoque myſteria amantium.

Εἰς Διονυσον. ν'.

Ὁ τον ἐν πονοις ατειρῆ
Νεον ἐν ποθοις αταρβῆ
Κάλον ἐν ποτοις χορευτὴν
Τελεων, Θεος κατηλθεν
Ἀπαλον, βροτοισι φιλτρον,
Ποτον ἀστονον, κομιζων
Γονον ἀμπελου τον οἰνον
Πεπεδημενον γ' ὀπωραις
Ἐπι κλημάτων φυλασσων·
Ἱν', ὁταν ταμωσι βοτρυν,
Ἀνοσοι μενωσι παντες,
Ἀνοσοι δεμας θεητον,
Ἀνοσοι γλυκυν τε θυμον,
Ἐς ετους φανεντος ἀλλου.

Εἰς δισκον ἐχοντα Ἀφροδιτην. να'.

Ἀρα τις τορευσε ποντον;
Ἀρα τις μανεισα τεχνη
Ἀνεχευε κυμα δισκῳ
Ἐπι νωτα της θαλασσης.
Ἀρα τις ὑπερ θαλασσαν
Απαλην χαραξε Κυπριν,
(Νοος ες Θεους ἀερθεις)
Μακαρων φυσιος ἀρχην;
Ὁ δε νιν ἐδειξε γυμνην,
Χ' ὁσα μη θεμις ὁρασθαι,

Mo-

In Bacchum. L.

Qui in laboribus indefessum,
Juvenem in amoribus interritum
Bonum in potationibus saltatorem
Reddit, *Deus* ille jam *descendit*,
Lene mortalibus amatorium
Poculum curis-vacuum, *portans*;
Progeniem vitis vinum,
Involutum uvis,
In palmitibus reservans.
Ut quando resecent racemum
Integri maneant omnes,
Integri corpus spectabile,
Integri dulcemque animum
Usque ad anni sequentis reditum.

In discum Venerem exhibentem. LI.

Ergo aliquis cælavit pontum?
Ergo quædam divina ars
Superfudit fluctum disco,
Super terga maris?
Ergo aliquis super pelagus
Tenellam expressit Venerem,
(*Animus ad Deos* usque *evectus*,)
Deorum naturale principium?
Isque eam ostendit nudam,
Quæque nefas conspici,

Μονα κυμα συγκαλυπτει·
Αλαλημενη δ' επ' αυτη,
Βρυον ὡς ὑπερθε λευκον
Απαλοχροος γαληνης
Δεμας εις πλοον φερουσα
Ῥοθιον παροιθεν ἑλκει·
Ῥοδεων ὑπερθε μαζων,
Απαλης ενερθε δειρης,
Μεγα κυμα πρωτα τεμνει
Μεσον αυλακος δε Κυπρις,
Κρινον ὡς ιοις ἑλιχθεν,
Διαφαινεται γαληνης,
Ὑπερ αργυρῳ δ' οχουνται
Επι δελφισιν χορευταις
Δολεροι νεον μετωπον
Ερως, Ἱμερος γελωντες
Χορος ιχθυων δε κυρτος
Επι κυματων κυβιστων,
Παφιης ες ὀμμα παιζει,
Ἱνα νηχεται γελωσα.

Επιληνιος ὑμνος. νβ'.

Τον μελανοχρωτα βοτρυν
Ταλαροις φεροντες ανδρες,
Μετα παρθενων, επ' ωμων·
Κατα ληνον δε βαλοντες
Μονον αρσενες πατουσι
Σταφυλην, λυοντες οινον,

Με-

Sola ea *fluctus contegit*,
Et supervagata Ipsa
Ut alga superne albescens
Super dulce-apparentem tranquillitatem,
Corpus in natationem tradens,
Fluctum ab ante attrahit.
Roseis super papillis
Teneram infra cervicem,
Ingentem fluctum nunc primum secat,
In medio autem sulci Venus,
Lilium ut violis involutum,
Translucet per tranquillum
Super autem vehuntur argenteo salo
Super delphinibus saltatoribus,
Dolosi etiam tenero vultu,
Amor, & *Himerus ridentes*
Chorusque piscium pandus,
Super fluctibus urinans,
Paphiæ ob oculos ludit,
Quocunque natat ridens.

Torcularis Hymnus. LII.

Nigricantem racemum
Canistris ferentes Viri,
Una cum virginibus, *super humeris*:
At in torcular jacentes
Tantummodo mares calcant
Uvam, *exprimentes vinum*

Μεγα τον Θεον κροτουντες
Επιληνιοισιν ὑμνοις,
Ερατον πιθοις ὁρωντες
Νεον ες ζεοντα Βακχον.
Ὀν ὁταν πιῃ γεραιος,
Τρομεροις ποσιν χορευει,
Πολιας τριχας τινασσων,
Ὁ δε, παρθενον λοχησας,
Ερατος νεος μεθυσθεις
Ἀπαλον δεμας χυθεισαν
Σκιερῶν ὑπερθε φυλλων
Βεβαρημενην ες ὑπνον
Ες Ερωτ' αωρα θελγει
Προδοτιν γαμων γενεσθαι.
Ὁ δε μη λογοισι πειθων
Τοτε μη θελουσαν αγχει.
Μετα γαρ νεων ὁ Βακχος
Μεθυων ατακτα παιζει.

Εις ῥοδον. νγ'.

Στεφανηφορου μετ' ηρος
Μελπομαι ῥοδον θερειον
Συν, ἑταιρ', αεξε μολπην.
Τοδε γαρ Θεων αημα,
Τοδε και βροτων το χαρμα,
Χαρισιν τ' αγαλμ', εν ὡραις
Πολυανθεων Ερωτων,
Αφροδισιον τ' αθυρμα.

Το-

Magnopere Deum plaudentes
Torculariis hymnis
Jucunde in dolia tuentes
Ad novum effervescentem Bacchum.
Quem quando biberis senex aliquis
Tremulis pedibus saltat
Canos capillos quassans;
Virginem vero insidiatus
Amabilis juvenis jam *probemadidus*
Tenerum corpus fusam
Umbrosis super frondibus
Gravatam in somnum,
Ad amorem intempestive allicit,
Ut ipsa proditrix pudoris fiat.
Et ipse verbis suis haud suadens
Tum demum invitam comprimit;
Inter juvenes enim Bacchus
Ebrius inordinate ludit.

In Rosam. LIII.

Una cum coronigero Vere
Cantu celebro Rosam æstivam:
Tu, sodalis, adjuva cantilenam,
Hæc enim Divorum halatio,
Hæc & mortalium oblectamentum,
Gratiisque trophæum, in temporibus
Floridulorum Amorum,
Venereumque ludicrum

Τοδε και μελημα μυθοις.
Χαριεν φυτον τε Μουσεων.
Γλυκυ και ποιουντι πειραν.
Εν ακανθινοις αταρποις·
Γλυκυ δ' αν λαβοντι θαλπειν
Μαλακαισι χερσι, κουφως
Προσαγοντ' Ερωτος ανθος·
Ὡς Σοφῳ τοδ' αυτο πρπνον,
Θαλιαις τε και τραπεζαις,
Διονυσιαις θ' ἑορταις.
Τι δ' ανευ ῥοδου γενοιτ' αν;
Ῥοδοδακτυλος μεν Ηως
Ῥοδοπηχεες δε Νυμφαι
Ῥοδοχρους δε Κᾳφροδιτη
Παρα των Σοφων καλειται.
Τοδε και νοσουσιν αρκει·
Τοδε και νεκροις αμυνει·
Τοδε και χρονον βιαται.
Χαριεν ῥοδων δε γηρας
Νεοτητος εσχεν οδμην.
Φερε δη, φυην λεγωμεν.
Χαροπης ὁτ' εκ θαλαττης
Δεδροσωμενην Κυθηρην
Ελοχευε ποντος αφρῳ,
Πολεμοκλονον τ' Αθηνην
Κορυφης εδεικνυε Ζευς,
Φοβεραν θεαν Ολυμπῳ.
Τοτε και ῥοδων αγητον
Νεον ερνος ηνθισε χθων,

Hæc est argumentum fabulis,
Gratiosaque planta Musarum
Dulcis vel facienti periculum
In spinosis semitis.
Dulcis etiam sumenti, ut foveat
Mollibus in manibus, leviter naribus
Admoventi Amoris florem,
Adeo docto quoque Poetæ hæc ipsa jucunda
Conviviisque atque mensis,
Et præcipue Dionysiacis solemnitatibus,
Quid enim absque rosa fiat?
Roseis digitis quidem Aurora,
Roseisque cubitis Nymphæ,
Roseaque cute Venus
A doctis Poëtis *vocatur.*
Hæc etiam aegrotantibus opitulatur,
Hæc vel mortuis auxiliatur,
Hæc etiam tempus vi vincit.
Gratiosa enim *rosarum senectus*
Juventutis suæ *retinet odorem.*
Agedum, originem illius *dicamus.*
Placido quando ex mari
Roreconspersam Venerem
Parturiebat pontus e spuma,
Bellicrepamque Minervam
E vertice suo *ostendebat Jupiter,*
Formidandum spectaculum Olympo.
Tunc etiam rosarum suspiciendarum
Novam stirpem mirifice ornavit tellus,

Ope-

Πολυδαιδαλου λοχευμα
Μακαρων Θεων δ' ὁμιλος
Ῥοδον ὡς γενοιτο, Νεκταρ
Επιτεγξας, ανετειλεν
Αγερωχον εξ ακανθης
Φυτον αμβροτον Λυαιου.

Εις ἑαυτον. νδ'.

Οτ' εγω νεων ὁμιλον
Εσορω, παρεστιν ἡβη.
Τοτε δη, τοτ' ες χορειην
Ὁ γερων εγω πτερουμαι.
Περιμεινον με, Κυβηβα,
Ῥοδα δος, θελω στεφεσθαι.
Πολιον δε γηρας ἠκας,
Νεος εν νεοις χορευσω.
Διονυσιης δε μοι τις
Φερετω δωρον οπωρης,
Ἰν' ιδη γεροντος αλκην,
Δεδαηκοτος μεν ειπειν,
Δεδαηκοτος δε πινειν,
Χαριεντως δε μανηναι.

Εις τους ερωντας, ωδαριον, νε'.

Εν ισχιοις μεν ἱπποι
Πυρος χαραγμ' εχουσι·
Και Παρθιους τις ανδρας

Εγνω-

Operosum admodum partum.
Beatorum vero Deorum concilium,
Rosa, quo fieret, nectar
Intingens, oriri fecit
Magnificam illam *ex spina*
Plantam immortalem Lyæi.

De seipso. LIV.

Quando ego juvenum cœtum
Cerno, adest mihi quoque *Juventus*
Tunc nempe, tunc ad choream
Vetulus ille ego alacris fio, & quasi alatus.
Expectato me, Cybeba,
Rosas præbe, volo coronari
Canamque senectutem abjiciens
Juvenis inter juvenes saltabo.
Bacchici itaque mihi aliquis
Afferat donum fructus,
Ut cernat senis vigorem,
Scientis quidem canere,
Scientisque bibere,
Nec invenuste insanire.

In Amatores, Odarium. LV.

In clunibus quidem equi
Inustum igne signum gerunt,
Et Parthos quisvis viros

Agno-

Εγνωρισεν παραις,
Εγω δε τους ερωντας
Ιδων επισταμ' ευθυς.
Εχουσι γαρ τι λεπτον.
Ψυχης εσω χαραγμα,

Εις το ἑαυτου γηρας. νϛ',

Πολιοι μεν ἡμιν ηδη
Κροταφοι, καρα δε λευκον
Χαριεσσα δ' ουκ ετ' ἡβη
Παρα, γηραλεοι δ' οδοντες,
Γλυκερου δ' ουκετι πολλος
Βιοτου χρονος λελειπται,
Δια ταυτα ανασταλυζω
Θαμα, Ταρταρον δεδοικως,
Αϊδεω γαρ εστι δεινος
Μυχος, αργαλεη δ' ες αυτον
Καθοδος· και γαρ ετοιμον
Καταβαντι μη αναβηναι.

Εις ἑαυτον. νζ'.

Αγε δη, φερ' ἡμιν, ω παι,
Κελεβην, ὁπως αμυστιν
Προπιω· τα μεν δεκ' εγχει
Ὑδατος, τα πεντε δ' οινου
Κυαθους, ὡς αν ὑβριστως αν
Αναδευβασσαρησω.

Ανε

Agnoscat ex tiaris
Ego autem Amatores
Conspicatus semel, *novi statim:*
Gerunt enim nesciò quam tenuem
Intra animam inustam notulam.

De senectute sua. LVI.

Cana quidem nobis jamjam
Tempora; caputque album,
Grataque non amplius juventus
Adest, vetulique sunt dentes:
Jucundæque adeo non adhuc multum
Vitæ tempus reliquum est.
Propter hæc infandum lugeo
Crebro, Tartarum formidans:
Plutonis enim horrendus est
Specus, & molestus in eundem
Descensus: siquidem paratum est
Descendenti semel *non iterum ascendere*

In seipsum. LVII.

Agedum, affer nobis, o puer,
Poculum, ut uno haustu
Propinem; decem quidem infunde
Aquæ, quinque vero vini
Cyathos, ut sane insolescentem
Vini vim temperem

Agite

Νυν δε λειμωνας τε βοσκεαι,
Κουφα τε σκιρτωσα παιζεις·
Δεξιον γαρ ἱπποπειρην
Ουκ εχεις επεμβατην.

Εις το εαρ. ξ'.

Τι καλον εστι βαδιζειν
Οπου λειμωνες κομωσιν,
Οπου λεπτην ἡδυτατην
Αναπνει Ζεφυρος αυρην,
Κλημα το βακχειον ιδειν,
Χ' ὑπο τα πεταλα δυναι,
Απαλην παιδα κατεχων
Κυπριν ὁλην πνεουσαν.

Εις χρυσον. ξα'.

Ο δραπετας μ' ὁ χρυσος
Ὁταν φυγῃ με κραιπνοις
Διηνεμοις τε ταρσοις,
Αει δ', αει με φευγει,
Ου μιν διωκω· τις γαρ
Μισων θελει τι θηραν;
Εγω δ' αφαρ λιασθεις
Τω δραπετα τω χρυσω,
Εμων φρενων μεν αυραις
Φερειν εδωκα λυπας,
Αυρην δ' ελων, αειδω

Ερω-

Nunc ſane prata depaſceris,
Agiliterque exiliens ludis.
Habilem enim equeſtris rei peritum
Non habes ſeſſorem.

De Vere. LX.

Quam pulchrum eſt ambulare
Ubi prata luxuriant,
Ubi tenuem jucundiſſimam
Exhalat Zephyrus auram,
Palmitem Bacchicum intueri,
Et pampinos ſubire
Teneram puellam detinens
Venerem totam ſpirantem.

In aurum. LXI.

Fugitivum aurum
Quum fugit me velocibus
Ventoſque æquantibus plantis
Semper autem, ſemper me fugit,
Non ipſum perſequar: quis enim
Odio proſequens aliquid vult venari illud?
Ego vero ſtatim ſummotus
A fugitivo auro
Meæ quidem mentis ventis
Ferendos trado mærores,
Lyram autem ſumens, cano

Εις Διονυσον. ν΄.

Ὁ τον εν πονοις ατειρη
Νεον εν ποθοις αταρβη
Καλον εν ποτοις χορευτην
Τελεων; Θεος κατηλθεν
Ἁπαλον, βροτοισι φιλτρον;
Ποτον αστονον, κομιζων
Γονον αμπελου τον οινον
Πεπεδημενον γ΄ οπωραις
Επι κληματων φυλασσων·
Ἱν΄, ὁταν ταμωσι βοτρυν;
Ανοσοι μενωσι παντες;
Ανοσοι δεμας θεητον;
Ανοσοι γλυκυν τε θυμον;
Ες ετους φανεντος αλλου.

Εις δισκον εχοντα Αφροδιτην. να΄.

Αρα τις τορευσε ποντον;
Αρα τις μανεισα τεχνη
Ανεχευε κυμα δισκῳ
Επι νωτα της θαλασσης.
Αρα τις ὑπερ θαλασσαν
Απαλην χαραξε Κυπριν;
(Νοος ες Θεους αερθεις)
Μακαρων φυσιος αρχην;
Ὁ δε νιν εδειξε γυμνην;
Χ΄ ὁσα μη θεμις ὁρασθαι;

Μο-

In Bacchum. L.

Qui in laboribus indefessum,
Juvenem in amoribus interritum
Bonum in potationibus saltatorem
Reddit, *Deus* ille jam *descendit*,
Lene mortalibus amatorium
Poculum curis-vacuum, *portans*;
Progeniem vitis vinum,
Involutum uvis,
In palmitibus reservans.
Ut quando resecent racemum
Integri maneant omnes,
Integri corpus spectabile,
Integri dulcemque animum
Usque ad anni sequentis reditum.

In discum Venerem exhibentem. LI.

Ergo aliquis cælavit pontum?
Ergo quædam divina ars
Superfudit fluctum disco,
Super terga maris?
Ergo aliquis super pelagus
Tenellam expressit Venerem,
(*Animus ad Deos* usque *evectus*,)
Deorum naturale principium?
Isque eam ostendit nudam,
Quæque nefas conspici,

Μονα κυμα συγκαλυπτει·
Αλαλημενη δ' επ' αυτη;
Βρυον ὡς ὑπερθε λευκον
Απαλοχροος γαληνης
Δεμας εις πλουν φερουσα
Ρ'οθιον παροιθεν ἑλκει·
Ρ'οδεων ὑπερθε μαζων;
Απαλῆς ενερθε δειρης;
Μεγα κυμα πρωτα τεμνει
Μεσον αυλακος δε Κυπρις;
Κρινον ὡς ιοις ἑλιχθεν;
Διαφαινεται γαληνης,
Υπερ αργυρῳ δ' οχουνται;
Επι δελφισιν χορευταις;
Δολεροι νεον μετωπον.
Ερως, Ἱμερος γελωντες
Χορος ιχθυων δε κυρτος;
Επι κυματων κυβιστων,
Παφιης ες ομμα παιζει;
Ἱνα νηχεται γελωσα·

Επιληνιος ὑμνος. νβ'.

Τον μελανοχρωτα βοτρυν
Ταλαροις φεροντες ανδρες,
Μετα παρθενων, επ' ωμων·
Κατα ληνον δε βαλοντες
Μονον αρσενες πατουσι
Σταφυλην, λυοντες οινον;

Μι·

Sola ea *fluctus contegit*,
Et supervagata Ipsa
Ut alga superne albescens
Super dulce-apparentem tranquillitatem,
Corpus in natationem tradens,
Fluctum ab ante attrahit.
Roseis super papillis
Teneram infra cervicem,
Ingentem fluctum nunc primum secat,
In medio autem sulci Venus,
Lilium ut violis involutum,
Translucet per tranquillum
Super autem vehuntur argenteo salo
Super delphinibus saltatoribus,
Dolosi etiam tenero vultu,
Amor, & *Himerus ridentes*
Chorusque piscium pandus,
Super fluctibus urinans,
Paphiæ ob oculos ludit,
Quocunque natat ridens.

Torcularis Hymnus. LII.

Nigricantem racemum
Canistris ferentes Viri,
Una cum virginibus, *super humeris* :
At in torcular jacentes
Tantummodo mares calcant
Uvam, *exprimentes vinum*

Μεγα τον Θεον κροτουντες
Επιληνιοισιν ὑμνοις,
Ερατον πιθοις ὁρωντες
Νεον ες ζεοντα Βακχον.
Ὁν ὁταν πιῃ γεραιος,
Τρομεροις ποσιν χορευει,
Πολιας τριχας τινασσων,
Ὁ δε, παρθενον λοχησας,
Ερατος νεος μεθυσθεις
Ἁπαλον δεμας χυθεισαν
Σκιερων ὑπερθε φυλλων
Βεβαρημενην ες ὑπνον
Ες Ερωτ' αωρα θελγει
Προδοτιν γαμων γενεσθαι.
Ὁ δε μη λογοισι πειθων
Τοτε μη θελουσαν αγχει.
Μετα γαρ νεων ὁ Βακχος
Μεθυων ατακτα παιζει.

Εις ῥοδον. νγ'.

Στεφανηφορου μετ' ηρος
Μελπομαι ῥοδον θερειον
Συν, ἑταιρ', αεξε μολπην.
Τοδε γαρ Θεων αημα,
Τοδε και βροτων το χαρμα,
Χαρισιν τ' αγαλμ', εν ὡραις
Πολυανθεων Ερωτων,
Αφροδισιον τ' αθυρμα.

Το-

Magnopere Deum plaudentes
Torculariis hymnis
Jucunde in dolia tuentes
Ad novum effervescentem Bacchum.
Quem quando biberis senex aliquis
Tremulis pedibus saltat
Canos capillos quassans ;
Virginem vero insidiatus
Amabilis juvenis jam *probemadidus*
Tenerum corpus fusam
Umbrosis super frondibus
Gravatam in somnum,
Ad amorem intempestive allicit,
Ut ipsa proditrix pudoris fiat.
Et ipse verbis suis haud suadens
Tum demum invitam comprimit ;
Inter juvenes enim Bacchus
Ebrius inordinate ludit.

In Rosam. LIII.

Una cum coronigero Vere
Cantu celebro Rosam æstivam:
Tu, sodalis, adjuva cantilenam,
Hæc enim Divorum halatio,
Hæc & mortalium oblectamentum,
Gratiisque trophæum, in temporibus
Floridulorum Amorum,
Venereumque ludicrum

Τοδε και μελημα μυθοις.
Χαριεν φυτον τε Μουσεων.
Γλυκυ και ποιουντι πειραν.
Εν ακανθινοις αταρποις·
Γλυκυ δ' αυ λαβοντι θαλπειν
Μαλακαισι χερσι, κουφως
Προσαγοντ' Ερωτος ανθος·
Ὡς Σοφῳ τοδ' αυτο τερπνον,
Θαλιαις τε και τραπεζαις,
Διονυσιαις θ' ἑορταις.
Τι δ' ανευ ῥοδου γενοιτ' αν;
Ῥοδοδακτυλος μεν Ηως
Ῥοδοπηχεες δε Νυμφαι
Ῥοδοχρους δε Καφροδιτη
Παρα των Σοφων καλειται.
Τοδε και νοσουσιν αρκει·
Τοδε και νεκροις αμυνει·
Τοδε και χρονον βιαται.
Χαριεν ῥοδων δε γηρας
Νεοτητος εσχεν οδμην.
Φερε δη, φυην λεγωμεν.
Χαροπης ὁτ' εκ θαλαττης
Δεδροσωμενην Κυθηρην
Ελοχευε ποντος αφρῳ,
Πολεμοκλονον τ' Αθηνην
Κορυφης εδεικνυε Ζευς,
Φοβεραν θεαν Ολυμπῳ.
Τοτε και ῥοδων αγητων
Νεον ερνος ηνθισε χθων,

Πο-

Hæc est argumentum fabulis,
Gratiosaque planta Musarum
Dulcis vel facienti periculum
In spinosis semitis.
Dulcis etiam sumenti, ut foveat
Mollibus in manibus, leviter naribus
Admoventi Amoris florem,
Adeo docto quoque Poetæ hæc ipsa jucunda
Conviviisque atque mensis,
Et præcipue Dionysiacis solemnitatibus,
Quid enim absque rosa fiat?
Roseis digitis quidem Aurora,
Roseisque cubitis Nymphæ,
Roseaque cute Venus
A doctis Poëtis *vocatur.*
Hæc etiam ægrotantibus opitulatur,
Hæc vel mortuis auxiliatur,
Hæc etiam tempus vi vincit.
Gratiosa enim *rosarum senectus*
Juventutis suæ *retinet odorem.*
Agedum, originem illius *dicamus,*
Placido quando ex mari
Roreconspersam Venerem
Parturiebat pontus e spuma,
Bellicrepamque Minervam
E vertice suo *ostendebat Jupiter,*
Formidandum spectaculum Olympo.
Tunc etiam rosarum suspiciendarum
Novam stirpem mirifice ornavit tellus,
Oper

Πολυδαιδαλου λοχευμα
Μακαρων Θεων δ' ὁμιλος
Ρ'οδον ὡς γενοιτο, Νεκταρ
Επιτεγξας, ανετειλεν
Αγερωχον εξ ἀκανθης
Φυτον αμβροτον Λυαιου.

Εις ἑαυτον. νδ'.

Οτ' εγω νεων 'ομιλον
Εσορω, παρεστιν ἡβη.
Τοτε δη, τοτ' ες χορειην
'Ο γερων εγω πτερουμαι.
Περιμεινον με, Κυβηβα,
Ρ'οδα δος, θελω στεφεσθαι,
Πολιον δε γηρας ἡκας,
Νεος εν νεοις χορευσω.
Διονυσιης δε μοι τις
Φερετω δωρον οπωρης,
'Ιν' ιδη γεροντος αλκην,
Δεδαηκοτος μεν ειπειν,
Δεδαηκοτος δε πινειν,
Χαριεντως δε μανηναι.

Εις τους ερωντας, ᾠδαριον, νε'.

Εν ισχιοις μεν ἱπποι
Πυρος χαραγμ' εχουσι·
Και Παρθιους τις ανδρας

Εγνω-

Operosum admodum partum.
Beatorum vero Deorum concilium,
Rosa, quo fieret, nectar
Intingens, oriri fecit
Magnificam illam *ex spina*
Plantam immortalem Lyæi.

De seipso. LIV.

Quando ego juvenum cœtum
Cerno, adest mihi quoque *Juventus*
Tunc nempe, tunc ad choream
Vetulus ille ego alacris fio, & quasi alatus,
Expectato me, Cybeba,
Rosas præbe, volo coronari
Canamque senectutem abjiciens
Juvenis inter juvenes saltabo.
Bacchici itaque mihi aliquis
Afferat donum fructus,
Ut cernat senis vigorem,
Scientis quidem canere,
Scientisque bibere,
Nec invenuste insanire.

In Amatores, Odarium. LV.

In clunibus quidem equi
Inustum igne signum gerunt,
Et Parthos quisvis viros

Agno-

Εγνωρισεν παραις,
Εγω δε τους ερωντας
Ιδων επισταμ' ευθυς.
Εχουσι γαρ τι λεπτον.
Ψυχης εσω χαραγμα,

Εις το ἑαυτου γηρας. νϛ'.

Πολιοι μεν ἡμιν ηδη
Κροταφοι, καρα δε λευκον
Χαριεσσα δ' ουκ εθ' ἡβη
Παρα, γηραλεοι δ' οδοντες,
Γλυκερου δ' ουκετι πολλος
Βιοτου χρονος λελειπται,
Δια ταυτα αναστaλυζω
Θαμα, Ταρταρον δεδοικως,
Αιδεω γαρ εστι δεινος
Μυχος, αργαλεη δ' ες αυτον
Καθοδος· και γαρ ετοιμον
Καταβαντι μη αναβηναι.

Εις ἑαυτον. νζ'.

Αγε δη, φερ' ἡμιν, ω παι,
Κελεβην, ὁπως αμυστιν
Προπιω· τα μεν δεκ' εγχει
Ὑδατος, τα πεντε δ' οινου
Κυαθους, ὡς αν ὑβριστωσαν
Αναδευβασσαρησω.

Ανε

Agnoscat ex tiaris
Ego autem Amatores
Conspicatus semel, *novi statim*:
Gerunt enim nesciò quam tenuem
Intra animam inustam notulam.

De senectute sua. LVI.

Cana quidem nobis jamjam
Tempora; caputque album,
Grataque non amplius juventus
Adest, vetulique sunt dentes:
Jucundæque adeo non adhuc multum
Vitæ tempus reliquum est.
Propter hæc infandum lugeo
Crebro, Tartarum formidans:
Plutonis enim horrendus est
Specus, & molestus in eundem
Descensus: siquidem paratum est
Descendenti semel *non iterum ascendere*

In seipsum. LVII.

Agedum, affer nobis, o puer,
Poculum, ut uno haustu
Propinem; decem quidem infunde
Aquæ, quinque vero vini
Cyathos, ut sane insolescentem
Vini vim temperem

Αγε δωτε . . . . .
. . . , ...
. . . . μηκεθ᾽ ουτω
Παταγῳ τε χαλαλητῳ
Σκυθικην ποσιν παρ᾽ οινῳ
Μετελωμεν, αλλα καλοις
Ὑποπινοντες εν ὑμνοις.

Λιτανεια. νη.

Γουνουμαι σ᾽, ελαφηβολε
Ξανθη παι Διος, αγριων
Δεσποιν᾽, Αρτεμι, θηρων,
Ικου νυν επι Ληθαιου
Δινησι, θρεοκαρδιων
Ανδρων εγκαθορα πολιν
Χαιρουσ᾽· ου γαρ ανημερους
Ποιμαινεις πολιητας.

Προς αυθαδη παρθενον. νθ᾽.

Πωλε Θρηικιη, τι δη με
Λοξον ομμασι βλεπουσα
Νηλεως φευγεις, δοκεεις δε
Μηδεν ειδεναι σοφον;
Ισθι τοι, καλος μεν αν τοι
Τον χαλινον εμβαλοιμι,
Ἡνιας δ᾽ εχων, στρεφοιμι
Αμφι τερματα δρομου,

Νυν

Agite, date . . .

. . . .

. . ne amplius ita
Strepitu, & fremitu
Scythicam potationem inter vina
Exerceamus, sed pulchros
Perpotantes inter hymnos.

Supplicatio. LVIII.

Supplico tibi, cervorum jaculatrix
Flava filia Jovis, agrestium
Domina, Diana, ferarum,
Veni nunc ad Lethæi
Gurgites, trepidantium corde
Virorum aspice civitatem
Gaudens, non enim immites
Alis Cives.

Ad contumacem Virginem. LIX.

Equulea Threicia, turnam me
Limis oculis intuens
Crudeliter fugis, putasque
Nihil novisse scitum?
Scias utique, belle quidem tibi
Frænum imponam
Habenasque tenens versem
Circa metas curriculi

Num

Νυν δε λειμωνας τε βοσκεαι,
Κουφα τε σκιρτωσα παιζεις·
Δεξιον γαρ ιπποπειρην
Ουκ εχεις επεμβατην.

Εις το εαρ. ξ'.

Τι καλον εστι βαδιζειν
Οπου λειμωνες κομωσιν,
Οπου λεπτην ηδυτατην
Αναπνει Ζεφυρος αυρην,
Κλημα το Βακχειον ιδειν,
Χ' υπο τα πεταλα δυναι,
Απαλην παιδα κατεχων
Κυπριν ολην πνεουσαν.

Εις χρυσον. ξα'.

Ο δραπετας μ' ο χρυσος
Οταν φυγη με κραιπνοις
Διηνεμοις τε ταρσοις,
Αει δ', αει με φευγει,
Ου μιν διωκω· τις γαρ
Μισων θελει τι θηραν;
Εγω δ' αφαρ λιασθεις
Τω δραπετα τω χρυσω,
Εμων φρενων μεν αυραις
Φερειν εδωκα λυπας,
Αυρην δ' ελων, αειδω

Ερω-

Nunc ſane prata depaſceris,
Agiliterque exiliens ludis.
Habilem enim equeſtris rei peritum
Non habes ſeſſorem.

De Vere. LX.

Quam pulchrum eſt ambulare
Ubi prata luxuriant,
Ubi tenuem jucundiſſimam
Exhalat Zephyrus auram,
Palmitem Bacchicum intueri,
Et pampinos ſubire
Teneram puellam detinens
Venerem totam ſpirantem.

In aurum. LXI.

Fugitivum aurum
Quum fugit me velocibus
Ventoſque æquantibus plantis
Semper autem, ſemper me fugit,
Non ipſum perſequar; quis enim
Odio proſequens aliquid vult venari illud?
Ego vero ſtatim ſummotus
A fugitivo auro
Meæ quidem mentis ventis
Ferendos trado mœrores,
Lyram autem ſumens, cano

Ερωτικας αοιδας.
Παλιν δ' όταν με θυμος
Ὑπερφρονειν διδαξη,
Προσειπεν ὁ δραπετας
Φερων μεθαν μοι φροντιδων,
Ελων μιν ὡς μεθ' ἡμων
Λυρης γενωμαι λαρου·
Απιστ', απιστε χρυσε,
Εστ' αν δολοις με θελγης,
Πλεον χρυσου νευρα.
Ποθους κεκλυθι αδεις.
Συ γαρ δολῳ, συ τοι φθονῳ
Ερωτ' εθηκας ανδρασι.
Λυρη δ' αλυπα παστάδων
Λυρην δ' αλιπαστον ευ
Φιλαματων τε κεδνων
Ποθων κυπελλα κιρνη.
Ὁθαν θελης δε, φευγης.
Λυρης δ' εμης αοιδαν
Ουκ αν λιποιμι τυτθον·
Ξεινοισι δ' αγχι Μυσων
Δολιοις απιστ' ανδανεις.
Εμοι δε τῳ λυροκτυπη
Μουσας φρεσιν αποικους
Ακανθεας ορινοις,
Αιγλαιν τε λαμπρυνοις.

Amatorias cantilenas.
Rursum autem ubi me animus
Contemnere docuerit,
Compellavit fugitivum
Ferens ebrietatem mihi curarum oblitera-
Ut illo recepto, negligens (tionem
Fiam diutius lyræ.
Infidum, infidum aurum
Quandiu dolis me demulcebis,
Plusquam aurum est fides (lyræ):
Amores ab ea *audi jucundos.*
Tu enim dolo, tuque invidia
Amorem immisisti hominibus,
Lyræ vero lætabilia thalamorum
Lyramque servilem valde reddidisti,
Osculorumque pudicorum
Amorum pocula, misce,
Quum volueris vero, fugies.
Lyræ autem meæ cantionem
Neutique relinquam tantillum.
Hospites vero ad Mysiorum
Dolosos, infidum, placabis iens.
Me vero lyram pulsante
Musas in pectoribus hospites
Ingratas licet excitabis,
Gloriaque clarefces.

Εις Απολλωνα ξβ'.

Ανα βαρβιτον δονησω ;
Αεθλος μεν ου προκειται,
Μελετη δ' επεστι παντι
Σοφιης λαχοντ' αωτον·
Ελεφαντινω δε πληκτρω
Λιγυρον μελος κροαινων,
Φρυγιω ρυθμω βοησω,
Ἀτε τις κυκνος Καϋστρου
Πολιοις πτεροισι μελπων
Ανεμου συναυλον ηχην.
Συ δε, Μουσα, συγχορευε,
Ἱερον γαρ εστι Φοιβου
Κιθαρη, δαφνη, τριπους τε.
Λαλεω δ' ερωτα Φοιβου,
Ανεμωλιον τον οιστρον.
Σαοφρων γαρ εστι κουρα.
Το μεν εκπεφευγε κεντρον,
Φυσεως δ' αμειψε μορφην.
Φυτον ευθαλες δ' επηχει.
Ὁ δε Φοιβος, ηε Φοιβος,
Κρατεειν κορην νομιζων,
Χλοερον δρεπων δε φυλλον,
Εδοκει τελειν Κυθηρην
Αγε, θυμε, πη μεμηνας,
Μαινην μανεις αριστην;
Το βελος φερε κρατυνων,
Σκοπον ὡς βαλων απελθης.

Το

In Apollinem. LXII.

Iterum barbitum ciam,
Certamen quidem propositum non est,
Commentatio tamen adest unicuique,
Qui sapientiæ sortitus est florem
Eburneo autem plectro
Argutum carmen perstrepens
Phrygiis numeris sonabo,
Veluti aliquis Cygnus Caystri
Candidis alis modulans
Sonantem una cum vento vocem;
Tu autem, Musa, simul choros duc,
Res enim sacra Phœbo est,
Cithara, laurus, & tripus:
Eloquor autem amorem Phœbi
Futilem ardorem.
Casta enim est puella
Effugit quidem aculeum,
Naturalem vero mutavit formam,
Arborque pulchre-florens resonat.
At Phœbus, ibat Phœbus
Potiri se *puella putans,*
Viride folium carpens
Putabat se *agitare Venerem.*
Age, anime, cur furore captus es,
Furore furens optimo?
Telum fer vires admovens,
Scopo ut tacto discedas.

Το δε τοξον Αφροδιτης
Αφες, ὡς Θεοὺς ενικα.
Του Ανακρεοντα μιμου
Τον αοιδιμον μελισπην.
Φιαλην προπινε παισιν,
Φιαλην λογων ερανvην
Απο νεκταρος ποτοιο,
Παραμυθιον λαβοντες,
Φλογερου φυγοντες αστρου.

Επιταλαμιος ὑμνος ξγ΄.

Θεαων ανασσα Κυπρι,
Ἱμερ ε κρατος χθονιων,
Γαμε βιοτοιο φυλαξ,
Ὑμεας λογοις λιγαινω,
Ὑμεας στιχοις κυδαινω,
Ἱμερον, Γαμον, Παφιην
Δερκεο την νεανιν, δερκεο, κουρε·
Εγρεο, μη σε φυγη, περδικος αγρα
Στρατοκλεις φιλος Κυθηρης,
Στρατοκλεις ανερ Μυριλλης,
Ιδε την φιλην γυναικα.
Κομαει, τεθηλε, λαμπει,
Ῥοδον ανθεων ανασσει·
Ῥοδον εν κοραις Μεριλλα.
Ἡελιος τα σεθεν δεμνια φαινει.
Κυπαριττος πεφυκοι σευ ενι κηπῳ·

Εις

Arcum vero Veneris
Relinque, quo Deos superabat.
Anacreontem imitare
Celeberrimum lyricum
Phialam propina pueris
Phialam sermonum amabilem
E nectaris potu,
Recreatione sumpta,
Igneo astro evitato.

Epithalamicus hymnus. LXIII.

Dearum Regina Venus,
Cupido robur terrestrium,
Hymenaee vitæ custos,
Vos precibus compello,
Vos versibus celebro,
Cupidinem, Hymenæum, Venerem.
Adspice juvenculam, adspice adolescens:
Surge, ne te effugiat perdicis venatio
Stratocles carus Cythereæ,
Stratocles vir Myrillæ,
Vide caram uxorem
Comas pexa est, floruit jam, *refulget;*
Rosa floribus imperat.
Rosa est *inter puellas Myrilla,*
Jam Sol tuos thalamos irradiat.
Cypressus exurgat tui in horto.

Εις Ερωτα. ξδ'

Ω αναξ πανδαματωρ Ερως,
Ὡι Νυμφαι κυανωπιδες,
Πορφυρεη τ' Αφροδιτη,
Χρυσω δη εικασμενη,
Συμπαιζουσιν· επιστρεφεαι
Δ' ὑψηλων κορυφας ορεων.
Γουγουμαι σε· συ δ' ευμενης
Ελθ' ἡμιν· κεχαρισμενος δ'
Ευχωλης ἐπακουσον.
Κλευβουλω δ' αγαθος γενου
Συμβουλος· του εμου δ' ερου
Οιδ', ευ νυν σε δεχεσθαι.

Εις Ερωτα. ξέ.

Στεφος πλεκων ποθ' ἑυρον
Εν τοις ῥοδοις Ερωτα,
Και των πτερων καταχων
Εβαπτισ' εις τον οινον·
Λαβων δ' επιον αυτον·
Και νυν εσω μελων μου
Πτεροισι γαργαλιζει.

Περι Ανακρεοντος. ξς'.

Ανακρεων ἰδων με,
Ὁ Τηιος μελωδος,

Οναρ

In Amorem. LXIV.

O rex omnidomitor Amor
Cum quo Nymphæ nigroculæ,
Refulgensque Venus,
Auro similis,
Colludunt: tripudiantes
Excelsorum per cacumina montium
Supplex te oro, tu autem benevolus
Veni ad nos, gratusque
Fervidum votum exaudi.
Cleobuloque bonus sis
Consiliarius: meumque amorem
Novi, bene nunc te excipere.

In Amorem. LXV.

Corollam nectens aliquando inveni
Inter rosas Amorem
Alisque eum detinens
Mersi in vinum,
Sumensque ebibi eum,
Et nunc intra membra mea
Pinnis titillat.

De Anacreonte. LXVI.

Anacreon videns me,
Ille Teius lyricus,

Per

Οναρ λεγων προσειπε·
Καγω δραμων προς αυτον
Περιπλακην φιλησας.
Γερων μεν ην, καλος δε,
Καλος γε, και φιλευνος,
Το χειλος ωζεν οινου·
Τρεμοντα δ' αυτον ηδη
Ερως εχειραγωγει.
Ὁ δ' εξελων καρηνου
Εμοι στεφος διδωσι.
Το δ' ωζ' Ανακρεοντος.
Εγω δ' ὁ μωρος αρας
Εδησαμην μετωπῳ.
Και δηθεν αχρι και νυν
Ερωτος ου πεπαυμαι.

Του αυτου. ξζ'

Ω παι παρθενιον βλεπων, διζημαι
Σε, συ δ' ουκ αϊεις, ουκ ειδως ὁτι της
Εμης ψυχης ηνιοχευεις.

Του αυτου. ξη'

Ερωτα γαρ τον αβρον
Μελπομαι, βρυοντα μιτραις
Πολυανθεμοις αειδων·
Ὁ δε και Θεων δυναστης
Ὁ δε και βροτους δαμαζει.

ΘΕΟ.

Per somnium dicens compellavit.
Et ego accurrens ad eum
Amplexatus sum, deosculatusque:
Senex quidem erat, pulcherque,
Venustusque, & libidinosus,
Labrum olebat vinum,
Trementemque ipsum jam
Amor manuducebat,
Ipse vero eximens e capite
Mihi coronam dat,
Quæ & olebat Anacreontem.
Ego vero stultus quum sumsissem,
Alligavi fronti:
Et videlicet usque nunc
Ab Amore non cessavi.

Ejusdem. LXVII.

O puer puellariter intuens, quæro
Te, at tu non audis, nesciens te
Animi mei aurigam.

Ejusdem. LXVIII.

Amorem enim tenerum
Celebro, abundantem redimiculis
Varios habentibus flores decantans.
Ille sane & Deorum dominator,
Et qui mortales etiam domat.

THEO-

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ,

ἢ Ανακρεοντος ἢ των αλλων Ειδυλλιον
εις νεκρον Αδωνιν.

Αδωνιν ἡ Κυθηρη
Ως ειδε νεκρον ηδη,
Στυγναν εχοντα χαιταν,
Ωχραν τε την παρειαν,
Αγειν τον ὑν προς αυταν
Εταξε τως Ερωτας·
Οἱ δ' ευθεως ποτανοι
Πασαν δραμοντες ὑλαν.
Στυγνον τον ὑν ανευρον,
Δησαν τε, καπεδησαν.
Χ' ὡ μεν βροχῳ, καθαψας
Εσυρεν αιχμαλωτον.
Ὁ δ' εξοπισθ' ελαυνων,
Ετυπτε τοισι τοξοις·
Ὁ θηρ δ' εβαινε δειλως.
Φοβειτο γαρ Κυθηραν·
Τῳ δ' ειπεν Αφροδιτα,
Παντων κακιστε θηρων,
Συ τονδε μηρον ιψω;
Συ μου τον ανδρ' ετυψας;
Ὁ θηρ δ' ελεξεν ὡδε,
Ομνυμι σοι, Κυθηρη,
Αυτην σε, και τον ανδρα,
Και ταυτα μου τα δεσμα,

T H E O C R I T O,

Anacreonti aliisque inscriptum Idyllium de mortuo Adone.

Adonin Cythere
Ut vidit mortuum jam
Horrentem habentem comam,
Pallidamque genam,
Ducere aprum ad eam
Imposuit Cupidinibus,
Qui statim volucres
Totam percurrentes silvam
Horrentem suem invenere,
Ligaruntque, vinxeruntque,
Et laqueo sane cum aliquis eorum alligasset
Traxit captivum.
Alterque a tergo adurgens,
Percutiebat suis arcubus,
Fera autem incedebat timide,
Expavebat enim Cytheram.
Ei vero dixit Venus:
Omnium pessima ferarum,
Tu illud femur læsisti?
Tu mei virum vulnerasti?
Fera tunc respondit sic:
Juro tibi, Cythera,
Per teipsum, & tuum maritum,
Et has mei catenas,

Per-

Και τωςδε τως κυναγως,
Τον ανδρα τον καλον σευ
Ουκ ηθελον παταξαι·
Αλλ' ώς αγαλμ' εσειδον,
Και μη φερων το καυμα,
Γυμνον τον ειχε μηρον
Εμαινομην φιλασαι,
Και μευ καθεσιναζε.
Τουτους λαβουσα Κυπρι
Τουτους κολαζε, τεμνε.
Τι γαρ φερω περισσους;
Ερωτικους οδοντας;
Ει δ' ουχι σοι ταδ' αρκει,
Και ταυτ' εμου τα χειλη.
Τι γαρ φιλειν ετολμων;
Τον δ' ηλεησε Κυπρις.
Ειπεν τε τοις Ερωσι,
Τα δεσμα οἱ 'πιλυσαι.
Εκ τωδ' επηκολουθει
Και ὑλαν ουκ εβαινεν·
Και τῳ πυρι προσελθων
Εκαιε τως Ερωτας.

Επι-

Perque *hos venatores*
Virum pulchrum sui
Nolebam ferire,
Ast ubi nitentem imaginem vidi,
Non ferens æstum,
Nudum quod habebat femur
Insanivi, ut oscularer;
Hos tu *mei deperde*,
Hos tu *deprehendens*, *Cypria*,
Ipsos puni, *seca*:
Quid enim ultra *fero redundantes*
Amore-captos dentes?
Si neque tibi hæc sufficiunt,
Ea *&* *hæc mei labra*:
Quid enim osculari ausi sunt?
Eum vero miserata est Cypris,
Dixitque Cup*idinibus*:
Vincula non coarctate.
Ex tunc comes adjunctus est,
Et silvam non repetiit,
Atque igni accedens
Exussit illos amores.

EPI-

Καρτερος εν πολεμοις Τιμοκριτος, ὁυ τοδε σαμα.
Αρης δε ουκ αγαθων φειδεται, αλλα κακων.

αλλο.

Αβδηρων προθανοντα τον αινοβιην Αγαθωνα
Πασ' επι πυρκαϊης ηδ' εβοησε πολις.
Ου τινα γαρ τοιονδε νεων ὁ φιλαιματος Αρης
Ηναρισε στυγερης εν στροφαλιγγι μαχης.

αλλο.

Και σε, Κλεηνοριδη, ποθος ωλεσε πατριδος αιης,
Θαρσουσαντα νοτου λαιλαπι χειμεριη.
Ὡρη γαρ σε πεδησεν αν εγγυος ὑγρα δε την σην
Κυματ' εφ' ιμερτην εκλυσεν ἡλικιην.

αλλο.

Ἡ τον θυρσον εχουσ', Ἑλικωνιας· ἡ δε παρ αυτην
Ξανθιππη· Γλαυκη δ' ἡ σχεδον ερχομενη.
Εξ ορεος χωρευσι, Διωνυσῳ δε φερουσι
Κισσον και σταφυλην, πιονα και χιμαρον.

Εις την Μυρωνος βουν.

Βουκολε ταν αγελαν πορρω νεμε, μη το Μυρωνος
Βοιδιον ὡς εμπνουν βουσι συνεξελασης.

αλλο εις το αυτο.

Βοιδιον ου χοανοις τετυπωμενον, αλλ' ὑπο γηρως
Χαλκωθεν σφετερη ψευσατο χειρι Μυρων.

αλλο.

Ου φιλος ὁς κρατηρι παρα πλεῳ οινοποταζων
Νεικεα και πολεμον δακρυοεντα λεγει.
Αλλ' ὁστις Μουσεων τε, και αγλαα δωρ' Αφροδιτης
Συμμισγων, ερατης μνησκεται ευφροσυνης.

Fortis in pugnis Timocritus, ejus hoc monumentum.
Mars non utique bonis parcit, ast malis.

Aliud.

Abderitarum præmature denatum strenuissimum Agathonem
Tota in rogis conclamavit Civitas.
Nullum enim talem juvenem sanguinarius Mars
Sustulit invisæ in vertiginibus pugnæ.

Aliud.

Et te, Cleenoride, amor perdidit patriæ terræ
Confisum Noti procellâ hibernali
Tempus namque te implicuit præs uvidum, tuamque
Fluctus desiderabilem exsolvit juventam.

Aliud.

Hæc thyrsum gestans est Heliconias; secus ipsam
Xantippe. Glauce prope veniens:
E monte proficiscuntur, Baccho autem afferunt
Hederam & uvam, pinguemque hircum.

In Myronis buculam.

Bubulce gregem procul hinc pasce, ne Myronis
Buculam veluti spirantem cum bubus exagites.

Aliud in idem.

Buculam non ærariis fusam, sed vetustate
In æs induratam sua finxit manu Myron.

Aliud.

Ingratus mihi cratere in pleno vinipotor
Qui dissidia & bellum lacrymosum refert:
Sed amicus *quicumque Musarum, & splendida dona Veneris*
Commiscens amabilis recordatur hilaritatis.

Sit tibi Callimachi, sit Coi nota Poëtæ,
Sit quoque vinosi Teïa Musa senis.

Ovid. de Art. Amand. lib. 3.

TRADUZIONE
DELL' ODI
DI
ANACREONTE TEJO.

Θελω λεγειν Ατρειδας.

ODE I.

Sopra la Cetra.

Io di Cadmo, io degli Atridi
Alzar voglio i nomi all' etra:
Ma le corde, ma la cetra
Non risuonan, che d'amor.
Tutto cangio: al sen mi adatto
Nuova cetra, e corde nuove,
Di cantar l' Erculee prove
Bel desio m' accende il cor.
Ma le corde rinnovate
Vibro invano, invan rallento:
Rende il solito concento
Ostinato il plettro ognor.

Per me dunque invitti Eroi
Sempre addio: restate in pace:
La mia cetra contumace
Non risuona, che d'Amor.

O D E II.

Sopra le femmine.

Φυσις κερατα ταυροις.

SAggia Natura, e provvida
Le corna al toro diè,
E d'ugne armato il piè
Fece il destriero.
Al corso pronta ed agile
La lepre ammaestrò,
Ed il Leon formò
Vorace, e fiero.
Da lei volando in aria,
Da lei nuotando in mar,
Appresero ad errar
Pesci, ed augei.
Diede il valore agli uomini
Il senno, e la ragion:
Niente le Donne in don
Ebber da lei?
Ah! che diè lor le grazie,
I vezzi, e la beltà;

Tan-

Tanto poter non ha
Lo ſcudo, e l'aſta.
Un volto, un volto amabile
Ha in ſe tanto valor,
Che'l ferro, il fuoco ancor
A vincer baſta.

O D E III.

Sopra Amore.

Μεσονυκτίοις ποθ' ὥραις.

QUando alla man d'Arturo
S'aggira l'Orſa intorno;
Giunta del corſo oſcuro
La notte alla metà;
Quando dall'opre ceſſa,
E chiude al ſonno i lumi
Dalle fatiche oppreſſa
La ſtanca umanità;
Vien timoroſo Amore,
E batte l'uſcio, io grido,
Chi ſei, ch'oſi in queſt'ore
I ſogni miei turbar?
Sono un fanciul, riſponde,
Di notte, ed alla pioggia
Smarrito in queſte ſponde,
Apri, non paventar.

Pietoſo accendo il lume,
Apro la porta, e vedo
D'arco, di ſtral, di piume
Armato un fanciullin:
Io l'avvicino al foco,
Le ſue fra le mie mani
Riſcaldo a poco a poco,
E gli raſciugo il crin.
Appena ei riſcaldato,
Dice, proviam ſe l'arco
Dall'acque è rallentato,
O s'è lo ſteſſo ancor.
Lo tende, il dardo ſcaglia,
E mi trapaſſa il core,
Dell'ape il morſo eguaglia
L'inſolito dolor.
Ridendo poi mi dice,
E s'allontana intanto,
Amico, io ſon felice,
Rallègrati con me.
Addio: non curo il reſto,
Or che queſto arco è illeſo:
Ma illeſo al par di queſto
Forſe il tuo cor non è.

ODE IV.

Sopra se stesso.

Επι μυρσιναις, , ,

AL mirto, e al tenero
Trifoglio in grembo
Qui voglio assidermi,
Qui voglio ber,
Amor sugli omeri
Del manto il lembo
Raccolga, e porgami
Colmo il bicchier.
D'un cocchio celere
Qual ruota mossa,
Sen fugge rapida
La nostra età;
E in poca polvere
Disciolte l' ossa,
Ciascun degli uomini
Sotterra andrà.
Che giova spargere
D' unguento grato
Dell' urne gelide
Le pietre ognor?
Co' sacrificii
Che val bagnato
Il suolo rendere

Di buon liquor?
Figlio di Venere
Finch' io respiro,
Ah! tu circondami
Di rose il crin.
Quella poi recami
Per cui sospiro,
Quella, ch' è l' arbitra
Del mio destin.
Pria che alle incognite
Sedi funeste
Tra l' ombre pallide
Rivolga il piè;
Voglio le torbide
Cure moleste,
Le fosche immagini
Scacciar da me.

ODE V.

Sopra la Rosa.

Το ῥοδον το των ἐρωτων.

LE rose gradite
A' teneri Amori
Si veggano unite
Ognora col vin.
Beviamo contenti

Fra

Fra 'l riso, e i piaceri,
Di rose ridenti
Col serto sul crin.
O rosa gentile,
Onore del prato;
O figlia d' Aprile,
De' Numi piacer.
Si adornan di rose,
Se danzano in giro,
Le Grazie vezzose
Di Gnido l' arcier.
Deh Nume Tebano,
Di rose mi adorna,
E al plettro la mano
Di nuovo porrò.
Così coronato
In mezzo al tuo Tempio
Coll' Idolo amato
Danzando ne andrò.

ODE VI.

Sopra lo stesso argomento.

Στεφάνους μεν . . .

Cinto il crin di vaghe rose
Or fra 'l riso, e fra il piacer,
Deh le cure aspre, e nojose

Som-

Sommergiamo nel bicchier.
D'edra avvolto in giro ſcuota
Donzelletta il tirſo ognor,
E co' piedi il ſuol percuota
Moſſi al ſuon del plettro d'or.
A coſtei ſi uniſca intanto
Biondo il crin gentil garzon,
Che al dolciſſimo ſuo canto
Accompagni il grato ſuon.
Ecco Venere già viene,
Viene Bacco, e viene Amor,
Che non ſdegnano le cene
Queſti Dei co' vecchi ancor.

ODE VII.

Sopra Amore.

Ὑακινθίνῃ με ῥάβδῳ.

Mentre tardo io ſeguo Amore,
Di giacinti un faſcio ei ſtringe,
Mi percuote, e mi coſtringe
Più veloce a gir con ſe.
Per cammino ruinoſo,
Per torrenti, e per dirupi
Mentre io corro, un angue aſcoſo
Mi trafigge incauto il piè.
Il velen gelido, e lento

Già

Già trascorre per le vene,
L'alma già sul labbro viene,
Quasi in atto di mancar.
Scuote allor sulla mia fronte
L'ali Amore, e mi ravviva;
Poi mi dice, Anacreonte,
Vanne, e apprendi a ben amar.

O D E VIII.

Sopra un sogno.

Δια νυκτος εγκαθευδων.

FRa le notturne tenebre
Sul porporin tappeto,
Mentre sopiro, e placido
Giaccio fra 'l sonno, e 'l vin.
Con stuol di allegre Vergini,
Tutto ridente, e lieto
A gara gir rassembrami
Veloce nel cammin.
Di Bacco ancor più teneri
Maligni i giovinetti
Traversi per invidia
Mi stanno a rimirar.
Loquaci mi deridono,
Poi con pungenti detti,
Perchè fra 'l coro amabile

Mi

Mi veggono danzar.
Io non li curo, e fervido
Mentre gli ardenti baci
Da quelle gote morbide
Mi appresso per rapir,
Mi desto, e dileguandosi
Le immagini fugaci,
Tento di nuovo io misero
Indarno di dormir.

O D E IX.

Sopra una Colomba.

Ερασμιη πελεια.

CAra amabile Colomba,
Donde vieni, ove ten vai?
Nel volare, onde avvien mai,
Che tu spiri un grato odor?
Ho desio, Colomba bella,
Di saper come si appella,
Come ha nome il tuo Signor.
Vuoi saperlo? Anacreonte
Mi ha spedita a un giovinetto,
A Betillo suo diletto,
D'ogni cor tiranno, e re.
D'un breve Inno per mercede
L'alma Dea, che in Cipro ha sede

Al buon Vate mi vendè.
Io qual ſerva riſpettoſa
Ubbidiſco Anacreonte:
Già per lui ſull'ali pronte
Queſto foglio io reco a voi.
Ei mi ha detto, ed io lo credo,
Farmi libera, ſe io riedo
Pria che in mar tramonti il Sol.
Pur ſe libera mi rende
Rimaner vogl'io con lui,
Fida ſempre i cenni ſui,
Sempre attenta a ſecondar.
Gir che val per boſchi, e prati?
Che mi giova i cibi ingrati
Sulle piante procacciar?
Mentre il pane a menſa ei mangia
Io con lui mi cibo, e ſpeſſo
Dalla man quel pane iſteſſo
Io gli tento di rapir.
Di quel vin, che a' labbri ſuoi
Prima accoſta, attento poi
Al mio roſtro ei ſuole offrir.
Ebra allor ſvolazzo, e l'ali
Spiego ſopra al mio Signore,
Stanca in placido ſopore
Dormo poi ſul plettro d'or,
Tutto or ſai: vanne felice
D'una garrula cornice
Tu m'hai reſa omai peggior.

ODE X.

Sopra un Amor di cera.

Ερωτα χηρινου τις.

DI cera un vago Amore
Mentre vendeasi un dì,
M' accosto al venditore,
E dico a lui così:
Di così bella immagine
Dimmi il valor qual è?
E quegli in lingua Dorica
Disse: Qual piace a te.
Nè artefice son io
Di cera, a dirti'l ver;
Ma un giorno questo Dio
Comprai per mio piacer.
Perchè tu vuoi rivenderlo,
Almen saper si può?
Fanciulli incontentabili
In casa mia non vò.
Dammi quell' Idoletto,
Ecco una dramma a te,
Soggiungo al giovinetto,
Amor vogl' io con me.
Ascolta: o col suo incendio
Oggi m'infiamma il cor;
O dentro il fuoco a struggere
Io ti condanno, Amor.

O D E XI.

Sopra ſeſteſſo.

Λεγουσιν αἱ γυναικες.

LE donzellette pronte
M'inſultano dicendo:
Sei vecchio, Anacreonte,
Quanto ci fai pietà?
Nol credi? collo ſpecchio
Ti riconſiglia alfine;
Già raro, e bianco è'l crine,
Calva è la fronte già.
Riſpondo a quella, a queſta,
Se ancor la chioma abbonda,
Se manca ſulla teſta,
Non curo di ſaper.
Ma ſo, che quanto il corſo
E' de'ſuoi dì più breve,
Tanto affrettar più deve
Un vecchio il ſuo piacer.

ODE XII.

Sopra una rondinella.

Τι σοι θελεις . . .

O Rondinella garrula,
Cagione a me d'affanni,
Che deggio di te far?
Vuoi forse, colla forbice
Ch' io ti raccorci i vanni
Sì celeri a volar?
O come un giorno Tereo
Vuoi tu, ch' io ti recida
Quella tua lingua alfin?
Perchè col sonno placido
Mi han tolte le tue grida
Batillo in sul mattin.

ODE XIII.

Sopra sestesso.

Οι μεν καλην Κυβηβην.

IL misero Ati
Fanciullo Frigio
Fu visto correre
Dal monte al pian.

Fra

Fra gli ululati
L'insano giovane
Ognor Cibele
Chiamava invan.
Del Claro l'onde
Cerca ad Apolline,
L'onda fatidica
Chi bee talor,
D'insania abbonda,
Ed urla, e smania
Pien di poetico
Sacro furor.
Il sen satollo
Di vin porpureo,
D'unguento assirio
Stillante il crin;
Stringendo al collo
La Ninfa amabile,
Anche io d'insania
Mi accendo alfin.

O D E XIV.

Sopra Amore.

Θέλω, θέλω φιλῆσαι.

Si desti l'ardore
Già spento nel seno,

 Si

Si torni, mio core;
Si torni ad amar.
Non v'è d'un bel foco
Nel petto già nato,
Più caro, più grato
Più dolce penar.
Già torna all' idea
Quel dì, quell' istante,
Che Amor mi dicea:
D'accendere il cor.
Io stupido allora
Sprezzava il periglio,
Nè folle il consiglio
Curava d'Amor.
Ma l'arco, e lo strale
Impugna, e mi sfida
A guerra fatale
Di Cipro l'arcier.
Or io qual Pelide
Coll'asta, col brando
Resisto pugnando
Del Nume al poter.
All'impeto orrendo
De'dardi, ch' ei vibra,
M'arretro fuggendo,
Resister non so.
Finì le saette,
Divenne più fiero,
Qual dardo leggiero
Se stesso lanciò.

E

E mentre la via
Si aprì nel mio petto,
Quest'alma languia
Nel dolce velen.
Lo scudo di fuori
Che giova, che basta?
Nel cor si contrasta,
La pugna è nel sen.

O D E. XV.

Sopra se stesso.

Ου μοι μελει Γυγεω.

GIge, un dì Signor di Lidia,
Non seduce i miei pensier;
A' suoi beni io non hò invidia,
Non ho invidia al suo poter.
Questo avvien, perchè io non curo
Dell'argento lo splendor,
Nè m'abbaglia il mal sicuro
Da' Tiranni ambito allor.
Sol d'unguento il bianco crine
Sparger voglio, e profumar,
E di rose porporine
Io mi voglio inghirlandar.
Mai più d'oggi il mio pensiere
Non s'estende oltre il confin:

Doman poi chi può sapere
Qual ci attende altro destin?
Or che giorni a noi ridenti
Son concessi di goder,
Ah! s' ingannino i momenti
Con i dadi, e coi bicchier.
Or beviam fra 'l giogo, e 'l riso
Pria che morte venga a te,
E ti dica all' improvviso:
Tempo più di ber non è.

O D E XVI.

Sopra se stesso.

Συ μεν λεγεις τα Θηβης.

ALtri di Tebe l'armi,
Di Troja altri gli ardor,
Io canto il rio tenor
Sol de' miei guai.
Navi, cavalli, e fanti
Me non han vinto, è ver;
Mi ha vinto oimè! il poter
Di due bei rai.

ODE XVII.

Sopra un vaso da bere.

Τον αργυρον τορευσας,

TU, che in argento esprimi
Lavori, o buon Vulcano,
Un'opra di tua mano
Io bramerei da te.
Elmi non voglio, o scudi,
Non voglio brandi, o maglie,
Il campo, e le battaglie
Non han che far con me.
Fammi un bicchier profondo,
Ma non scolpirvi intorno
Nè il doppio carro adorno,
Nè il torbido Orion.
Le Plejadi piovose,
Il carro di Boote,
Per me son forme ignote,
Belle per me non son.
Sull'orlo del bicchiero
Si veggano scolpiti
I grappoli, le viti
Gravi di buon liquor.
E vi si vegga ancora
Co' piè nell'ampio tino
Premer dall'uve il vino
Bacco, Batillo, Amor.

ODE XVIII.

Sopra lo steſſo Soggetto.

Καλλιτεχνα μοι τορευτου.

FAbbro induſtre di lucido argento
Da te voglio un profondo bicchiero,
Non contenga un arcano, un miſtero
L'ornamento, che intagli di ſuor.
Pria la vaga ſtagion del contento
Fa che intorno ſi vegga ſcolpita,
Abbia ſeco la roſa gradita,
L'alma roſa regina de' fior,
Io non voglio, o dell' arte ſplendore,
Strani riti di barbara gente,
Ombre, o larve, che turban la mente
Con vicende di avverſo deſtin.
Ma ſi vegga la Diva di Amore
L'alma Diva, che regge Imeneo,
Al buon figlio di Giove, Lieo
Ricolmare i bicchieri di vin.
Sotto l'ombra di viti frondoſe,
Ch'han i tralci di grappoli adorni,
Spenſierato ſenz'armi ſoggiorni
Colle Grazie di Gnido l'arcier.
Colle Grazie ridenti vezzoſe
Poi ſcolpiſci di giovani un coro,
Febo ſol non divida con loro
Importuno gli ſcherzi, i piacer.

ODE

ODE XIX.

Sul bisogno di bere.

Ἡ γῆ μέλαινα πίνει.

DEl Ciel gli umori
La terra beve,
Le piante, i fiori
Gli umor del suol;
I flutti bevono
L'auretta lieve,
Discende a bevere
Nell' onde il Sol;
La Luna stessa
Del Sole i rai
Di ber non cessa
La notte ancor,
Amici barbari,
Donde avvien mai,
Che a me di bevere
Vietate ognor?

ODE XX.

Alla sua donna.

Ἡ Ταντάλου ποτ' ἔστη.

Già la feconda Niobe
In ruvido macigno
Sulle colline Frigie
Fu convertita un dì.
E un dì la vaga e bella
Sposa del crudo Tereo
Si vide in rondinella
Cangiata ancor così.
Cangiarmi in vetro lucido,
Mio Bene, anche io vorrei,
Perchè il tuo volto amabile
Veder potessi in me.
O in ricco manto adorno
Gli Dei mi trasformassero,
Per esser qualche giorno
Portato almen da te.
Perchè le membra tenere
Potessi circondarti,
D'un fresco fonte, e limpido
Esser vorrei l'umor.
Luce degli occhi miei,
Per la tua pelle morbida
Esser non sdegnerei

Un

Un delicato odor.
Al sen ricolmo, e tumido
Servir vorrei di cinto,
O pure al collo candido
Di lucido monil.
Esser vorrei cangiato
Anche in negletto sandalo
Per esser poi calcato
Dal piede tuo gentil.

ODE XXI.

Sopra sestesso.

Δοτε μοι, δοτ', ω γυναικες.

DOnzelle amate,
Datemi a ber,
Di vin colmate
Più d'un bicchier.
Già spirto, e lena
Sento mancar,
Già il labbro appena
Può respirar.
Quel fior ridente
Sul crine io vò,
La fronte ardente
Gli altri seccò.

Ma

Ma con che mai,
Mio picciol cor,
D'amor farai
Ombra all'ardor?

ODE XXII.

A Batillo.

Παρα την σκιην . . .

DI questo albero, che ingombra
Tanto Ciel co' rami suoi,
Qui Batillo assiso all'ombra
Vieni meco a riposar.
Meco vieni, e ascolta il grato
Susurrar del venticello;
Or che vien col dolce fiato
Queste frondi ad agitar.
Mormorar tra sponda, e sponda
Odi il garrulo ruscello,
Ve' la fresca, e limpida onda,
Che'l tuo labbro invita a ber.
Come stanco dal viaggio,
Come giunto in sì bel loco
Questa fonte, e questo faggio
Può lasciare il passaggier?

ODE

ODE XXIII.

Sopra l'oro.

Ὁ πλουτος ειγε . . .

AH! se il poter dell'oro
Giungesse mai degli uomini
I giorni a prolungar!
Qual arte, qual lavoro
Per divenir ricchissimo
Io non vorrei tentar!
Affinchè poi la morte
Inaspettata, e tacita
Quando venisse a me,
Prendesse alle mie porte
Dell'oro in contraccambio,
Volgendo altrove il piè.
Se ricomprar la vita
I duri fati niegano
Al misero mortal,
Per la crudel partita
A che mi struggo in lagrime?
Il pianto mio che val?
Ma se il ferale editto
Per tutti è irrevocabile,
E ci convien morir,
Stolto! il fatal tragitto
Forse coll'oro pallido

Tu

Tu ſperi d'impedir?
Dunque fra ſtuol d'amici
Voglio goder, e bevere
Di Bacco il buon liquor.
E voglio i dì felici
Sopra le piume morbide
Paſſar col mio teſor.

ODE XXIV.

Sopra ſe ſteſſo.

Επειδη βροτος . . .

NAcqui mortal, è ver,
E l'aſpro uman ſentier
Io calco ognora.
La ſcorſa via già ſo:
Quella, che far dovrò
Chi ſeppe ancora?
Su via dunque da me
Volgi lontano il piè,
Cura moleſta.
Teco non ho che far,
Vanne, non più tardar,
Cura funeſta.
Prima che ſtanco alfin
Del dubbio mio cammin
Tocchi la meta,

Io vò fra Bacco, e Amor
Io vò menar ognor
La vita lieta.

ODE XXV.

Sopra se stesso.

* Ὅταν πίνω τὸν οἶνον.

QUando lieto il vin tracanno
Ogni affanno dorme allor.
E sen fugge ogni pensiero
Tristo, e nero dal mio cor.
Ancorch' io mi viva in pene
Mi conviene alfin morir.
Che mi giova nell' errore
Viver l' ore in avvenir?
Ah! non più, ch' io mi ricreo
Di Lieo col buon liquor:
Quando lieto il vin tracanno
Ogni affanno dorme allor.

ODE XXVI.

Sopra Bacco.

Ὅτ' εἰς με Βάκχος . . .

ALlorchè ricetto
Do a Bacco nel cor,
Non sento nel petto
L' affanno, il dolor.
Di Creso i tesori
Pensando occupar,
Gli accenti canori
Comincio a spiegar.
Pria d' edra mi cingo,
A mensa a seder;
E tutto poi fingo
Calcar col pensier.
Di Marte seguace
Taluno si fa,
Io bere, ma in pace
Vò tutta l' età.
Su, giovane accorto,
Riempi il bicchier;
Io prima che morto
Voglio ebro giacer.

ODE XXVII.

Sopra Bacco.

Του Διος ὁ παις ὁ Βακχος.

QUando Bacco gran figlio di Giove,
Dolce Nume, che l'alme ravviva;
Bionda ambrosia nel seno mi piove,
Non volendo, mi sforza a saltar.
E tal gioja nel petto risento,
Ch'ebri i sensi l'istesso momento
I bicchieri ritorno a votar.
Alla cetra de' Numi bel dono
Poi marito la voce, gli accenti,
E godendo del canto, del suono,
S'empie l'alma di nuovo piacer.
Caldo il seno di nobile foco
Alla Madre d'Amore do loco,
E nel ballo ritorno a goder.

ODE

O D E   XXVIII.

Sopra la ſua bella.

Αγε ζωγραφων αριστε.

TU, che nell'arte illuſtre,
Onde ſuperba è Rodi,
Saggio Pittore induſtre
Avanzi ogni Pittor.
Pingi, come io deſio,
Benchè da noi lontano,
Pingimi l'Idol mio,
L'unico mio teſor.
Sciolte in volubil onde
Le delicate chiome,
Mezzo tra brune, e bionde
Pria mi dovrai moſtrar.
Se tanto poi ſa l'arte,
Saggio Pittor, farai,
Che odore d'ogni parte
Si ſentano ſpirar.
Preſſo la guancia piena,
Sotto quel crine oſcuro,
La bianca, la ſerena
Fronte vogl'io veder.
Nero, com'è in quel viſo,
Sia l'uno, e l'altro ciglio,
Se giunto, ſe diviſo
Rimanga in dubbio il ver.

Dal.

Dall' umide pupille
  Del caro amato bene
  Amabili scintille
  Si veggan trasparir.
Cerulee nel colore,
  Qual Pallade l'avea,
  E qual la Dea d'Amore,
  Che facciano languir.
Farai col puro latte,
  E colle rose insieme,
  E naso, e gote intatte
  Più floride d'April.
Poi la tua man mi additi,
  O s'apra alle parole,
  O a' dolci baci inviti
  Il labbro suo gentil.
Al bianco collo adorno,
  E al delicato mento
  Svolazzino d'intorno
  Tutte le Grazie ognor.
Ma l'altre sue vezzose
  Membra coprir tu dei
  Di vesti, che le rose
  Vincano nel color.
Parte però ne svela
  Al desioso sguardo;
  Del bello, che si cela,
  Che faccia fede almen.
Basta, la veggio, è quella

Colei, per cui sospiro:
M'inganno? o pur favella
L'immago del mio Ben?

O D E XXIX.

Sopra Batillo.

Γραφε μοι Βαθυλλον . . .

BUon Pittor, com' io t'insegno,
Deh mi pingi il vago aspetto
Di Batillo mio diletto,
Che in bellezza egual non ha.
Fa la chioma rilucente
Dentr'oscura, e fuori bionda,
Che in anelli si diffonda
Per le spalle in libertà.
Sotto fronte delicata
Piega in arco il ciglio altero
L'occhio sia vivace, e nero,
Che minacci, e desti amor.
A Gradivo, a Citerea
Rassomigli è l'occhio, e 'l ciglio,
Ma che 'l cor resti in periglio
Tra la speme, e frà il timor.
Come rosa verginella
Sia la guancia colorita,
Di lanugine vestita

Co-

Come pomo porperin.
Spiri questa e quella gota
Verecondo un bel rossore,
Che in ogni alma, in ogni core
S'apra incognito sentier.
Quel bel labbro tumidetto,
Quel bel labbro sì facondo,
Io diffido, io mi confondo
Disegnarti, o buon Pittor.
Basta, ascolta: esprimer dei
Una immagine, che tace,
Ma il silenzio sia loquace,
Ma tacendo parli ancor.
Lascia il volto: il collo bianco
Vinca quel del vago Adone;
Nel difficil paragone
Tutto adopra il tuo saper.
Abbia il petto, abbia le mani
Bianche, picciole, gentili,
Ed a quelle sien simili
Del celeste messaggier.
A Polluce egual dipingi
Il bel fianco rilevato,
E si vegga effigiato
Il bel grembo a Bacco egual.
Su quel fianco, da cui spira
Nuovo ardor, delizie nuove
Già d'amor pronto alle pruove
Pingerai l'amico stral.

 Trop-

Troppo l'arte è invidiosa,
  Se da lei non t'è permesso
  Co' colori a un tempo stesso
  Anche gli omeri mostrar.
Il bel piè . . . ma che favello,
  Se già veggo io qui l'immago?
  Dammi questa, e sarò pago:
  Chiedi poi che sai bramar.
L'armi togli a questo Apollo,
  Che dipinto hai tu per Samo,
  E l'immagine, ch'io bramo
  Di Batillo allor sarà.
Giunto a Samo un giovan poi,
  Di Batillo al fianco, al collo
  Rendi l'armi, e allor Apollo
  Questa effigie tornerà.

ODE XXX.

Sopra Amore.

'Αι Μουσαι τον Ερωτα.

UN dì l'Aonie
  Dive canore
  Fra lacci rosei
  Strinsero Amore,
  E preda il fecero
  Della Beltà.

L' afflitta Venere
Che non promette,
Perchè gli rendano
La libertà?
Questo sollecito
Dolce pensiero
E' vano, è inutile
Col prigioniero,
Ch' ama di gemere
Fra lacci ognor.
Son troppo amabili
Le sue catene:
Apprese a vivere
Da servo Amor.

O D E XXXI.

Sopra sestesso.

Αφες με, τους Θεους

PEr gli Dei, le mie preci seconda:
Voglio bere, deh colma i bicchieri,
Voglio fin che la mente confonda
Ribevendo di Bacco l' umor.
Quando trasser con mani funeste
Alle madri lo spirto dal seno,
Alcmeone, e 'l candido Oreste,
Furiosi divennero allor,

Io non ſon omicida inumano,
Innocente ho la deſtra, ed il core:
Sol talora ſon ebro, ed inſano,
Perchè bevo il purpureo liquor.
La faretra di ſtrali ripiena,
E ſcuotendo il gran arco d' Ifito
Forſennato il figliuol d' Alcmena
Gia deſtando ſpavento, e terror.
Gia d' Ettorre l' acciaro temuto,
E il settemplice ſcudo rotando,
Anche Ajace fu un giorno veduto,
Agitato da ignoto furor,
Io non già cogli ſtrali, e col brando,
Ma col crin coronato di roſe,
Col bicchiero alle cure do bando,
Ed inſano divento talor.

O D E XXXII.

Sopra i ſuoi Amori.

Ει φυλλα παντα: . . .

SE numerar degli alberi
Sapeſti mai le fronde,
E dell' immenſo oceano
Tutte l' arene, e l' onde,
Tu ſolo aſcolta, e numera
Gli amor, ch' io nudro in ſen.

Nel-

Nella Città di Pallade
Ho venti amori teneri,
A questi ancor aggiugnere
Puoi quindici altri almen.
Chi ridir può per ordine
Gli amori di Corinto?
Son tanti, che puoi mettere
Un numero indistinto:
D'Acaja hanno le femmine
Il vanto di beltà.
Tra quelli della Gionia,
Di Lesbo, Rodi, e Caria
D'Amor la giusta serie
Duemila e più sarà.
Che! ti spaventa il numero?
Di Siria, di Canopo,
Indi di Creta fertile
Gli amor ridir fa d' uopo,
Creta, ove sempre esercita
Il suo potere Amor.
E pur non basta: annovera
Quei d' oltre Calpe, ed Abila,
Quelli di Battro, e d' India,
Che vivon nel mio cor.

O D E XXXIII.

Ad una rondinella.

Συ μὲν, φίλη χελιδὼν.

O Amica rondinella,
Tu vieni a far il nido
Nella ftagion novella
Ogni anno in queſto ſuol;
Ma poi ne' freddi giorni
Verſo l' Egizio lido
A' noti tuoi ſoggiorni
Volgi di nuovo il vol.
Ah! che nel petto mio
Amor ſi annida ognora;
Di quanti Amori, oh Dio!
Per lui fecondo ho il cor!
Uno già l' ali impenna,
L' altro è nel guſcio ancora,
Queſto altro uſcire accenna,
Ma egual non ha valor.
Altro non odo in petto,
Che un pigolar frequente
Del caro pargoletto,
Che non ſi può ſoffrir.
L'eſca ogni adulto porge
Ad ogni amor naſcente,
Da queſti poi ſi ſcorge

I nuo-

I nuovi alunni uscir.
Chi mai nel cor sentito
Ha tanti Amori e tanti?
Il numero infinito
Tutto ridir chi può?
Per discacciargli appieno
Forze non ho bastanti,
Per chiuderli nel seno
Più luogo oh Dio non ho.

ODE XXXIV.

Alla fanciulla.

Μὴ με φύγῃς.

PErchè sul mio crine
Già gli anni rubelli
Versaron le brine,
Mi fuggi, mio Ben?
Perchè sei nel fiore
Degli anni novelli,
Tu sprezzi l' Amore
Che io nudro nel sen?
Se io fiori vermigli
Ne' serti son belli:
A questi i miei gigli
Non cedono almen.

ODE XXXV.

Sopra Europa.

Ὁ ταυρος ουτος . . .

QUesto toro ben espresso,
Bel garzon, che vedi qui,
Non m'inganno, è Giove stesso
Trasformato in toro un dì.
Egli porta sulle spalle
Di Sidone la beltà:
Nel solcar l'equoreo calle
Col piè l'onda aprendo va.
Fra l'armento altro torello,
Che solcando vada il mar,
Se non fusse appunto quello,
Non è facil ritrovar.

ODE XXXVI.

Sul darsi bel tempo.

Τι με τους νομους . . .

LE leggi a che m'insegni?
A che l'arte del dir
Apprender giova?
Qual pro da questi impegni

A

A me può mai venir?
Vana è la prova.
Meglio d'un buon liquore,
Se tu m'insegni a ber
Colmi bicchieri,
E dalla Dea d'Amore
A vivere, e goder
Fra i bei piaceri.
Già per l'età senile
E' divenuto il crin
Bianco, e negletto.
Su via, garzon gentile,
L'oblio coll'acqua, e il vin
Spargimi in petto.
Poco altro a far ti resta,
Non è lontano il dir
Del morir mio,
Il sasso allor mi appresta,
Che privo è chi morì
D'ogni desio.

ODE XXXVII.

Sopra la Primavera.

Ἴδε πῶς ἔαρος . . .

I Dì già riedono
Di Primavera,

Già delle Grazie
L'amica schiera
Di rose vergini
S'infiora il sen.
Di Noto, e Borea
Tace lo sdegno,
Divenne placido
L'equoreo regno
All'aure tepide
D'un bel seren.
Ecco già l'Anitra
Nell'acque a nuoto,
Le Grù già vengono
Da Cielo remoto,
Or che la gelida
Stagion fuggì.
Con lei le nuvole
Feron viaggio,
Sembra più lucido
Del Sole il raggio,
E a noi risplendono
Più chiari i dì.
Mira del provvido
Stanco bifolco
Come germogliano
Nel bruno solco
La speme, e'l premio
Del suo sudor.
Tutto già smaltano

L

L'erbe il terreno,
L'arbor di Pallade
Già grave, e pieno
E' del suo nobile
Raro tesor.
Di nuovi grappoli,
Di nuove fronde
S'ornan le fertili
Viti feconde,
Che a noi poi versano
L'umor gentil.
Le piante, e gli alberi
Fioriscon tutti,
Su'rami spuntano
Co'fiori i frutti,
Mercè del giovane
Ridente April.

ODE XXXVIII.

Sopra se stesso.

Εγω γερων μεν ειμι.

SOn vecchio, e intanto
Contrasto a'giovani
Il primo vanto
Di bevitor.
Se poi mi accingo

La

La danza a correre,
Un fiasco stringo
Per scettro allor.
Altro sostegno
Del fianco debole
Nel dubbio impegno
Per me non vò.
Non si risparmi
Chì vuol combattere:
Son pronte l'armi,
Timor non ho.
Via, fanciullino,
La tazza colmami
Del dolce vino,
Che allegra il sen.
Ch'io vecchio ardito
Tra i lieti giovani
Il ballo imito
Del buon Silen.

O D E XXXIX.

Sopra sestesso.

Ὅτ' ἐγὼ πίω τὸν οἶνον.

QUando ricolmo il seno
Di fervido liquor,
Lascia agli affetti il freno

Il core, io non so come,
E delle Muse il nome
Canto sul plettro allor
Sento, che in me vien meno
L'affanno, ed il tormento,
Veggo, che in mare il vento
Disperde ogni dolor:
Quando ricolmo il seno
Di fervido liquor.
D'un florido terreno
Per l'odoroso piano
M'aggira il Dio Tebano
Pieno del suo furor.
Quando ricolmo il seno
Di fervido liquor.
Io lodo il bel sereno
De'lieti giorni, e belli,
E adatto su i capelli
Serto di nuovi fior.
Quando ricolmo il seno
Di fervido liquor.
Di grato odor ripieno
Al mio tesoro accanto
Inni festivi io canto
All'alma Dea d'Amor.
Quando ricolmo il seno
Di fervido liquor.
Vivo contento appieno
Co' giovanetti alteri

E

E ſpiego fra i bicchieri
I ſenſi del mio cor;
Quando ricolmo il ſeno
Di fervido liquor.
Ecco il profitto almeno,
Che reco oltre la morte:
Nel reſto la mia ſorte
Comune è agli altri ancor;
Quando ricolmo il ſeno
Di fervido liquor.

O D E XL.

Sopra Amore.

Ερως ποτ' εν ροδοισι.

VOlle cogliere una roſa
Sconſigliato Amor un dì,
Si riſveglia un'ape aſcoſa,
Tra le foglie, e lo ferì.
Tormentato da quel morſo,
Che ſoffrì nel dito Amor,
Non trovando alcun ſoccorſo,
Ei piangeva di dolor.
Scioglie il volo, e muove il paſſo,
Ed a Venere ſen va:
Madre, dice, io moro, ahi laſſo!
Deh m'aita per pietà.

Pic-

Picciol serpe d'ali armato,
Ch'ape chiama il contadin
M'ha la mano oimè! piagato:
Che sarà del mio destin?
Se d'un'ape il morso, o Amore,
a lui dice, è sì fatte;
Pensa or tu, che soffre un core,
ch'è trafitto dal suo stral.

O D E XLI.

Sopra un convito.

Ἱλαροι πιωμεν οινον.

DI Bacco si canti
Col riso sul viso
Fra tazze spumenti
Di sacro liquor.
Il canto gli piace;
Del ballo è l'autore,
Compagno, e seguace
Di Venere, e Amor.
Le Grazie, i contenti
Risveglia nel petto,
Gli affanni, i tormenti
Sopisce nel sen.
Qualora mi danno
Da bere i coppieri,

Sen fugge l'affanno,
Ritorna il feren.
Non più: ricolmate
Que' nappi di vino;
Non più: difcacciate
Le cure, i penfier.
Che giova il lamento?
Che fperi da' guai?
L'eftremo momento
Chi mai può faper?
Di vino ripieno,
Coperto d'odori,
In giro il terreno
Percuoto col piè.
Scherzare vogl'io
Fra donne, e fanciulli,
Più grato del mio
Piacere non v'è
Rimangano pure
Per chi le defia,
Le torbide cure,
L'affanno, il dolor.
Di Bacco fi canti
Col rifo ful vifo
Tra tazze fpumanti
Di facro liquor.

ODE XLII.

Sopra se stesso.

Ποθεω μεν Διονυσου

E' piacer se 'l buon Lieo
Fra le danze mi rigira,
O se tocco poi la lira
Con qualche altro bevitor.
Ma sul crin co' bei giacinti
Intrecciar rose novelle:
Ma scherzar colle donzelle,
E' piacere assai maggior.
Dell' invidia l' atra face
Non mi turba in petto il core,
E 'l mordace suo livore
Son avvezzo a non temer.
Di calunnie le saette
Già cagion di rio tormento,
Fuggo lieve al par del vento
E non hanno in me poter
Fra le cene, e fra i bicchieri
Odio poi le risse in grate,
Amo sol le danze usate
Colle giovani beltà.
Ah! non più, donzelle care,
Fra i piaceri, e fra i contenti
Inganniamo què momenti,
Che ci restan dell' età.

ODE XLIII.

Sopra la cicala.

Μακαρίζομεν σε . . .

CIcala feliciſſima,
Cantar vogl'io di te:
Beato altri non v'è,
Ch'abbia i tuoi vanti.
Tu bevi pria la brina,
E ſola in cima agli alberi,
Come regina poi
Spieghi i tuoi canti.
Tuoi del terren, ov'abiti
I dolci frutti ſon,
Tuo quanto ogni ſtagion
Produce amica,
Dei rozzi agricoltori
Tu pur ſei la delizia,
Che non divori mai
La lor fatica.
Qual vate ancor ti venera,
Chi da te apprende, e ſa,
Che teco tornerà
L'eſtà cocente.
Cara alla Muſe, e cara
Sei pur al biondo Apolline,
Che a te la rara diè

Vo-

Voce ſtridente;
Maeſtra ſei de' cantici,
Figlia del verde ſuol,
Cui non apporta duol
L' età ſenile.
Te non affliggon mali,
In te ſangue non circola,
E agl' Immortali ſei
Numi ſimile.

O D E. XLIV.

Εδοκουν οναρ . . .

SOgnai di correre
Coll' ali al tergo,
Amor ſeguivami
Col piombo al piè.
Prima di giungere
Dentro l' albergo,
Lo veggo, ahi miſero!
Già preſſo a me.
Che vuol eſprimere
Tal ſogno, o Dei?
Se 'l vero eſamino,
Forſe vuol dir,
Che gli altri rompere
Lacci potei,
Che invan dagli ultimi
Tento d' uſcir.

ODE XLV.

Sopra le saette d'amore.

Ὁ ἀνὴρ ὁ τῆς Κυθήρης.

UN giorno Vulcano
Negli antri di Lenno
Facea di sua mano
Gli strali ad Amor,
Le punte ne immerse
Ciprigna nel mele,
Cupido gli asperse
D'amaro liquor.
Coll'astra pesante
Dal campo fra loro
Rivolse le piante
Il Nume guerrier,
E visto lo strale,
Diceva insultando,
Per farci del male,
Quel dardo è leggier.
Ai detti pungenti
Cupido rispose,
Or questo deh senti,
Se grave è per te.
Di Marte al dolore,
Che 'l dardo riceve,
La Diva d'Amore

Rideva fra se.
Intanto ei sospira,
Poi dice a Cupido,
Il dardo ritira,
Che affanno mi dà.
No no: teco resti,
Soggiunge quel Nume,
Se tu lo volesti,
Non merti pietà.

O D E XLVI.

Sopra l' Amore.

Χαλεπον το μη . . .

E' Duro il non amare,
Duro è l' amare ancor.
Più duro poi mi pare
Il non goder d' amor.
Sangue, saper, costume
E' indifferente, o vil:
Solo dell' oro il lume
Sembra in amor gentil.
Pera per sempre quello,
Che prima l' oro amò,
Il Padre, ed il Fratello
Per l' oro ei non curò.
Oggi ogni mal funesto

Solo dell'oro è don:
E quel, ch'è più: per questo
Gli amanti or più non son.

ODE XLVII.

Sopra un Vecchio.

Φιλω γεροντα. . . .

IL vecchierel vivace
Così talor mi piace,
Come l'allegro giovane,
Che muova al ballo il piè.
E' ver, che 'l bianco crine
Tradisce il vecchio alfine,
Ma se a ballar si esercita,
Più vecchio allor non è.

ODE XLVIII.

Sopra un convito.

Δοτε μοι λυρην . . .

REcatemi d'Omero
L'esperta cetra aurata,
Ma non di corde armate,
Che desti all'armi ognor.

Le

Le leggi del convito
Voglio osservar nel bere,
Recatemi il bicchiere
Prescritto al bevitor.
Ebbro così vogl' io,
Al ballo il piè movendo,
Mostrar, che in sen mi accendo
D' un placido furor.
E voglio in nuovi modi
Su quella cetra intanto,
Unendo al ballo il canto
Mostrare il mio valor.

ODE XLIX.

Ad un Pittore.

Αγε, Ζωγραφων.

DElla Musa i poetici accenti
Tu seconda, valente Pittore,
Pingi pria le Cittadi ridenti,
Poi le allegre festose Baccanti,
Che alle tibie maritan i canti,
Agitate da sacro furor.
E se l' arte mai tanto potesse,
Tu dipingi le guerre, le paci,
Con cui regge i suoi fidi seguaci
Frà i misterj il gran Nume di Amor.

ODE

ODE I.

Sopra Bacco.

Ὁ τὸν ἐν πόνοις . . .

Ecco fra noi già scende
Quel Dio, che forte rende
Nelle fatiche un giovane,
Col grato suo liquor.
Quel Dio, che dagli amanti
Scaccia il rossor, i pianti,
Quel Dio, che fa col bevere
Un vecchio soltator.
Ministra egli a' mortali
Sgombro da cure, e mali
In ampia tazza, e lucida
L'umore porporin.
Nell' uve rubiconde
Cauto il buon Nume asconde
De' tralci la progenie,
Il generoso vin.
Onde recise poi
Versin quel vino a noi,
Quel vin, che sol dagli uomini
Può i morbi allontanar.
Quel vin, ch'ogni dolore
Scaccia, e fa lieto il core,
Finchè l'autunno, e i grappoli
Si veggano tornar.

ODE

ODE LI.

Sull'immagine di Venere.

Ἀρα τις τορευσε . . .

CHi scolpì l'azzurro mare?
E qual genio ardì sul disco
Stender tutte l'onde chiare
Con esperta industre man?
Chi salì di stella in stella
Per tirar la Genitrice
Degli dei, la Dea più bella,
Sopra i flutti d'Ocean?
Nuda a noi colui l'espose,
Ma col vel dell'onde stesse;
Sol al guardo ci nascose
Quel, che altrui convien celar.
Par che muova innanzi l'onda,
E come alga ella galleggi,
Mentre va lieta a seconda
Del tranquillo, e cheto mar.
Sul ricolmo sen nevoso,
Sotto il collo delicato.
Passa il flutto rispettoso,
E depone il suo furor.
Il candor delle sue membra
Splende in mezzo al mar placato,
Qual nel solco a noi rassembra

Par

Fra viole un bianco fior.
Gli Amorini ingannatori ,
Che ſi ridon degli amanti,
Su i delfini ſaltatori
La precedon nel ſentier.
Dall' algoſo ſuo ſoggiorno
Sorge lieto il muto armento,
E ſcherzando va d' intorno
Alla Diva del piacer.

O D E LII.

Sopra il vino.

Τον μελανοχρωτα . . .

Già le donzelle, e i giovani
Portan di neri grappoli
Colme le ceſte al tin:
Mentre co' piedi gli uomini
Dall' uve nere eſprimono
Il rubicondo vin.
Al Dio della vendemmia
I lieti cori alternano
Cantici di piacer.
Mentre il liquor, che fervido
Ribolle già nell' anfore ,
S' affollano a veder .
Se avvien, che più del ſolito

Un

Un vecchierello debole
Beva di quel liquor,
Scuote la chioma candida,
Volgendo il paſſo tremolo
A nuova danza allor.
Che ſe un garzone amabile
Col replicato bevere
Ebbro ancor ei divien,
La villanella inſidia,
Che dorme in ſonno placido
D' un praticello in ſen.
Dal ſonno pria deſtrandola
Con parolette ten re
Le perſuade Amor:
E tenta indurla a vincere
Con modi luſinghevoli
Il verginal pudor.
S' ella s'oſtina indocile,
A forza il fior di Venere
Ei toglie di ſua man.
A Bacco allor che indomito
Scherza nel ſen de' giovani,
Ah! ſi reſiſte invan!

ODE LIII.

Sopra la Rosa.

Στεφανηφορου μετ' ηρος.

OGgi vogl'io col canto
Lodar la rosa estiva,
E la stagion, che avviva
L'erba novella, e 'l fior.
Tu mio tesoro intanto
Il canto mio seconda,
E facile risponda
A' nostri carmi amor.
Per l'odor suo gentile
Questo vermiglio fiore
E' degli Dei l'amore,
Degli uomini il piacer.
E ognor, che riede Aprile,
Le Grazie verginelle
Ornan di rose belle
Il vago crin leggier.
D' Amor la Genitrice
Sembra più bella in Cielo,
Se mai fra 'l fosco velo
Mostra l'eburneo sen.
Fin sull' Ascrea pendice
L' educan le Camene,
De' canti d'Ippocrene

Sog-

Soggetto ognor divien.
E' dolce a chi raccoglie
Le rose porporine,
Sebben le ingrate spine
Gli pungano la man:
E a chi le molli foglie
Fra palma e palma asconde,
Più grato odore altronde
Aspetta forse invan
Si spargono le cene
Di rose delicate,
E son così più grate
Le rose al saggio ancor.
E quando il tempo riede
Sacro al buon Dio Tebano,
Si versa a piena mano
Nembo di rose allor.
Senza le vaghe rose
Qual cosa è mai gradita?
Colle rosate dita
L'Alba colora il dì.
Le Najadi vezzose
Di rose hanno le braccia,
Di rose il sen, la faccia
Venere ha pur così.
Ch' è di ristoro a' mali
La rosa io so per prova,
E che incorrotti giova
Gli estinti a conservar.

In van ſpiegando l'ali
Va 'l tempo ſul ſuo verde,
Ch'ella l'odor non perde
De' giorni al trapaſſar.
Or ſulla ſteſſa cetra
Io ridirò cantando
Com'ella nacque, e quando
Già del terren ſpuntò.
Quel dì, che in faccia all'etra
Sulla cerulea culla
Venere ancor fanciulla
L' onda del mar moſtrò
Qoel dì, che Giove armata,
Spettacolo giocondo,
Eſpoſe al Cielo, al Mondo
La Diva del ſaper.
Allor ſi vide ornata
La Terra del bel fiore,
Ch' è degli Dei l'amore,
Degli uomini il piacer.
Allora i Numi a gara
La pianta avventuroſa
D'ambroſia rugiodoſa
Preſero ad irrigar.
E al buon Lieo sì cara
La roſa porporina
Sulla nativa ſpina
Si vide germogliar.

ODE

ODE LIV.

Sopra sestesso.

Οτ' εγω νεοις . . .

Se di festivi giovani
Veggo uno stuol talor
Mi sento in sen rinascere
L'età ridente allor.
Allora io velocissimo
Porto alla danza il piè,
In me già d'anni carico
Vecchiezza allor non v'è.
Che tu m'aspetti, o Cibele,
Altro non chiedo alfin,
Ma pria le rose porgimi
Per coronarmi il crin.
Io la vecchiezza incomoda
Così scacciando vo;
E nel ballar fra' giovani
Giovin diventerò.
Chi l'autunnal di Bromio
Grato liquor mi dà,
E ritornar lo spirito
D'un vecchio in sen vedrà?
Vecchio, che i dilei cantici
Sul plettro sa ridir,
Vecchio, ma che sa bevere,
Vecchio, che sa impazzir.

ODE LV.

Sopra gli amanti.

Εν ισχιοις μεν ιπποι.

DEſtriero ardito e franco
Porta quel ſegno al fianco,
Che 'l fuoco vi laſciò;
E i Parti all'ornamento
Del crin, fra cento e cento
Ognun diſtinguer può.
Se qualche afflitto amante
A caſo a me d'avante
Veggo paſſar talor:
Io toſto lo ravviſo,
Che gli traſpare in viſo
Quel ſegno, ch' ha nel cor.

ODE LVI.

Sulla vecchiaja.

Πολιοι μεν ημιν.

GIà calve, e tremole
Le tempia io ſento,
Sparſo d'argento
Già veggio il crin.

Ver-

Verso il suo termine
L'età trabocca,
I denti in bocca
Son vecchi al fin.
De' giorni amabili
Passò l'aurora:
Già l'ultima ora
Sento appressar.
Dolente, e timido
Piango, e mi lagno,
Che il nero stagno
Degg'io varcar.
O come d'Erebro
L'atro sentiero
Il mio pensiero
Turbando va.
Non v'è più orribile,
Lo sento, ahi lasso!
Sol questo passo
Tremar mi fa.
Quanto son facili
Quanto spedite
Le vie, che a Dite
Guidano il piè!
Ma poi dal pallido
Fatal soggiorno
Di far ritorno
Speme non v'è.

ODE LVII.

Sopra se stesso.

Αγε δη, φερ' ἡμιν . . .

PResto, fanciullo, recami
Quel concavo bicchier,
Su via di vin ricolmalo,
Ch' io 'l voglio a un fiato ber.
Ma pria con dieci calici
Di cristallino umor
Le cinque tazze tempera
Del porporin liquor.
L' ardore insopportabile,
Che Bacco accende in sen,
Potrò se non estinguere,
Così calmare almen.
Udisti? o vago giovane,
Deh recami il bicchier,
Ma di quel vin ricolmalo,
Ch'io possa a un fiato ber.
Senza rumore, e strepito
Il vin dobbiamo usar:
Lungi da noi lo scitico,
Costume d' altercar.
Fra gli Inni, e lieti cantici
Beviamo ognor così,
Beviamo ognor con regola
Fin all' estremo dì.

ODE LVIII.

Preghiera.

Γουνουμαι σ', ελαφεβολε.

O Figlia di Giove,
Terror delle belve,
Gran Dea delle selve,
Soccorso, pietà.
Deh vieni, ti affretta
Di Lete alla riva,
Soccorri, o gran Diva,
L'afflitta Città.
I voti seconda
D'un popol dolente,
Umano, innocente,
Che colpa non ha.
Con occhio pietoso
Rimira i suoi guai.
N'è degna, lo sai,
La sua fedeltà.

ODE LIX.

Ad una fanciulla insolente.

Πωλε Θρηϊκιη . .

O Giovane figlia
Di Tracio destiero,
Oblique le ciglia
Perchè volgi a me?
Crudel., perchè parti?
D'inganni, se credi,
Che in me per domarti
Valore non v'è.
Sai tu, che s'io voglio,
Ch'è facile impresa,
In te quell' orgoglio
Col freno punir;
Le briglia del morso
Stringendoti in giro,
Poi farti nel corso
La meta sfuggir.
Ne' prati fioriti
Or godi pascendo,
E fai di nitriti
Le valli sonar.
Ma pur non dispero,
Che alfin si ritrovi
L'esperto scudiero,
Che t'abbia a domar.

ODE

ODE LX.

Sulla primavera.

Τι καλον εστι βαδιξειν.

O Quanto piace, e alletta
Quando verdeggia il prato,
Il passeggiar talor;
Mentre la fresca auretta
Col lusinghiero fiato
Desta l'erbetta, e 'l fior!
O quanto alletta, e piace
Il tralcio pampinoso
Sul colle rimirar!
E stare all'ombra in pace
Col caro Bene ascoso
D'amore a ragionar.

ODE LXI.

Sopra l'oro.

O' δραπετας μ' ὁ χρυσος.

QUando fugge infedele incostante
Da me l'oro con rapide piante
Più veloce del vento leggier:
A seguirlo non mai m'affatico;

Chi

Chi è quel folle, che segua un nemico,
Un tiranno, che ha tanto poter?
Lungi appena dall'oro fugace,
I pensieri, che turban la pace,
Io consegno de' venti al furor:
Ed al collo sospesa la lira
A colei, ch' a sua voglia m' aggira,
Io ripeto canzoni d'amor.
Pur talora, che 'l cor gli dà bando,
Egli riede, mi alletta gridando
L' ebrietà spensierata con se:
E pretende, che facile il core
Sconsigliato secondi l' errore,
E allontani quel plettro da me,
O infedele malvagio metallo,
Per le vie dell' inganno, e del f
Ti lusinghi di spingermi invan.
Più di te la mia cetra m' è grata,
Che risponde d' amor ostinata
Dolci versi alla tremola man.
Tu rendesti con frode maligna
E incostante il figliuol di Ciprigna,
E la cetra venale, e servil.
Disturbasti le cene ridenti,
Profanasti que' baci innocenti,
Dono amico d'un labbro gentil.
Vanne indegno, il mio cor non ti cura,
Va di Tracia fra gente spergiura
Col tuo lume la pace a turbar.
Spe-

Speri invan, ch'io la cetra abbandoni,
Speri invan con lusinghe, e con doni
Dal mio tetto le Muse scacciar.
Porta altrove l' incanto potente,
Che seduce la misera gente,
Oro infame, tiranno d' un cor.
Senza te son contento, e beato;
Nè mai chiedo altro dono dal Fato,
Che la gloria, la cetra, e l' amor.

O D E LXII.

Ad Apollo.

Ανα βαρβιτοι δονησω . . .

QUi la cetra: cogli emoli accanto
Sull' arena io non scendo, io non canto,
A raccor la sudata mercè.
Ma chi è saggio, alla nota palestra
Non s'espone, se pria non s'addestra,
A contare i suoi carmi fra se.
Frigj modi all' eburnea mia cetra
Mentre adatto, i miei labbri sull' etra
Sacri carmi faranno volar.
L' ali scuote, ed al soffio del vento
Gode il cigno l' estremo concento
Così pur sul Caistro accordar.
S'è pur vero, che 'l tripode antico,

L'

L'aurea cetra, l'alloro pudico
Sian di Febo ornamento ed onor.
Or di Febo, secondami, o Musa,
Voglio cantar la speme delusa,
L'ardor vano, l'inutile amor.
Egli amava una vaga, una bella,
Ma severa, ma casta donzella,
Che giammai non conobbe pietà.
Ei la segue, ella fugge, e qual pianta
Di corteccia, e di frondi s'ammanta,
E in alloro cangiando si va.
Febo acceso d'un tenero affetto,
Febo corre per stringer al petto
La cagion del suo vivo martir.
E abbracciando quel tronco, gli sembra
D'abbracciarne le tenere membra,
D'esser quasi vicino a gioir.
Onde avvien, ch'oggi più dell'usato
Io ti senta commosso agitato,
Mio pensier, da qual estro non so?
Tendi l'arco, e con braccio gagliardo
Alla meta vibrando il tuo dardo,
Trionfante partir ti vedrò.
No, che fai? della Diva più vaga
Tu quell'arco deponi, che impiaga
Dell'Olimpo lo stuolo divin.
E imitando il buon vecchio di Teo,
Tu ripiglia col plettro Febeo
Fra i mortali l'usato cammin.

Col-

Colla tazza, che accende la gara,
  Nuovi carmi disponi, prepara
  De' fanciulli all'amabile stuol;
Onde trovi quel giovane coro
  Nell'ambrosia sollievo, ristoro,
  Quando fugge da' raggi del Sol.

O D E LXIII.

Epitalamio.

Θεαων ανασσα Κυπρι.

TU delle Dee regina,
  Venere amica; io bramo,
  Vieni, te, Amore, io chiamo,
  Degli uomini Signor.
Te invoco, o santo Imene,
  Per cui ciascun respira:
  Poi canto sulla lira
  Venere, Imene, Amor.
Ecco l'amata sposa,
  O giovinetto amante;
  Non perder questo istante,
  Che a te goder convien.
Caro alla Dea d'amore,
  Consorte di Mirilla,
  Stratocle; la pupilla
  Deh volgi al caro Ben.

Co-

Come tra i fior del prato
La rosa è la più bella,
Avanza ogni donzella
Mirilla ognor così.
Il talamo ridente
Ecco ci mostra il Sole,
Ah! sia di bella prole
Questo fecondo un dì.

O D E LXIV.

Sopra Amore.

Ω 'αναξ πανδαματωρ . . .

O Tu, che 'l Mondo regoli,
Onnipotente Amor,
Con cui le Ninfe, e Venere
Scherza su' monti ognor.
O santo Nume Idalio
Ascolta un tuo fedel,
Odi i suoi voti servidi,
Non essergli crudel.
Tu ispira al buon Cleobulo
Qualche pietà per me.
No, la mia fiamma tenera
So, che non spiace a te.

ODE

ODE LXV.

Sopra Amore.

Στεφος πλεκων . . .

NEl fare un ferto
Di rofe belle
Colgo fra quelle
Nafcofto Amor.
Per l' ali il prendo,
Che porta al tergo,
Nel vino immergo
Quel traditor.
Invan le piume
Scuote il tiranno,
Io lo tracanno
Fra 'l buon liquor.
Per quefto avviene.
Ch' ognora io provo
Un grato, un nuovo
Palpito al cor.

O D E LXVI.

Sopra Anacreonte.

Ἀνακρέων ἰδών με.

TRa le notturne larve
Il buon Cantor di Teo
In sogno un dì m'apparve,
E a nome mi chiamò.
Subito a lui mi appresso,
Lo stringo al sen, lo bacio;
Ed egli un dolce amplesso
Mi rese, e mi baciò.
Se ben d'età senile,
Egli era ancor leggiadro,
Egli era ancor gentile,
Era galante ancor.
Esce da' labbri suì
Un grato odor di vino;
Egli vacilla, e a lui
Porge la mano Amor.
Poi toglie alla sua fronte
Il serto, e a me lo dona,
Serba d' Anacreonte
Quel serto un non so che.
Stolto! da quell' istante,
Che me ne cinsi il crine,
L'alma divenne amante,
Ho sempre Amor con me.

ODE LXVII.

Dello stesso.

Ω παι παρθενιον . .

GArzoncel, tu da fanciullo
Mi riguardi, ma non m'odi,
E non sai, ch'in stranj modi
Il mio cor tu reggi ognor.

ODE LXVIII.

Dello stesso.

Ερωτα γαρ τον αβρον.

TEnero Amor, che 'l fronte
Ha di bei nastri adorno,
Cantar di notte, e giorno
Sulla mia lira io vò.
Ei Re de' Numi è in Cielo,
Ei doma in questa terra
L'uom miser, cui fa guerra
Con aurei strali ognor.

SULLA MORTE DI ADONE

In dubbio se di Anacreonte, di Teocrito, o d' altri.

QUando estinto Citerea
Rimirò il suo vago Adone,
Scarmigliata a quella rea
Strage corre, e già depone
Quel vermiglio suo colore,
Che fa il pregio ognor d' Amore.

Gli amoretti poscia chiama,
Dice lor: la fiera belva
Or qui vò, questa è mia brama.
Allor quelli l' ampia selva
Cercan tutta, e d' ogni 'ntorno
Frettolosi e notte, e giorno.

Ma s' imbatton finalmente
Nel fier mostro, e di ritorte
Carco è omai, e già si sente
Grave il collo per sua sorte
Delle amabili catene,
Onde a Cipria tratto viene.

Chi di dietro il punge, e sprona,
Chi co' strai gli fiede il dorso:
Ah! 'l cignal già si abbandona
In mestizia, e manca al corso!
Timoroso di Ciprigna,
Che ver lui così digrigna.

L'alma parte genitale,
Empio mostro, del mio Drudo
Dilaniar con rio letale
Morso osasti, è ver? ahi crudo!
Quegli allor in mozzi accenti
Volto a Cipria disse: senti:
Pel tuo nome, o di Citero
Dea gentil, e pel tuo caro,
E per questo mio severo,
Che sì m'ange, laccio amaro,
E per questi tanti Arcieri
Ti giuro io in accenti veri,
Che 'l tuo vago, e nobil Donno
Di ferir mai non bramai;
Ma che Grazie, e Amor non ponno?
E quei suoi fulgenti rai?
Questi fer, che d'amor caldo,
Al baciar non stassi io saldo;
Perciò visto quel gentile
Nudo sen, mi ci avventai;
Queste dunque con simile
Furor svelli, e sega omai,
Cipria bella, e sì compensa
Queste zanne: A che si pensa?
Perchè cosa mai più farne
Potrò io, se a Amor soggette?
Sì, contenta ben puoi starne
Su ste labbra tue vendette
Cadan pur: Pietosa allora

M Sciol-

Sciolto il vuol senza dimora.
Quegli grato allor seguace
Diveduto degli Amori,
Lasciò pur la selva in pace,
E si stiè fra' amanti cori,
Ma pria diede a fiamme i denti,
D'Amor resi faci ardenti.

Alia Versio

Conditur in tumulo armipotens Timocritus isto
Parcit enim pravis Mars, perimitque bonos.

Qui Timocrito è sotterra,
Fulmin vivo della guerra;
Perchè, Marte, sol perdoni
Ai codardi, e uccidi i buoni?

Altro

Quando gli Asperosani in su del rogo
Videro estinto, e troppo di buonora
Il lor gran Cittadino, al pianto sfogo
Dieder gridando (intanto lo divora
Fiamma rea) o Agaton, gran Agatone!
Ma di risponder no è quella stagione.
Ahi che Marte crudel di sangue e stragi
Solo si pasce, e un tanto Eroe non cura,
E di pugna feral infra i disagi
Giusta il solito suo tosto si fura:

Ma s'egli vincitor morìo, a sua gloria
Vivrà mai sempre in la futura Istoria.

Altro.

De la Patria l' amor se a non curare
L'onde mugghianti, e l'austro più crudele;
Cleenoride illustre, in alto mare
Ti spinse, estinto or, vano è 'l far querele
Contro del flutto insan, perchè egli assorto
Abbiati innanzi tempo, e qui stii morto.

Altro.

Quella, che 'l tirso ha in man, è la vezzosa
Eliconia, e colei, che le sta appresso
E' Santippe, cui Glauce a fianco posa,
Dal gran monte discese, onor del sesso,
Perchè l' ellera, e l' uva al Dio di Nasso
Offran, e un capro ben pasciuto, e grasso.

Altro.

Bifolco, il gregge tuo quindi lontano
A pascer va, perchè tu di Mirone
La giovenca, che pare spirto umano
Aver, non mai confonda al paragone,
E colle tue al pascolo la meni
Improvvido per balze, e prati ameni.

Altro.

Questa è la vaccarella di Mirone
Da la fornace non già fusa in bronzo
Con man maestra, ma che la stagione
Lunga solo indurìo: invano a zonzo,
Pastor, le vai d'intorno, te'l dico io.
Ammirala, hai ragion, ma va con Dio.

Altro.

Che vuoi bere a tuo bell'aggio,
Bevi pur, gran bevitore,
Niun t'invidia il gran coraggio
Di sguazzar in tutte l'ore;
Ma se in man la tazza io prendo,
Perchè stai di me ridendo?
La mia pace, l'allegria
Non turbar; io so che 'l vino
Mena dritto alla follìa,

E i

E i dover di cittadino
Fa obbliar, e guerre, e ſtragi
Porta ſeco, e ognor diſagi.
Ma chi amico è alle Camene,
E di Cipria i bei favori
Vuol goder, le tazze piene
Voti ognor cioncando, e onori
Bacco, Venere, e le Muſe,
Ree triſtezze da lui eſcluſe.

NOn mi far, o Vulcan di questo argento
Scolpiti in vaga schiera uomini, ed armi;
Fammene una gran tazza, ove bagnarmi
Possa i denti, la lingua, i labbri, e il mento.

Non mi ritrar in lei pioggia, nè vento,
Nè Sole, o Stelle per vaghezza darmi:
Non può il carro, o Boote allegro farmi,
Ch'altro è la mia gioja, e'l mio contento.

Fa delle viti; e dalle viti intorno
Pendin dell' uve: e l' uve stillin vino,
Ch'io bevo, e poi dagli occhi ebbro distillo.

E 'n mezzo un vaso, ove in bel Coro adorno,
Coro più ch'altro lieto, e più divino
Pestino l' uve Amor, Bacco, e Batillo.

Scher-

SCherzava dentro all'auree chiome Amore
Dell'alma donna della vita mia,
E tanto era il piacer, che ne ſentia,
Che non ſapea, nè volea uſcirne fuore.

Quando ecco ivi annodar ſi ſente il core
Sì, che per forza ancor convien che ſtia:
Tai lacci altra beltade orditi avia
Del creſpo crin, per farſi eterno onore.

Onde offre infin dal Ciel degna mercede
A chi ſcioglie il figliuol la bella Dea
Da tanti nodi, in ch'ella ſtretto il vede.

Ma Ei vinto a due begli occhi l'arme cede:
E t'affatichi indarno, Citerea,
Che s'altri 'l ſcioglie, egli a legar ſi riede.

Men-

(tenta,
MEntre perchè io pur v'ami, Amor mi
E con dolci luſinghe, e dolci ſguardi
Mi dice: or ſe per queſta omai non ardi,
Ben hai di gloria ogni favilla ſpenta;

Io pur di giaccio m'armo, ond'ei m'avventa
D'un in un tutti i ſuoi dorati dardi:
I' fuggo, ei ſegue, e ſon ſuoi colpi tardi
Sì, ch'indarno mi tira, e mi ſpaventa.

Irato alfin, poichè non ave altr'arme,
Se ſteſſo vibra, e qual ſaetta ardente (de.
Mi colſe, ahi laſſo! ove mi ſtempra, e 'ncen-

Così vinto, convien ch'or mi diſarme:
Che ſtolto è ben chi fuor s'arma, e difende;
Se già nell'alma il ſuo avverſario ſente.

ΣΑΠΦΟΥΣ

Της Λεσβιας μελη

SAPPHUS LESBIAE CARMINA

Graec. Latin. Ital.

Editio I Neapolitan uti ex MS.

FRANCISCI MAZZARELLA PHARAO

Ανδρων δ' ουκ ενατη Σαπφω πελεν αλλ' ερατειναις
Εν Μουσαις δεκατη Μουσα καταγραφεται

Antholog. f. 94.

1803

SAPPHUS VITA

Ex MS. Fran. M. Ph.

QUæ & quanta Poëtria fuerit Sappho nemi-nem latet. Ab ea dictum *Sapphicum carmen*, sive *Endecasyllabum*, cuius non minus ac plectri, magadis, pectisque inventrix. Autumant nonnulli, duas extitisse hoc nomine Sapphos, uti duæ Aspasiæ, duæ Erinnæ, plures Sibyllæ, Mercurii, Hercules, Pharaones, Cæsares &c. Altera Eresia, uti ex nostro numismate, sive Andereffia, Tarquinii Prisci ætate, Alcæi, & Terpsichori Olimpiad. XXXVI, aut XLII nupta Cersylæ, sive Cercalæ, ex Andro viro ditissimo, ex quo genuit unicam puellulam nomine Clion, aut Cleis, & brevi, juvencula adhuc, viduata est. Dicitur inter alios adamasse vatem Anacreontem: quod si verum, forsan non improprie insciteque amborum carmina nunc in lucem cumulatim prodire, simulque existimavimus: sprevisse vero, fertur, prius amicum, Alcæum; ex quo factum est, ut si prius amore, & laudibus, odio deinde ac maledictis, desertionem ulturus, eam prosecutus ille siet. Ex Aristotele *Rhetoric. lib.* I. *cap.* IX scimus olim vatem hunc senem, qui eam deperibat, ei dixisse: Θελω τιν' ειπειν, αλλα με κολευει αιδως, scil, *vellem tibi aliquid dicere, sed me probibet pudor*; illamq: continuo respondisse:

Αιδ' ἰχες ες εσθλων ἱμερον η καλων
Και μητ' ειπειν γλωσσ' εκυκα κακον
Αιδως κεν σε ουκ ειχεν ομματα,
Αλλ' ελεγες περι τῳ δικαιῳ. scilicet

SAPPHUS VITA

Ex MS. Fran. M. Ph.

QUæ & quanta Poëtria fuerit Sappho neminem latet. Ab ea dictum *Sapphicum carmen*, five *Endecasyllabum*, cuius non minus ac plectri, magadis, pectisque inventrix. Autumant nonnulli, duas extitiſſe hoc nomine Sapphos, uti duæ Aſpaſiæ, duæ Erinnæ, plures Sibyllæ, Mercurii, Hercules, Pharaones, Cæſares &c. Altera Ereſia, uti ex noſtro numiſmate, ſive Andereſſia, Tarquinii Priſci ætate, Alcæi, & Terpſichori. Olimpiad. XXXVI, aut XLII nupta Cerſylæ, ſive Cercalæ, ex Andro viro ditiſſimo, ex quo genuit unicam puellulam nomine Clion, aut Cleis, & brevi, juvencula adhuc, viduata eſt. Dicitur inter alios adamaſſe vatem Anacreontem: quod ſi verum, forſan non improprie inſciteque amborum carmina nunc in lucem cumulatim prodire, ſimulque exiſtimavimus: ſpreviſſe vero, fertur, prius amicum, Alcæum; ex quo factum eſt, ut ſi prius amore, & laudibus, odio deinde ac maledictis, deſertionem ulturus, eam proſecutus ille ſiet. Ex Ariſtotele *Rhetoric. lib.* 1. *cap.* IX ſcimus olim vatem hunc ſenem, qui eam deperibat, ei dixiſſe: Θελω τιν' ειπειν, αλλα με κωλυει αιδως, ſcil. *vellem tibi aliquid dicere, ſed me probibet pudor*; illamq: continuo reſpondiſſe:

Αιδ' ιχες ες εσθλων 'ιμερον η καλων
Και μητ' ειπειν γλωσσ' εκυκα κακον
Αιδως κεν σε ουκ ειχεν ομματα,
Αλλ' ελεγες περι τω δικαιω. ſcilicet

At si cœpisset bonarum rerum, aut honestarum desiderium,
Nec lingua tua trepidasset, aliquid improbum prolatura,
Pudor profecto oculos tuos non occupasset,
Sed loquereris de re justa.

Scripsit Lyricorum libros IX, Epigrammata, Elegias, Jambos, Monodias; sed videtur cum altera sæpius confusa „

Altera, inquam, quæ Lesbia fuit, sive Mitylenæa, cuius opus pulcherrimum ad Phaonem, uti fertur, a tot illustribus viris commendatum, ac nonnulla alia literariæ Reip. damno deperdita. De hac utique primum epigramma, in fine huius opusculi adpositum, a Bentlejo, ac Brunckio laudatum, quod videsis. In hanc Pausanias item de Pampho, ac Lyco differens, ait: Παμφος δε ὁς Αθεναιοις των ὑμνων εποιησε τους αρχαιοτατους, ὁυτος ακμαζοντος επι τῳ Λινῳ του πενθους Οιτολινον εκαλεσεν αυτον. Σαπφω δε ἡ Λεσβια του Οιτολινου το ονομα εκ των επων των Παμφω μαθουσα Αδονιν ὁμου, και Οιτολινον ησε, *Pamphus, qui Athenienfibus hymnos antiquissimos fecit, increbrescente ob Lini mortem luctu, Ætolinum, seu flebilem Linum dixit. Sappho autem Lesbia edocta ab Pamphi versibus Œtolini nomen ipsa Adonin simul, & Œtolinum decantavit* „ Carmina hæc, uti alia plurima omnino desiderantur. Laudatur & a Mosco *Idil.* 1. *de morte Bionis* v. 90. & 91. Chamæleon in eius historia, quam de Sappho conscripsit, ut Anacreontis eam ex amasiis unam venditaret, subjecta effinxit carmina, uti ex Athenæo:

Σα

Σὰ γὰρ φίλτρ' ἐμὸν ἦτορ
Συμπαίζειν προκαλεῖται
Ἠδ' ἐστὶν γὰρ ἀπ' εὐκτίτου
Λέσβου, τὴν μὲν ἐμὴν κόμην,
Λευκὴ γὰρ, καταμέμφεται.
Πρὸς δ' ἄλλον τινὰ χάσκει, h. e.
Nam desiderium tui
Cor nunc sollicitat meum,
Ast illa ex Mitylene
Procax virgo meam comam,
Namque est candida, vellicat,
Novo ardescit & igni.

Cui Sapphum inde respondentem inducit:

Κεῖνον, ὦ χρυσόθρονε Μοῦσ', ἔνισπες
Ὕμνον, ἐκ τῆς καλλιγύναικος ἐσθλᾶς
Τήϊος χώρας ὃν ἄειδε τερπνῶς
Πρέσβυς ἀγαυός. h. e.
Illud aurato solio, Camæna,
Ipsa tu dixti modulata carmen
Teius vates proprio quod ad nos
Fudit ab ore.

Cum priori, ut dixi, sæpius confusam quis ignorat? Floruit sane Olympiad. LVIII, sive ad annum DLXX ante Christum. Apud scriptores de ejus Patre maxima lis, alii namque ei tribuunt Simonem, alii Æerigium, alii Eunomimum, alii Ecrytum, alii Semim, alii Carnonem, sive Camonem, alii Etarchum, alii Scamadronimum; num ex hoc plures quam duæ? matrem vero ajunt Cleidem, aut Clidem: Fratres Laricum, Eurigium, Charaxum, prædonem eximium exhausto patrimonio cum amica Rhodope, aut

Darica (1), quam Sappho carminibus exagitavit. Plato eam pulchritudine commendat, secus alii; nemo deformem dixit; pusillo corpore, sed concinno (2), colore subfusco, nigris ocu-

(a) Darica, sive Dorica, ut aliis scribitur, videtur Muliercula fuisse sui loci, atque ordinis non incelebris, uti ex epigrammate Posidippi constat, quod nobis servavit Athenæus *lib.* 13. *p.* 596. quodque emendatum subjiciam. En

ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

Δωρικα, ὀστεα μεν σα παλαι κοσμεσατο δεσμος
Χαιτης, ἡτε μυρων εμπνοος αμπεχονη.
Ἡ ποτε τον χαριεντα περιστελλουσα Χαραξον,
Συγχρους ὀρθρινων ἡψαο κισσυβιων.
ΣΑΠΦΩ ΑΙ δε μενουσι φιλης ετι και μενεουσι
Ωδης αι λευκαι φθεγγομεναι σελιδες.
Ουνομα σον μακαριστον, ὁ Ναυκρατις ὡδε φυλαξει
Εστ' αν επι Νειλου ναυς εφαλος γεγονη.

Quam mollis tibi crines, o Dorica, revinxit
Fascia, quanta unguentum suavitate tua vestis oluit,
Gratiosum Charaxum amplexata
Concolor, matutina pocula tu cum attrectares
Suavis quidem Sapphus manet adhuc, olimq. manebunt
Versuum candidæ tabulæ personantes
Beatissimum nomen tuum: quod Naucratis hæc celebrabit
Quoad maris fluctus ad Nili voluptates, & oblectamenta naves appellent.

ex Athenæi expositore.

Alia versio ad lit.

Dorica ossa quidem tua olim ornavit legamen
Comæ, & unguenta fragantiam exhalans vestitus
Tu aliquando lætum amplexata Charaxum
Uno effecta corpore matutina te contulisti ad pocula
Sapphus autem manent dilecti adhuc & manebunt
Cantus jucundæ resonantes paginæ

No-

oculis, & nigro capillo, risus suavitate mirabilis, qua viros illiciebat. Dicitur spreta a superbo, ac fere misanthropici ingenii, pulcherrimo viro Phaone, quem miserrime deperibat, doloris quin impatientia e saxo Leucadio tandem, nunc italice *il promontorio di S. Maura*, saltu amantium celebri, in mare prosiluisse. Creditur Nasonis Epistola inter heroidas *Sappho ad Phaonem* esse ex græco archetypo, quod tamen non extat. Arundelliana marmora nos docent, ipsam in Siciliam Phaonem suum secutam anno CCCXXX, Critia seniore archonte, Syracusis vero Omoris, sive Amicis primas tenentibus. Obtrectatores, eam Tribadum more deamasse plures dictitarunt, inter quas Atthidem, Telesippam, Mnajam, Megaram, Anactoridem, Cyronem, Cydnam, Pyrinum, Mnajadem, Gyrinnam, sive Erinnam, Doricem, Andromedam, Galleniam, aliasque; a quo crimine Ma-

 xi-

Nomen tuum felicissimum, & Naucrates hic custodiet
Si est ad Nilum navis maritima facta, scil.
Postquam ad Nilum e mari navis se recepit.
V. 1. alibi legitur σ' απαλα: pro δεσμοις l. δετμων.
V. 7. Ναυκρατης V. 8. γεγαυη.

(2) Quod utique eius nomine Σαπφω expressum; Σαπφο *enim* της Σαπφειρας diminutivum, norunt docti, & elegantiam vultus in gemmæ *Sapphiri* similitudinem denotat. Invenitur & Ψαπφω. Num & a σαφω, *explico, perscrutor*, sive a σαφης, *perspicuus*? Ut vero Ovidius vultus elegantiam ei deneget, en ut eam loquentem profert „
Si mihi difficilis formam Natura negavit,
Ingenio formæ damna rependo meæ.

ximus Tyrius ingeniose eam vindicavit, moribus imo honestis eam fuisse asserens, uti & Socrates cum Alcibiade, Charmide, Phædro &c. Perperam igitur si eum, non *Tribas*, sed (1) *mascula* a Latinis salutetur, turpi sensu accipia.

---

(1) Ait enim inter alios Ausonius

Et de nimboso saltum Leucate minatur
Mascula Lesbiacis Sappho peritura sagittis.

Baptista Pius.

Mascula quæque suos cantant moritura calores
Lucadii Sappho, crimen, honorque freti.

Horatius.

Temperat Archilochi Musam pede mascula Sappho

Menander ingeniose, uti ex Strabone, de eadem

. . . . την ὑπερκομπον
θηρωσα Φαων' οιστρωντι ποθω
ριψαι πετρας απο τηλεφανους.
αλλα κατ' ευχην σην δεσποτ' αναξ.
. . . . Jactabundum
Captans Phaonem furenti amore
Se projecit rupe a longe-apparenti
Sed contra votum tuum domine rex.

Possetque alio minus inurbano intelligi sensu *mascula* illa vox, fœmina scilicet quum esset, forti animo viriliterque se gerens, facili saltu mortem non utique reformidans præcipitem se dedit ex illa rupe, ex qua tantum solebant viri sese amoris impatientia jaculari: unde locus ille præruptus αλμα των ερωτων, non certe ερωσων dictus: hinc Statius apposite „

Saltusque ingressa viriles
Non formidata temeraria Leucade Sappho.

et revera Cephalum, ex laudato Cretensi philosopho scimus, primum ex illa petra se præcipitasse, cum Ptaolam impatienter amaret, ex Ptolemæo Hephæstionis filio εκ της εις πολυμαθειαν καινης ιστοριας hauri sis, Leucadis narrationem ex Bacchilide, Silenove dicentibus, Leucada a Leuco Ulyssis filio ce-

piatur, potius quam pro *virili*, *nobili*, & *masculis virtutibus præstantissima fœmina*: quod

a 4 con-

---

cognominatam fuisse, qui priusquam Zacyntho ab Antipho interficeretur, Leucatæ Apollinis templum condidit. Ibi petram esse vicinam Leucadem, a qua qui saltu se mitterent, amoris insania liberari. Caussam hanc ex media historia assignant: Venerem scilicet post mortem Adonidis sedulo eum ubique terrarum perquisivisse: tandem eum Argis Cypri in æde Apollinis Erythii invenisse: & cum impotentiam amoris sui Apollini patefecisset, ab ipso ad Leucadem petram deductam fuisse jussu Apollinis, seque a specula Ambracias in nudas saltasse: quo facto amoris morbo defunctam fuisse. Cum caussam vero quæreret, Apollinem respondisse: Sese crebro observasse, Jovem, quoties Junonem impotenter deperiret, ibi solitum sedere, & vi mali levari. Sed & Artemisiam illam post viri Mausoli mortem contemptam a Dardano Abydeno, quem non patienter ardebat dormienti adolescenti oculos effodisse. Cum tamen ne hac quidem injuria morbus remitteret; remedium e saxo quæsivisse. Sed frustra fuit. Similiter & Hippomedontem Epidamnium propter amorem pueri nescio cuius, sese ex eadem petra jecisse; sed nihilominus ipsum periisse. Dicitur & de Nicostrato Comico, eo saltu levatum amore Tertigideæ Myrinensis: Idem Bacchylides ait, Maceten Buthrotium Λευκοπετραν vulgo cognominatum fuisse, quod quater eum saltum expertus esset, & quater hoc remedio amore caruisset. Innumeros prætera idem expertos. In his senem Bulagoran Phanagoriten, quum ipse amasset Diodorum tibicinem. Rhodopen etiam Emissenam, quæ geminos fratres ex satellitio Antiochi Regis amabat, cum vicissim ejus ab illis nulla ratio haberetur, animi impotem sese jactasse, & animam edidisse. Adolescentibus nomina erant Antiphonti, & Cyro. Charinus vero jambo-

confirmat Athenæus lib. 15. ejusdem ἀποφθέγματα, amicitiisque cum doctis, & bene moratis viris, cum poëtria Demophila ex Pamphilia, Erinna elegiacis carminibus insigni, aliisque, quas ejus ἑταίρας vocat. Multis claruit discipulis, discipulabusque, inter quas Anagora Melitensis, Gongila Colophonia, Eunice Salaminia &c. recensentur. Sola fere inter antiquos studuit, ut sua carmina in publicum perfecta pro-

---

-bo-

borum poëta amavit Eroten Regis Eupatoris a poculis; & cum fabulæ de saltu Leucadis fidem haberet, sese præcipitem misit, & crure fracto doloris cruciatibus periit; ac inter efflandum animam hos lepidissimos ac elegantissimos jambos, juxta Scaligerum, in medium jecit,

> Ἔρροις πλανῆτι, καὶ κακὴ πέτρη Λευκάς
> Χαρῖνον αἱ αἱ τὴν ἰαμβικὴν Μοῦσαν
> Κατηθαλώσας ἐλπίδος κενοῖς μύθοις
> Τοιαῦτ' Ἔρωτος Εὐπάτωρ ἐραθείη.
> Pereas cum errore & tu mala petra Leucas
> Charinum heu heu! jambicam Camœnam,
> Quæ ussisti spei vacuis verbis:
> Ob hæc ab Eroto Eupator amatus est.

Quin & Nereum quendam Catinensem ex amore Atticæ nomine mulieris Athenis natæ sese præcipitasse: & non solum amore solutum fuisse, sed etiam vivum incidisse in retejaculum, in quo simul cum fisco auri pleno in terram extractus fuit. Cum eo nomine piscatori, qui se extraxerat, litem intenderet, aurum illud ad se pertinere; casu enim sibi obvenisse: noctu ab Apolline admonitum incœpto destitisse: An non satis haberet quod citra vitæ periculum a morbo Amoris liber esset? quare, si saperet, de alieno auro litem ne moveret. Hæc ego, quia jucunda sunt, ut spero, neque tamen in vulgi notitiam pervenerunt, præterea neque ab hoc loco argumentoque aliena, quasi corollarium adjicere volui.

prodirent, eorumque omnes veneres novit, ita-ut unicuique generi peculiarem tribueret harmoniam, metrum. Hinc noster semper commendabilis Pontanus:

Aeolis accedit Sappho, quae flumina propter Pierias legit angue rosas . . .

Horatius: *Vivuntque commissi calores Aeoliae fidibus Puellae . . .*

Mart.

Carmina fingentem Sappho laudabit amatrix.

Ovidius.

Grata lyram posuit tibi Phoebe, poetica Sappho.

Ausonius.

Lesbia Pieriis Sappho soror addita Musis.

Laudes meruit Socratis, Platonis, Aristotelis, Strabonis, Dionysii Alicarnassensis, Longini, cui secundam debemus Oden servatam, Imperatoris Juliani, Horatii, uti sexcentos alios præteream. Doctum neminem fugiunt numismata in ejus honorem fusa, cusaque, αγαλματα, tabulæ, ceu illa Leonis, signum Silanionis in Prytanæo locatum, & a Verre raptum, de quo Cicero, & Tatianus: aliud Acropoli Atheniensi juxta illud amici Anacreontis; perspicua sane monumenta ejus virtutis, ac irreparabilis jacturæ suorum carminum, in quibus sane

Dicta, sales, lusus, sermonis gratia, risus, Vincunt naturæ candidioris opus.

Quicquid dixerint perfidi, malignique Momi, qui tam multa turpiter obgannientes injuria de Sapphus moribus ventilantes indigna venditarunt, quænam ipsa fuerit, locupletissimum perhibent testimonium laudabiles, nobilique philosophia digni sen-

sensus, quibus admirabilia ejus carmina scatent; cui sane Jurisconsultorum dicterium apprime quadrat: *nulla sc. major probatio, quam proprii oris confessio*, vel uti ait Chrysostomus, *conceptum in corde, relatum ex ore*. Quae veritas ut magis elucescat, en aliqua eius apophtegmata: *Honeste, decoreque vitam transigere haveo*, Athenaeus lib. XV. pag. 687. *Iracundo haud ferveo ingenio, bonam, benignamq. mentem in omnes habeo, corque placatum, jugiterque tranquillum*, Scriptor Etymolog. *Boni, frugique quotquot sunt omnes illico pulchri adparent, contra vero pulchri duntaxat donec spectentur tales sunt, nec amplius postea venusti videntur*, Galenus tom. II. cap. 8. *Opes non utique hospites sunt innocuae; beatissimum vero faciunt mortalem sola virtute sociatae*, Scholiast. Pindari in Olympiad. III. v. 96. *Dispellere oportet e corde omnis quantulacunq. iracundiae semina, utque linguam usque ascendant impedire, ne haec ad turpia, indecoraq. percurrat*, Plutarch. tom. II., pag. 456. *Mori utique malum, nec aliter de eo judicarunt Dii, secus & ipsi non immortales, ast e medio excedere eos aliqui saltem nossent*, Aristotel. rhetoric. lib. II. *Apud Athenaeum* ait Doricae, de qua non bene multum sentiebat „ *Ebodum! Dorica, cimoliarum hostis genas cerussa, purpurissa, fuco, pulchris tempora, comasque corollis exorna, redime, anethi ramulos tenellis, delicatisque manibus legens: victimae coronis decorae gratae tantum Diis sempiternis, quibus invisae omnes sertis expertes*. Despexisse olim Andromedam, antea dilectam, non sane argumentum eius inconstantiae, inurbanitatis, quod-

ve male fuerit morata; Nonne illa benefactis, affectibusque tam cultæ humanæque mulieris ingrata esse potuit? sique hisce indignam temporis decursu eam norit, quid mirum si ea ipsa mutato vultu, animoque uti immeritam aut non amplius curavit, aut etiam contemplit?

Amori nimis indulsisse, proclivem, crimen non utique videtur, nec ei vitio vertendum, nisi illi, qui eo abutitur, quum primus affectus nobiliorque inter omnes humanas passiones dignoscatur; recenseaturque, ex quo omnis nostra felicitas dependere solet.

Tomus secundus suorum poematum totus quantus fuerit sapphicis carminibus digestus h. e. XIV syllabarum, *Æolicus* ab Hephestione nuncupatur. Tertiusque XVI syllabarum versibus omnis erat. Endecasyllabus phaleucius frequentissime occurrebat quinto volumine, quo & Asclepiadeus sæpissime invisebatur. Usa est etiam Anacreontico & antispastico, cujus dicitur inventrix: instituitque modum adhibendi dimidiatum versum, sive hemistichium quinque syllabis constans, vulgo *Sappbici Adonici* nomine insignitum, non utique neglecto hexametro, elegiaco, jambicoque opportunis tempore, locoque, ex quibus hymnos non paucos Diis conscripsisse scimus, novoque sæpissime insitis eodem poëmate metris diversis usa est.

Inter tantæ viraginis ingenii pretia, dotes, decoraq. ex Aristodemo, qui historicum, & non sane affectatum adulatorem se ostendens illa sane enumerat, collaudatque, scimus invenisse *Harmoniam Mixolydiam*, Tragœdiæ aptissimam affectuum commotioni, huius enim conjunctione

do-

doricæ gravitati majeſtatique tonus pateticus, majeſtateque plenus uti ex vocis intenſione Muſici eveniſſe norunt, conſequebatur: primas eam ſcilicet inter Græcos Lyricos tenere meritiſſime dijudicatum eſt, exquiſitorum egregiorumq. novem libris carminum conſcriptis, erotico ſpeciatim genere, quorum noviſſimus totus Epithalamiis conſtabat, nec nunc ex his niſi pauca ſuperſunt fragmenta: compoſuit &, uti dictum, in Deos permultos hymnos, inter quos celeberrimum illum Veneris, de quo mox. Superſunt aliqua ſuorum epigrammatum, non vero ulla ex elegiis, nec monodiis, vulgo *parti a ſolo* pro choris lugubribus: in his e choro unus recitabat canens defuncti virtutes, pretiaque: hoc poëſis genere laudes celebravit Adonidis, atque Ætolini. Antiphanes apud Athenæum memorat *Ænigmata*, illud præſertim, quod Sappho epiſtolæ cuidam inſcripſit; memoratque tandem *Scholion*, ſive cantum nuptialem, ſive convivalem in Admetum. Tota veneranda antiquitas, hodiernique docti reverenter de ea loquuntur, nomenque eius apotheoſi dignum judicatur, alii namq. eam vocant primam poetriam, alii novam, alii e novo genere, alii Lyricam per excellentiam, alii decimam Camænarum, alii poëtriam divinam, & ſimilia alia ſexcenta de ea prædicant.

Aliqui diffamarunt, eam paternis e laribus diffugiſſe fida ſociante coſmetria Rhodope, mancipioque Clyto, amoris vi, impetuique reſiſtere invalidam, ſecutamque ingratum Phaonem, officiis, affectibuſque eius tenerrimis nedum bene reſpondentem, aſt & pro Cleonice decla-

ra-

ratum amatorem, Siciliam tum profectum. Oraculum præstigiatricis Stratonicæ consuluisse taxant, cujus horrendo specu phantasmatis exterrita fædis, spectrisque invisis eique persuneslis non secus ac infelici, ærumnosoque vaticinio, quæ omnia tandem utpote sane fatalia præcipitem morti adegere. Fertur item, quod Siciliæ inhospiti quodam fere litore appulsa, nimis enim ab elegantissima tunc Syracusarum urbe dissito, comiter, humanissimeque a quodam antiquis honestisque moribus viro, divitiisque affluenti, nomine Eutychius, hospitata, forte fortuna Scamandronimi eius patris amicus; hic inspecto eius digito anulo hospitali tessera decoro, eo magis Lucullaniter eam excepit, illaque interea Trimalchionica, rustica licet, æde inter cæteros excultos amicos Nomophilus quidam adventus desiderio accensus eam adamavit; ast vulnus alta mente repositum, quodque eius cor dilaniebat, Phaonemque suum jugiter inclamare, ac suspirare cogebat, tali novi amoris denunciationi animum intendere non sivit, utque imo ab eo aliquantulum ideas exardescentes distraheret, tacita noctis amicaque silentia adhibens, impendensque, totam hanc quam utique quantam perpetuis transigebat vigiliis, optimos versando Poëtarum labores, Homeri præsertim cedro digna carmina; celebrem modo dictum Veneris hymnum composuit; de quo siet hæc, quam lectoribus proponimus, italica versio.

O Venere, immortal figlia di Giove,
Tra i sorrisi del Ciel come ti alletta,
Il tristo pianto, che nel sen mi piove,
Misero segno della tua vendetta.

Tem-

Tempo già fu, che i miei sospiri in Cielo
Giunsero a penetrar; ed or sovente,
E così indarno io piango, e mi querelo,
Che non v'è Nume in Ciel per me clemente.
Tempo già fu, che vidi al carro avvinte
Le colombe veloci al par del vento
Spiegar l'ali, per man d'Iride pinte,
E tu stessa guidarle. Ancor rammento
Il divino splendor di tue pupille,
E'l pronto allora, ed or negato viso:
Belle luci, d'amor vere scintille,
Labbro, che cangia Averno in lieto Eliso!
Per quel labbro dicea: perchè deliri
Misera Saffo! la tua mente oscura
Discernere non può, che fra i martirj
Presenti cela amor gioja futura.
Che se da te rivolge il piè fugace
Quell'ingrato garzon, che ti ha delusa;
Tempo verrà, che all'orme tue seguace
Que' prieghi t'offrirà, ch'oggi ricusa,
Così dicea tuo labbro; e s'è fallace:
Negletta Saffo, che sperar presumi?
Del garzon la repulsa fu verace,
E per tuo inganno sono infidi i Numi.

Postridie inter pocula amicissimi iam hospitis Eutychii, quam Musis cara fuerit ostendit, probavit; iniqua ast licet ei Venere, ex tempore in dilectum suspiratumque Phaonem odem illam feliciter fudit, illam inquam, quam amplius perfeliciter postea plagiarius Catullus ode ad Lesbiam, cuius initium: *Ille mi par esse videtur &c.* latinam e græco reddidit, nique fallimur italice sonat.

Fe-

Felice al par de' Numi chi d' appreſſo
Aſcolta il dolce ſuon di tua favella;
Più felice di lor, ſe gli è conceſſo
Deſtar ſu quella.
Bocca il ſoave riſo . . . e che ragiono,
Se ragion più non ho? La prima volta,
Che ti vidi, rimaſi, come or ſono,
Miſera, e ſtolta.
Chiuſe il ſilenzio le mie labbra, aperte
Solo ai ſoſpiri: e ſol per lor faconde
D' ogni altro favellar furo ineſperte.
L' amor m' infonde
Sottil fuoco vorace entro le vene:
Mi benda gli occhi: più non odo: ſento
Che vivo ancor, ma vivo nelle pene
Coll' alimento.
Scorre per le convulſe membra il gelo
Delle ſtille di morte: io mi ſcoloro
Siccome il fior diviſo dallo ſtelo:
Ecco già moro.
Oh! benchè eſtremo, avventuroſo fato,
Se giunge ad ammollir quel cor ſpietato!

Quum Phaonem exarſit, victorem inſpectatum atleticis ludis, offerens ei ſelectis e floribus faſciculum, eius vagientis amoris dulce emblematicumque ἀγαλμα, ex tempore etiam canendo ait quod per nos italice diceretur

Di te dovea temer chi pria non vide
Nelle membra d' Amor forza di Alcide.

Quinam niſi invidi eius ævi, Parnaſſi repudiationes, coraces infelices, peſſimi poëtæ eam Tribadis nomine diffamarunt?

Sique aliqui, uti temeritatis, deſperationis, inſani æque triſte argumentum, ejus ſaltum in

in undas Ambracias nimis audenter taxantes improbarunt, fuere tamen qui & invidentes ejus fatum, virilem collaudaverunt audaciam. Quinam ex his discinctos se nactas ostenderint, tu videsis. Audiamus nunc inter tot Pamphilum canentem.

Memet ut aequoreas veluti jam Lesbis in undas
Torquerem, Musis Lesbis amica sacris.

Post Leucadium saltum, quo misere periit, mendaciis aures, technisque fallacis Sagæ Stratonicæ credula nimis ex quo præbuit, extinctas exuvias Apollinis Templi servi collectas secus litora innatantes sepulchro donarunt; Mitylænenses statim eodem loco, imo patrio ex plebiscito, Oraculique jussu magnificum egregiumque mausoleum ei excitarunt, epigraphe tristem deplorandumque casum denotante decorum: elegantissimum signum insignissimo lapidario scalpro elaboratum eorum Foro collocarunt, numismataque ex ære, argento, auroque excellentissima in eius honorem cusa sunt, quæ etiam nunc in præsentiarum in musæis visuntur. Sapphiris, margaritis, unionibus, topaziis, corneolis, gemmisque aliis id genus eius vultum efformatum egregieque effictum in anulis quamplures gestare, digitosque exornatos habere exoptarunt, quique nunc talia pretiosa sibi parant κειμήλια, delicias perraras sibi nactas ducunt, maximis asservant curis, Cœlumque digitis attigisse visum.

Quodque maximum mihi videtur est elogium illud communi ex voto, apotheosi vel parile, quod de ea Anthologiæ fol. XCII. legitur

Ανθρωπων δ' ουκ ενατη Σαπφω πελεν, αλλ' ερατεινχις
Εν Μουσαις δεκατη Μουσα καταγραφεται;

Quod sententiæ nostræ tessera sit, testimoniumque.

Σ Α Π Φ Ο Υ Σ

της Λεσβιας Μελη

Sapphûs Lesbiæ Carmina.

Ὡς πλεον Αρχιλοχοιο ποθει Παρος, αντι δε Σαπφυς
Εισετι σευ το μελιγμα κινυρεται ά Μιτυλανα.

Neque Paros plusquam Archilochum cupit, ac sua mœrens
Pro Sapphûs numeris Mitylene carmina cantat.

Felix ah! nimium felix, cui carmine tali
Fluxit ab aoniis vena beata jugis.
Quid melius dictaret Amor, Risusque, Jocique
Et cum germanis Gratia juncta suis?

Darica (1), quam Sappho carminibus exagitavit. Plato eam pulchritudine commendat, secus alii; nemo deformem dixit; pusillo corpore, sed concinno (2), colore subfusco, nigris ocu-

---

(a) Darica, sive Dorica, ut aliis scribitur, videtur Muliercula fuisse sui loci, atque ordinis non incelebris, uti ex epigrammate Posidippi constat, quod nobis servavit Athenæus *lib.* 13. *p.* 596. quodque emendatum subjiciam. En

ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

Δωρικα, 'οστεα μεν σα παλαι κοσμεσατο δεσμος
Χαιτης, ἡτε μυρων εμπνοος αμπεχονη.
Ἡ ποτε τον χαριεντα περιστελλουσα Χαραξον,
Συγχρους ο θρινων ἡψαο κισσυβιων.
ΣΑΠΦΩ 'ΑΙ δε μενουσι φιλης ετι και μενεουσι
'Ωδης 'αι λευκαι φθεγγομεναι σελιδες.
Ουνομα σον μακαριστον, ὁ Ναυκρατις ὡδε φυλαξει
Εστ' αν επι Νειλου ναυς εφαλος γεγονη.

Quam mollis tibi crines, o Dorica, revinxit
Fascia, quanta unguentum suavitate tua vestis oluit,
Gratiosum Charaxum amplexata
Concolor, matutina pocula tu cum attrectares
Suavis quidem Sapphus manet adhuc, olimq. manebunt
Versuum candidæ tabulæ personantes
Beatissimum nomen tuum: quod Naucratis hæc celebrabit
Quoad maris fluctus ad Nili voluptates, & oblectamenta naves appellent.

ex Athenæi expositore.

Alia versio ad lit.

Dorica ossa quidem tua olim ornavit legamen
Comæ, & unguenta fragantiam exhalans vestitus
Tu aliquando lætum amplexata Charaxum
Uno effecta corpore matutina te contulisti ad pocula
Sapphus autem maneni dilecti adhuc & manebunt
Cantus jucundæ resonantes paginæ

No-

oculis, & nigro capillo, risus suavitate mirabilis, qua viros illiciebat. Dicitur spreta a superbo, ac fere misanthropici ingenii, pulcherrimo viro Phaone, quem miserrime deperibat, doloris quin impatientia e saxo Leucadio tandem, nunc italice *il promontorio di S. Maura*, saltu amantium celebri, in mare prosiluisse. Creditur Nasonis Epistola inter heroidas *Sappho ad Phaonem* esse ex græco archetypo, quod tamen non extat. Arundelliana marmora nos docent, ipsam in Siciliam Phaonem suum secutam anno CCCXXX, Critia seniore archonte, Syracusis vero Omoris, sive Amicis primas tenentibus. Obtrectatores, eam Tribadum more deamasse plures dictitarunt, inter quas Atthidem, Telesippam, Mnajam, Megaram, Anactoridem, Cyrenem, Cydnam, Pyrinum, Mnajadem, Gyrinnam, sive Erinnam, Doricem, Andromedam, Galleniam, aliasque; a quo crimine Ma-

 xi-

Nomen tuum felicissimum, & Naucrates hic custodiet
Si est ad Nilum navis maritima facta, scil.
Postquam ad Nilum e mari navis se recepit.
V. 1. alibi legitur σ' αταλα: pro δεσμοις l. δετμων.
V. 7. Ναυκρατης V. 8. γεγαιη.

(2). Quod utique eius nomine Σαπφω expressum; Σαπφο *enim της* Σαπφειρας diminutivum, norunt docti, & elegantiam vultus in gemmæ *Sapphiri* similitudinem denotat. Invenitur & Ψαπφω. Num & a σαφω, *explico, perscrutor*, sive a σαφης, *perspicuus*? Ut vero Ovidius vultus elegantiam ei deneget, en ut eam loquentem profert „
Si mihi difficilis formam Natura negavit,
Ingenio formæ damna rependo meæ.

ximus Tyrius ingeniose eam vindicavit, moribus imo honestis eam fuisse asserens, uti & Socrates cum Alcibiade, Charmide, Phædro &c. Perperam igitur si cum, non *Tribas*, sed (1) *mascula* a Latinis salutetur, turpi sensu accipia.

---

(1) Ait enim inter alios Ausonius

Et de nimboso saltum Leucate minatur
Mascula Lesbiacis Sappho peritura sagittis.

Baptista Pius.

Mascula quæque suos cantant moritura calores
Lucadii Sappho, crimen, honorque freti.

Horatius.

Temperat Archilochi Musam pede mascula Sappho

Menander ingeniose, uti ex Strabone, de eadem

. . . . την ὑπερκομπον
θηρωσα Φαων οιστρωντι ποθω
ριψαι πετρας απο τηλεφανους,
αλλα κατ' ευχην σην δεσποτ' αναξ.
. . . . Jactabundum
Captans Phaonem furenti amore
Se projecit rupe a longe-apparenti
Sed contra votum tuum domine rex.

Possetque alio minus inurbano intelligi sensu *mascula* illa vox, fœmina scilicet quum esset, forti animo viriliterque se gerens, facili saltu mortem non utique reformidans præcipitem se dedit ex illa rupe, ex qua tantum solebant viri sese amoris impatientia jaculari: unde locus ille præruptus αλμα των ερωτων, non certe ερωσων dictus: hinc Statius apposite „

Saltusque ingressa viriles
Non formidata temeraria Leucade Sappho.

et revera Cephalum, ex laudato Cretensi philosopho scimus, primum ex illa petra se præcipitasse, cum Ptaolam impatienter amaret, ex Ptolemæo Hephæstionis filio εκ της εις πολυμαθειαν καινης ιστοριας hauri sis, Leucadis narrationem ex Bacchilide, Silenove dicentibus, Leucada a Leuco Ulyssis filio ce-

piatur, potius quam pro *virili*, *nobili*, *&* *maſculis virtutibus præſtantiſſima fœmina*: quod con-

a 4

---

cognominatam fuiſſe, qui priuſquam Zacyntho ab Antipho interficeretur, Leucatæ Apollinis templum condidit. Ibi petram eſſe vicinam Leucadem, a qua qui ſaltu ſe mitterent, amoris inſania liberari. Cauſſam hanc ex media hiſtoria aſſignant: Venerem ſcilicet poſt mortem Adonidis ſedulo eum ubique terrarum perquiſiviſſe: tandem eum Argis Cypri in æde Apollinis Erythii inveniſſe: & cum impotentiam amoris ſui Apollini patefeciſſet, ab ipſo ad Leucadem petram deductam fuiſſe juſſu Apollinis, ſeque a ſpecula Ambracias in nudas ſaltaſſe: quo facto amoris morbo defunctam fuiſſe. Cum cauſſam vero quæreret, Apollinem reſpondiſſe: Seſe crebro obſervaſſe, Jovem, quoties Junonem impotenter deperiret, ibi ſolitum ſedere, & vi mali levari. Sed & Artemiſiam illam poſt viri Mauſoli mortem contemptam a Dardano Abydeno, quem non patienter ardebat dormienti adoleſcenti oculos effodiſſe. Cum tamen ne hac quidem injuria morbus remitteret; remedium e ſaxo quæſiviſſe. Sed fruſtra fuit. Similiter & Hippomedontem Epidamnium propter amorem pueri neſcio cuius, ſeſe ex eadem petra jeciſſe; ſed nihilominus ipſum periiſſe. Dicitur & de Nicoſtrato Comico, eo ſaltu levatum amore Tettigideæ Myrinenſis: Idem Bacchylides ait, Maceten Buthrotium Λευκοπετραν vulgo cognominatum fuiſſe, quod quater eum ſaltum expertus eſſet, & quater hoc remedio amore caruiſſet. Innumeros præterea idem expertos. In his ſenem Bulagoran Phanagoriten, quum ipſe amaſſet Diodorum tibicinem. Rhodopen etiam Emiſſenam, quæ geminos fratres ex ſatellitio Antiochi Regis amabat, cum viciſſim ejus ab illis nulla ratio haberetur, animi impotem ſeſe jactaſſe, & animam edidiſſe. Adoleſcentibus nomina erant Antiphonti, & Cyro. Charinus vero jambo-

confirmat Athenæus lib. 15. ejusdem ἀποφθεγμάτων, amicitiisque cum doctis, & bene moratis viris, cum poëtria Demophila ex Pamphilia, Erinna elegiacis carminibus insigni, aliisque, quas ejus ἑταίρας vocat. Multis claruit discipulis, discipulabusque, inter quas Anagora Melitensis, Gongila Colophonia, Eunice Salaminia &c. recensentur. Sola fere inter antiquos studuit, ut sua carmina in publicum perfecta pro-

borum poëta amavit Eroten Regis Eupatoris a poculis; & cum fabulæ de saltu Leucadis fidem haberet, sese præcipitem misit, & crure fracto doloris cruciatibus periit; ac inter efflandum animam hos lepidissimos ac elegantissimos jambos, juxta Scaligerum, in medium jecit,

Ἔρροις πλανῆτι, καὶ κακὴ πέτρη Λευκάς
Χαρινῶν αἱ αἱ τὴν ἰαμβικὴν Μοῦσαν
Κατηθαλώσας ἐλπίδας κενοῖς μύθοις
Τοιαῦτ' Ἔρωτος Εὐπάτωρ ἐραστὴς.

Pereas cum errore & tu mala petra Leucas
Charinum heu heu! jambicam Camœnam,
Quæ ussisti spei vacuis verbis:
Ob hæc ab Eroto Eupator amatus est.

Quin & Nereum quendam Catinensem ex amore Atticæ nomine mulieris Athenis natæ sese præcipitasse: & non solum amore solutum fuisse, sed etiam vivum incidisse in retejaculum, in quo simul cum risco auri pleno in terram extractus fuit. Cum eo nomine piscatori, qui se extraxerat, litem intenderet, aurum illud ad se pertinere; casu enim sibi obvenisse: noctu ab Apolline admonitum incœpto destitisse: An non satis haberet quod citra vitæ periculum a morbo Amoris liber esset? quare, si saperet, de alieno auro litem ne moveret. Hæc ego, quia jucunda sunt, ut spero, neque tamen in vulgi notitiam pervenerunt, præterea neque ab hoc loco argumentoque aliena, quasi corollarium adjicere volui.

prodirent, eorumque omnes veneres novit, ita ut unicuique generi peculiarem tribueret harmoniam, metrum. Hinc noster semper commendabilis Pontanus:

Aeolis accedit Sappho, quae flumina propter
Pierias legit ungue rosas . . .

Horatius: *Vivuntque commissi calores Aeoliae*
fidibus Puellae . . .

Mart.

Carmina fingentem Sappho laudabit amatrix.

Ovidius.

Grata lyram posuit tibi Phoebe, poetica Sappho.

Ausonius.

Lesbia Pieriis Sappho soror addita Musis.

Laudes meruit Socratis, Platonis, Aristotelis, Strabonis, Dionysii Alicarnassensis, Longini, cui secundam debemus Oden servatam, Imperatoris Juliani, Horatii, uti sexcentos alios praeteream. Doctum neminem fugiunt numismata in ejus honorem fusa, cusaque, αγαλματα, tabulae, ceu illa Leonis, signum Silanionis in Prytanaeo locatum, & a Verre raptum, de quo Cicero, & Tatianus: aliud Acropoli Atheniensi juxta illud amici Anacreontis; perspicua sane monumenta ejus virtutis, ac irreparabilis jacturae suorum carminum, in quibus sane

Dicta, sales, lusus, sermonis gratia, risus,
Vincunt naturae candidioris opus.

Quicquid dixerint perfidi, malignique Momi, qui tam multa turpiter obgannientes injuria de Sapphus moribus ventilantes indigna venditarunt, quaenam ipsa fuerit, locupletissimum perhibent testimonium laudabiles nobilique philosophia digni sen-

sensus, quibus admirabilia ejus carmina scatent; cui sane Jurisconsultorum dicterium apprime quadrat: *nulla sc. major probatio, quam proprii oris confessio*, vel uti ait Chrysostomus, *conceptum in corde, relatum ex ore*. Quæ veritas ut magis elucescat, en aliqua eius apophtegmata: *Honeste, decoreque vitam transigere haveo*, Athenæus lib. XV. pag. 687. *Iracundo haud ferveo ingenio, bonam, benignamq. mentem in omnes habeo, corque placatum, jugiterque tranquillum*, Scriptor Etymolog. *Boni, frugique quotquot sunt omnes illico pulchri adparent; contra vero pulchri duntaxat donec spectentur tales sunt, nec amplius postea venusti videntur*, Galenus tom. II. cap. 8. *Opes non utique hospites sunt innocuæ, beatissimum vero faciunt mortalem sola virtute sociatæ*; Scholiast. Pindari in Olympiad. III. v. 96. *Dispellere oportet e corde omnis quantulacunq. iracundiæ semina, utque linguam usque ascendant impedire, ne hæc ad turpia, indecoraq. percurrat*, Plutarch. tom. II., pag. 456. *Mori utique malum, nec aliter de eo judicarunt Dii, secus & ipsi non immortales, ast e medio excedere eos aliqui saltem noſſent*, Aristotel. rhetoric. lib. II. *Apud Athenæum* ait Doricæ, de qua non bene multum sentiebat „ *Ebodum! Dorica, cimoliarum hostis genas ceruſſa, purpuriſſa, fuca, pulchris tempora, comasque corollis exorna, redime, anethi ramulos tenellis, delicatisque manibus legens: victimæ coronis decoræ gratæ tantum Diis sempiternis, quibus invisæ omnes sertis expertes*. Despexisse olim Andromedam, antea dilectam, non sane argumentum eius inconstantiæ, inurbanitatis, quod-

ve

ve male fuerit morata ; Nonne illa benefactis, affectibusque tam cultæ humanæque mulieris ingrata esse potuit ? sique hisce indignam temporis decursu eam norit, quid mirum si ea ipsa murato vultu, animoque uti immeritam aut non amplius curavit, aut etiam contempsit ?

Amori nimis indulsisse proclivem, crimen non utique videtur, nec ei vitio vertendum, nisi illi, qui eo abutitur, quum primus affectus nobiliorque inter omnes humanas passiones dignoscatur, recenseaturque ; ex quo omnis nostra felicitas dependere solet.

Tomus secundus suorum poematum totus quantus fuerit sapphicis carminibus digestus h. e. XIV syllabarum, *Æolicus* ab Hephestione nuncupatur. Tertiusque XVI syllabarum versibus omnis erat. Endecasyllabus phaleucius frequentissime occurrebat quinto volumine, quo & Asclepiadeus sæpissime invisebatur. Usa est etiam Anacreontico & antispastico, cujus dicitur inventrix : instituitque modum adhibendi dimidiatum versum, sive hemistichium quinque syllabis constans, vulgo *Sapphici Adonici* nomine insignitum, non utique neglecto hexametro, elegiaco, jambicoque opportunis tempore, locoque, ex quibus hymnos non paucos Diis conscripsisse scimus, novoque sæpissime insitis eodem poëmate metris diversis usa est.

Inter tantæ viraginis ingenii pretia, dotes, decoraq. ex Aristodemo, qui historicum, & non sane affectatum adulatorem se ostendens illa sane enumerat, collaudatque, scimus invenisse *Harmoniam Mixolydiam*, Tragœdiæ aptissimam affectuum commotioni, huius enim conjunctione

de-

doricæ gravitati majestatique tonus pateticus, majestateque plenus uti ex vocis intensione Musici evenisse norunt, consequebatur: primas eam scilicet inter Græcos Lyricos tenere meritissime dijudicatum est, exquisitorum egregiorumq. novem libris carminum conscriptis, erotico speciatim genere, quorum novissimus totus Epithalamiis constabat, nec nunc ex his nisi pauca supersunt fragmenta: composuit &, uti dictum, in Deos permultos hymnos, inter quos celeberrimum illum Veneris, de quo mox. Supersunt aliqua suorum epigrammatum, non vero ulla ex elegiis, nec monodiis, vulgo *parti a solo* pro choris lugubribus: in his e choro unus recitabat canens defuncti virtutes, pretiaque: hoc poësis genere laudes celebravit Adonidis, atque Ætolini. Antiphanes apud Athenæum memorat *Ænigmata*, illud præsertim, quod Sappho epistolæ cuidam inscripsit; memoratque tandem *Scbolion*, sive cantum nuptialem, sive convivalem in Admetum. Tota veneranda antiquitas, hodiernique docti reverenter de ea loquuntur, nomenque eius apotheosi dignum judicatur, alii namq. eam vocant primam poetriam, alii novam, alii e novo genere, alii Lyricam per excellentiam, alii decimam Camænarum, alii poëtriam divinam, & similia alia sexcenta de ea prædicant.

Aliqui diffamarunt, eam paternis e laribus diffugisse fida sociante cosmetria Rhodope, mancipioque Clyto, amoris vi, impetuique resistere invalidam, secutamque ingratum Phaonem, officiis, affectibusque eius tenerrimis nedum bene respondentem, ast & pro Cleonice decla-

ra-

ratum amatorem, Siciliam tum profectum. Oraculum præstigiatricis Stratonicæ consuluisse taxant, cujus horrendo specu phantasmatis exterrita fædis, spectrisque invisis eique perfunestis non secus ac infelici, ærumnosoque vaticinio, quæ omnia tandem utpote sane fatalia præcipitem morti adegere. Fertur item, quod Siciliæ inhospiti quodam fere litore appulsa, nimis enim ab elegantissima tunc Syracusarum urbe dissito, comiter, humanissimeque a quodam antiquis honestisque moribus viro, divitiisque affluenti, nomine Eutychius, hospitata, forte fortuna Scamandronimi eius patris amicus: hic inspecto eius digito anulo hospitali tessera decoro, eo magis Lucullaniter eam excepit, illaque interea Trimalchionica, rustica licet, æde inter cæteros excultos amicos Nomophilus quidam adventus desiderio accensus eam adamavit, ast vulnus alta mente repositum, quodque eius cor dilaniebat, Phaonemque suum jugiter inclamare, ac suspirare cogebat, tali novi amoris denunciationi animum intendere non sivit, utque imo ab eo aliquantulum ideas exardescentes distraheret, tacita noctis amicaque silentia adhibens, impendensque, totam hanc quam utique quantam perpetuis transigebat vigiliis, optimos versando Poëtarum labores, Homeri præsertim cedro digna carmina; celebrem modo dictum Veneris hymnum composuit; de quo fiet hæc, quam lectoribus proponimus, italica versio.

O Venere, immortal figlia di Giove,
Tra i sorrisi del Ciel come ti alletta,
Il tristo pianto, che nel sen mi piove;
Misero segno della tua vendetta.

Tem-

Tempo già fu, che i miei sospiri in Cielo
Giunsero a penetrar: ed or sovente,
E così indarno io piango, e mi querelo,
Che non v'è Nume in Ciel per me clemente.
Tempo già fu, che vidi al carro avvinte
Le colombe veloci al par del vento
Spiegar l'ali, per man d'Iride pinte,
E tu stessa guidarle. Ancor rammento
Il divino splendor di tue pupille,
E'l pronto allora, ed or negato viso:
Belle luci, d'amor vere scintille,
Labbro, che cangia Averno in lieto Eliso!
Per quel labbro dicea: perchè deliri
Misera Saffo! la tua mente oscura
Discernere non può, che fra i martirj
Presenti cela amor gioja futura.
Che se da te rivolge il piè fugace
Quell'ingrato garzon, che ti ha delusa;
Tempo verrà, che all'orme tue seguace
Que' prieghi t'offrirà, ch'oggi ricusa,
Così dicea tuo labbro; e s'è fallace:
Negletta Saffo, che sperar presumi?
Del garzon la repulsa fu verace,
E per tuo inganno sono infidi i Numi.

Postridie inter pocula amicissimi iam hospitis Eutychii, quam Musis cara fuerit ostendit, probavit; iniqua ast licet ei Venere, ex tempore in dilectum suspiratumque Phaonem odem illam feliciter fudit, illam inquam, quam amplius perfeliciter postea plagiarius Catullus ode ad Lesbiam, cuius initium: *Ille mi par esse videtur &c.* latinam e græco reddidit, nique fallimur italice sonat.

Fe-

Felice al par de' Numi chi d' appresso
Ascolta il dolce suon di tua favella;
Più felice di lor, se gli è concesso
Destar su quella.
Bocca il soave riso . . . e che ragiono,
Se ragion più non ho? La prima volta,
Che ti vidi, rimasi, come or sono,
Misera, e stolta.
Chiuse il silenzio le mie labbra, aperte
Solo ai sospiri: e sol per lor faconde
D'ogni altro favellar furo inesperte.
L' amor m' infonde
Sottil fuoco vorace entro le vene:
Mi benda gli occhi: più non odo: sento
Che vivo ancor, ma vivo nelle pene
Coll' alimento.
Scorre per le convulse membra il gelo
Delle stille di morte: io mi scoloro
Siccome il fior diviso dallo stelo:
Ecco già moro.
Oh! benchè estremo, avventuroso fato,
Se giunge ad ammollir quel cor spietato!

Quum Phaonem exarsit, victorem inspectatum atleticis ludis, offerens ei selectis e floribus fasciculum, eius vagientis amoris dulce emblematicumque ἀγαλμα, ex tempore etiam canendo ait quod per nos italice diceretur

Di te dovea temer chi pria non vide
Nelle membra d' Amor forza di Alcide.

Quinam nisi invidi eius ævi, Parnassi repudiationes, coraces infelices, pessimi poëtæ eam Tribadis nomine diffamarunt?

Sique aliqui, uti temeritatis, desperationis, insani æque triste argumentum, ejus saltum in

in undas Ambracias nimis audenter taxantes improbarunt, fuere tamen qui & invidentes ejus fatum, virilem collaudaverunt audaciam. Quinam ex his disćinctos se nactas ostenderint, tu videsis. Audiamus nunc inter tot Pamphilum canentem.

Memet ut aequoreas veluti jam Lesbis in undas
Torquerem, Musis Lesbis amica sacris.

Post Leucadium saltum, quo misere periit, mendaciis aures, technisque fallacis Sagæ Stratonicæ credula nimis ex quo præbuit; extinctas exuvias Apollinis Templi servi collectas secus litora innatantes sepulchro donarunt; Mitylænenses statim eodem loco, imo patrio ex plebiscito, Oraculique jussu magnificum egregiumque mausoleum ei excitarunt, epigraphe tristem deplorandumque casum denotante decorum: elegantissimum signum insignissimo lapidario scalpro elaboratum eorum Foro collocarunt, numismataque ex ære, argento, auroque excellentissima in ejus honorem cusa sunt, quæ etiam nunc in præsentiarum in musæis visuntur. Sapphiris, margaritis, unionibus, topaziis, corneolis, gemmisque aliis id genus ejus vultum efformatum egregieque effictum in anulis quamplures gestare, digitosque exornatos habere exoptarunt, quique nunc talia pretiosa sibi parant κειμηλια, delicias perraras sibi nactas ducunt, maximis asservant curis, Cœlumque digitis attigisse visum.

Quodque maximum mihi videtur est elogium illud communi ex voto, apotheosi vel parile, quod de ea Anthologiæ fol. XCII. legitur

Ανδρων δ' ουκ ενατη Σαπφω πελεν, αλλ' ερατειναις
Εν Μουσαις δεκατη Μουσα καταγραφεται.

Quod sententiæ nostræ tessera sit, testimoniumque.

Σ Α Π Φ Ο Τ Σ

της Λεσβιας Μελη

Sapphûs Lesbiæ Carmina.

Σε πλεον Αρχιλοχοιο ποθει Παρος, αντι δε Σαπφυς
Εισετι σευ το μελιγμα κινυρεται ά Μιτυλανα.

Teque Paros plusquam Archilochum cupit, ac sua mœrens
Pro Sapphûs numeris Mitylene carmina cantat.

Felix ah! nimium felix, cui carmine tali
Fluxit ab aoniis vena beata jugis.
Quid melius dictaret Amor, Risusque, Jocique
Et cum germanis Gratia juncta suis?

ΣΑΠΦΟΥΣ της ΛΕΣΒΙΑΣ

μελη

Ασμα εις Αφροδιτην.

Ωδη ά.

Ποικιλοθρον' αθανατ' Αφροδιτα,
Παι Διος δολοπλοκε, λισσομαι σε,
Μη μ' ασαισι μηδ' ανιαισι δαμνα
Ποτνια, θυμον.
Αλλα τυι δ' ελθ', αιποκα κατ' ερωτα,
Τας εμας αυδας αΐοισα πολλακ'
Εκλυες: πατρος δε δομον λιποισα
Χρυσεον, ηλθες.
'Αρμ' ὑποζευξασα· καλοι δε σ' αγον
Ωκεες στρουθοι, πτερυγας μελαινας
Πυκνα δινευντες απ' ωραν' αιθε-
ρος δια μεσσω.
Αιψα δ' εξικοντο· συ δ', ω μακαιρα,
Μειδιασασ' αθανατω προσωπω
Ηρε' ὀττι δ' ην το πεπονθα, χ' ὀττι
Δευρο καλοιμι.
Χ' οττι γ' εμω μαλιστ' εθελω γενεσθαι
Μαινολα θυμω, τινα δ' αυτε πειθω,
Και σαγηνευσαν φιλοτητα· τις σ' ω
Σαπφω, αδικει;
Και γαρ αἰ φευγει, ταχεως διωξει·
'Αι δε δωρα μη δεχετ', αλλα δωσει·
'Αι δε μη φιλει, ταχεως φιλησει
Χ' ὀττι κελευης.
Ελθε μοι και νυν, χαλεπαν δε λυσον
Εκ μεριμναν, ὀσσα δε μοι τελεσσαι
Θυμος ἱμειρει, τελεσον· συ δ' αυτα
Συμμαχος εσσο.

SAPPHUS LESBIAE

CARMINA

Canticum in Venerem.

Ode I.

Multithronie immortalis Venus,
Filia Jovis dolos nectens, supplico te,
Ne mi damnis, neque mæroribus affligas,
Veneranda, animum.
Sed huc veni, si tamen propter amorem
Meas preces audis, quas sæpe
Exaudisti, patris domum relinquens
auream, veni.
Currum olim *subjunxisti, pulchrique te ducebant*
Veloces passeres, alas nigras
Crebro agitantes e Cœlo athe-
ris per medium.
Statim pervenerunt. Tu vero, o felix,
Ridens immortali vultu
Interrogabas, quid esset quod passa sim, quodque
Huc invocarem?
Quodque utique meo maxime vellem fieri
Exagitato corde, quemnam iterum suadeam,
Et reti pellicerem amantes. Quis te, o
Sappho, lædit?
Etenim si fugit, celeriter sequetur,
Si autem dona non accipit, quin dabit,
Si vero non amat, ocyus amabit,
Quodque jusseris.
Veni ad me etiam nunc, durisque solve
A curis, quantaque intus perfecisse
Animus concupiscit, perfice tu ea,
Commilitoque sis.

Εις την ερωμενην.

Ωδη β΄.

Φαινεται μοι κεινος ισος Θεοισιν
Εμμεν' ανηρ, όστις εναντιον τοι
Ιζανει, και πλασιον άδυ φωνου-
σας ύπακουει,
Και γελωσας ίμεροεν· το μοι ταν
Καρδιαν εν στηθεσιν επτοασεν,
Ώς ιδον σε, βρογχον· εμοι γαρ αυδας
Ουδεν ετ' ήκει.
Αλλα καμμεν γλωσσ' εαγ', αν δε λεπτον
Αυτικα χρω πυρ ύπο δε δρομακεν,
Ομματεσσιν δ' ουδεν ορημι, βομβευ-
σιν δ' ακοαι μοι.
Κακδ' ίδρως ψυχρος χεεται, τρομος δε
Πασαν αιρει· χλωροτερη δε ποιας
Εμμι. τεθναναι δ' ολιγου δεοιτα
Φαινομαι απνους.

Ex Longino, qui hanc Ωδην nobis servavit, mus aliquid deesse.

Εις την αυτην·

Ωδη γ΄.

Δεδυκε μεν ά Σελανα,
Και πλειαδες, μεσαι δε
Νυκτες, παρα δ' ερχεθ' ώρα·
Εγω δε μονα καθευδω.

In amatam

Ode II.

Videtur mihi ille aequalis Diis
Esse vir, qui coram te
Sedet, & poëma dulce a te inte-
natum audit,
Et ridentem amabiliter: quod mihi
Cor in pectoribus perculsit.
Ut vidi te, guttur mihi voces
non ultra promit.
Sed utique lingua hæret, tenuisque
Statim cuti ignis subiit.
Oculis autem nihil video, resonant-
que aures mihi
Atque sudor frigidus funditur; tremorque
Me totam corripit, pallidior autem herba
Sum: mori vero brevi mihi necesse est,
videor namque sine respiratione.

In eamdem.

Ode III.

Occubuit Luna quidem,
Et Plejades, media autem
Nox, transiitque hora,
Ego tamen sola dormio.

TRADUZIONE

DELL' ODI DI SAFFO

ODE I.

Di Saffo a Venere.

O Citera gran figlia di Giove,
Di più Troni fautrice, e d' inganni,
Dal mio feno deh fuga gli affanni,
Deh confola queft' alma fedel.
Vien qui al fine, i miei voti feconda
S'egli è vero, che amica mi fei,
Che tu fpeffo alli gemiti miei
L'aureo Tetto lafciafti del Ciel.
Vaga coppia di pafferi snelli
Un dì al cocchio legafti mio Nume;
Che battendo le nere lor piume
Dal tuo Cielo portavanfi a me.
Giunt' appena, mia gioja, mia Diva,
Mi chiedevi con volto ridente,
Qual foffriffi funefto accidente,
A qual uopo cercaffi di Te.
Quall' inganno penfaffi d'ordire
Nel turbato mio feno? qual Core
Trar voleffi fra i lacci d' Amore?
O qual empio d'offendermi ardì?
Chi or ti fugge, diceftim' in fine,

Seguiratti con paſſo ben lieve,
E chi or sdegna i tuoi doni, fra breve
Darà i ſuoi; ho deciſo così.
Che ſe in ſeno più amore non ſente
Non và guari, e mutando penſiero,
T' amerà con affetto ſincero,
E a tuo genio ogni coſa farà.
Vieni adunque, e queſt' alma diſciogli
Da quel laccio, che avvinta la tiene,
Tutta in te ſta ripoſta mia ſpene,
E il tuo Nume ajutar mi dovrà.

ODE II.

A Me ſembra, che a' Numi ſomiglia
Chi ha per ſorte d' aſſiderti a canto,
Mentre al riſo t'accingi, ed al canto
Il bel labbro con grazia ſpiegar.
Da quel punto, che prima ti vidi
L' alma inteſi d'affanno ripiena,
Da quel giorno mi manca la lena,
Da qual giorno non poſſo parlar.
Perſo ha il moto la lingua; una fiamma
Nell' interno mi ſtrugge, e mi rode;
Più non veggo, e l'orecchio non ode
Che un confuſo indiſtinto garrir.
Sudor freddo, e tremore m'aſſale:
D'arſa fronde ho più pallido il volto,
Sarà toſto il mio frale ſepolto,
Che già ſento mancarmi il reſpir.

TRADUZIONE

DELL' ODI DI SAFFO

ODE I.

Di Saffo a Venere.

O Citera gran figlia di Giove,
Di più Troni fautrice, e d' inganni,
Dal mio ſeno deh fuga gli affanni,
Deh conſola queſt' alma fedel.
Vien qui al fine, i miei voti ſeconda
S'egli è vero, che amica mi ſei,
Che tu ſpeſſo alli gemiti miei
L' aureo Tetto laſciaſti del Ciel.
Vaga coppia di paſſeri snelli
Un dì al cocchio legaſti mio Nume;
Che battendo le nere lor piume
Dal tuo Cielo portavanſi a me.
Giunt' appena, mia gioja, mia Diva,
Mi chiedevi con volto ridente,
Qual ſoffriſſi funeſto accidente,
A qual uopo cercaſſi di Te.
Quall' inganno penſaſſi d'ordire
Nel turbato mio ſeno? qual Core
Trar voleſſi fra i lacci d' Amore?
O qual empio d' offendermi ardì?
Chi or ti fugge, diceſtim' in fine,

Se-

Seguiratti con paſſo ben lieve,
E chi or ſdegna i tuoi doni, fra breve
Darà i ſuoi; ho deciſo così.
Che ſe in ſeno più amore non ſente
Non và guari, e mutando penſiero,
T' amerà con affetto ſincero,
E a tuo genio ogni coſa farà.
Vieni adunque, e queſt' alma diſciogli
Da quel laccio, che avvinta la tiene,
Tutta in te ſta ripoſta mia ſpene,
E il tuo Nume ajutar mi dovrà.

O D E II.

A Me ſembra, che a' Numi ſomiglia
Chi ha per ſorte d' aſſiderti a canto,
Mentre al riſo t' accingi, ed al canto
Il bel labbro con grazia ſpiegar.
Da quel punto, che prima ti vidi
L' alma inteſi d' affanno ripiena,
Da quel giorno mi manca la lena,
Da qual giorno non poſſo parlar.
Perſo ha il moto la lingua; una fiamma
Nell' interno mi ſtrugge, e mi rode;
Più non veggo, e l' orecchio non ode
Chè un confuſo indiſtinto garrir.
Sudor freddo, e tremore m' aſſale:
D' arſa fronde ho più pallido il volto,
Sarà toſto il mio frale ſepolto,
Che già ſento mancarmi il reſpir.

ODE III.

NEl vasto sen di Tetide
Cintia i suoi rai nasconde,
Tornan l' acquose Plejadi
Anch' esse in grembo all' onde :
Giunta è del Cielo al vertice
La notte, e già sen vola;
E intanto io dormo (ahi misera!)
Abbandonata, e sola.

Altra versione di questa Ode II.

QUel mi sembra a' Numi eguale,
Che sedendo a te dappresso,
Canto scioglie almo immortale
Replicandomi talor.
E ridendo in dolce guisa
Mi fa 'l cor tremar in petto:
Ah 'n vederti, in gola ancisa
M' è la voce dal stupor.
Ma la lingua già m' incaglia,
Dolce foco per le vene
Mi si spande; m' abbarbaglia
Già la vista il tuo splendor:
Un tinnito, un rio frastuono
Mi rimbomba nell' orecchie:
Sudor freddo omai sprigiono;
Tutta m' occupa un tremor.

Di

Di vil erba assai più verde
Diventai, e se 'l respiro
Or mi manca, si disperde
Già mia vita dal dolor.

Altra versione di questa Ode.

Glà la Luna è tramontata,
Pur le Pliadi; è mezza notte:
Passò l'ora già appuntata,
Ed io sola dormirò.

SCELTA

DI

POCHI EPIGRAMMI GRECI

Ingenuas pectus coluisse per artes
Cura sit, & linguas edidicisse duas.
Ovidio.

Quid si tricordem quis superet Ennium?

LO studio, ch'ha in mira d'unire il vero, e 'l buono col piacevole, giusta l'insegnamento d'Orazio, a me pare, che sia sol quello della Filologia: questa tutto il suo lustro altronde ricever non sa, che dal bello rimastoci della più rimota antichità, e del Greco sapere; chi dunque sa trar dal seno della più rimota vetusta stagione que' preziosi monumenti, di cui naturalmente dee supporsi, gustar egli prima il vero piacere, ed alla gioventù indi per sua istruzione li presenta, può lusingarsi poterne meritar gradimento; quando non altro, almeno perchè con tali mezzi l'animo umano si spoglia di certa natural ruvidezza, e di vaghe grazie rivestesi. Lo riflettè prima di noi l'amoroso Sulmonese quando cantonne: *emollit mores, nec sinit esse feros*. Recalcitra lo spirito umano a' rigidi precetti della Filosofia, ma gli diventan cari, e li venera tantosto, che rivestiti sian di quell'amabile, che per man delle Muse comunicato, e porto gli venga. Chi di buon gusto innamorato sia dello studio delle colte lingue, e sappia qual ampio vantaggio ritraggasi da siffatta applicazione, non abbisogna di qualunque mia insinuazione a tal uopo, nè di esagerati encomj sentirne: anzi a persuader uom di una verità sì palpabile, e sì luminosa, mi sembra un recar nottole in Atene. Checchè

però

però ne sia, paghi abbastanza di nostre cure saremo, se pur queste un dì nella offerta della presente edizione di questi pochi scelti Epigrammi, tutti di mani maestre, gradite vedremo, come tante altre nostre fatiche, di nostro benintenzionato animo irrefragabil testimonianza.

DI GERMANICO CESARE.

Αντι ταφου λιθοιο θες Ἑλλαδα, θες δ' επι ταυτῃ
Δουρατα, βαρβαρικας συμβολα ναυφθοριας.
Και τυμβῳ κρηπιδα περιγραφε περσικον Αρη,
Και Ξερξην· τουτοις θαπτε Θεμιστοκλεα.
Στηλα δ' ἁ Σαλαμις επικεισεται, εργα λεγουσα
Ταμα· τι με σμικροις τον μεγαν εντιθετε;

Græcia funereo pro marmore surgat, & hastas
Addito, navifragæ symbola barbariæ;
Et domitos Persas, victumque incide sepulchro
Xersem: hoc in tumulo conde Themistoclea.
Stet Salamis mea gesta docens pro mole columna:
Nam quid me parvis magnum inhumare juvat?

Poni Grecia per urna, e l' asta fiera
Sterminatrice nel naval conflitto;
V' incidi in rotta la nemica schiera,
E in catena servil Serse sconfitto;
Stia per colonna Salamina altera,
E l' opre segni del mio braccio invitto.
Sdegno sepolcro altrui comune, e sia
Qual conviensi ad Eroe la tomba mia.

Germanico Cesare fiorì sul principio del primo secolo di nostra era Cristiana. Ammiriamo da costui come si possono unire i poetici allori alli regali.
Non devesi piangere la morte de' Forti.

DI DIOSCORIDE.

Τα Πιτανα Θρασυβουλος επ' ασπιδος ηλυθεν απνους
Ἑπτα προς Αργειων τραυματα δεξαμενος,
Δεικνυς προσθια παντα· τον αιματοεντα δ' ὁ πρεσβυς
Παιδ' επι πυρκαϊης Τυννιχος ειπε τιθεις,
Δειλοι κλαιεσθωσαν· εγω δε σε, τεκνον, αδακρυς
Θαψω, τον και εμον, και Λακεδαιμονιον·

Exa-

Exanimis ſuper arma jacet Thraſybulus ab Argis
Ictus ſeptenis pectora vulneribus ,
Exta & aperta gerens , ſenior quem ſanguine fœdum
Tynnichus adſpiciens , hæc ait ante rogum :
Nate , gemant viles : tumulem ſine fletibus ipſe
Te Lacedæmonium , progeniemque meam .

Da ſette colpi orribilmente ucciſo
Sovra lo ſcudo Traſibul giacea ,
Moſtrando il corpo d' atro ſangue intriſo ,
Che le viſcere ſparſe ovunque avea .
Poſel ſul rogo il Padre , e lieto in viſo
Nell' uffizio feral così dicea :
Figlio , te pianga il vil : non io d' un forte
Spartano , e ſangue mio piango la morte .

Dioſcoride credeſi anteriore a Meleagro .

Sul Sepolcro d' Ajace .

DI ANTIPATRO .

Σημα παρ' Αιαντειον επι Ροιτηϊσιν ακταις
Θυμοβαρης αρετα μυρομαι ἑζομενα ,
Απλοκαμος , πινοεσσα , δια κελσιν : ὁττι Πελασγων
Ουκ αρετα νικαν ελλαχεν , αλλα δολος .
Τευχεα δ' αν λεξειεν Αχιλλεος , αρσενος ακμας ,
Ου σκολιων μυθων αμμες εριεμεθα .

Hic ubi Rhoeteis Ajax tumulatur in actis
Aſſideo Virtus icta dolore gravi ,
Squallida , ſparſa comas , quod iniqua lege Pelaſgûm
Fraudibus heu victas ſum dare juſſa manus !
Arma hæc inclamant : Nos fortia pectora bello ,
Non artem ambigui poſcimus eloquii .

Sulla tomba d' Ajace il meſto volto
Di pianto aſperſo , e di pallor dipinto
Seggo io Virtude , e 'l vago crin diſciolto
Piango ſu i torti del gran Duce eſtinto ,

Cui

Cui legge ingiusta Achea il premio ha tolto,
E a fronte del valor l' inganno ha vinto;
Non di vano parlar siam noi mercede,
Dicon quell' armi, ma virtù si chiede.

Antipatro di Sidone fiorì 300 anni prima di Cristo, fu eccellente poeta, e sì che meritò le lodi di Cicerone. Antipatro di Tessaglia fu pur illustre poeta. Di chi di loro or sia questa bella prosopopeja della Virtù piangente al Sepolcro d' Ajace, non si sa?

Sul Sepolcro d' Aristomene

Dello stesso.

Ορνι, Διος Κρονιδαο διακτορε, τευ χαριν εστας
Γοργος ὑπερ μεγαλου τυμβον Αριστομενευς;
Αγγελλω μεροπεσσιν, ὁθ' ουνεκεν ὁσσον αριστος
Οιωνων γενομαν, τοσσον ὁδ' ηϊθεων.
Δειλαι τοι δειλοισιν εφεδρησουσι πελειαι.
Αμμες δ' ατρεστοις ανδρασι, τερπομεθα.

Nuncia fida Jovis dic, cur sic vivida servas,
O avis, exstincti corpus Aristomenis?
Nuncio, quod tantum hic juvenes supereminet omnes,
Quantum avium pennis optima dicor ego.
Assideant timidae timidorum ad busta columbae;
Inter magnanimos me decet esse viros.

Messagiero di Giove, augel, che l' ali
Stendi sì minaccioso,
Che fai su l' urna, ù Aristomene è ascoso?
Narro a tutt' i mortali,
Che tanto i pari suoi vinse in valore,
Quanto son io d' ogni altro augel maggiore.
Del vil presso alla tomba
Stia l' imbelle Colomba,
A me di generose opre capace
Coll' alme grandi il conversar sol piace.

DI PAOLO SILENZIARIO.

Μητε βαθυκτεανοιο τυχης κυφιζεο ροιζῳ,
  Μητε σεο γναμψῃ φροντις ελευθεριην.
Πας γαρ ὑπ' ασταθεεσσι βιος πολεμιζεται αυραις
  Τῃ και τῃ δαμινως αντιμεθελκομενος.
Ἡ δ' αρετη, σταθερον τι και ατροπον. ἧς επι μουνης
  Κυματα θαρσαλεως ποντοπορει βιοτου.

Haud extollaris locupletis ab impete Sortis,
  Nec vacuum anxietas pectus avara premat.
Quandoquidem in praeceps nunc huc, nunc fluctuat illuc
  Vita procellosis concita turbinibus.
Inconcussa manet Virtus; tumidosque refringes
  Hac, vitae fluctus absque timore, duce.

L'impeto del desìo frena, o mortale,
  Se dell'instabil Dea godi il favore;
  Nè cura in te si annidi aspra, e fatale
  Alla tranquilla libertà del cuore.
  Nave, che quinci, e quindi il vento assale,
  Sembra nostra alma fra speme, e timore.
  Stabil bene è Virtù: con questa al fianco
  Tra i flutti umani andrai sicuro, e franco.

Questo Paolo detto Silenziario, che importa Cancelliere, *fu infatti tale, o sia primo Segretario di Giustiniano Imperatore, e fiorì in Costantinopoli per dottrina, e dignità nel* 5. *secolo.*

Sentimento d'una Madre Spartana.

D'ignoto Autore.

Γυμνον αθρουσα Λακαινα παλιντροπον εκ πολεμοιο
  Παιδ' εον ες πατραν ωκυν ιοντα ποδα,
Αυτη αιξασα, δι' ηπατος ηλασε λογχην.

Ap-

Αρρενα ῥηξαμενη φθογγον επι κταμενῳ.
Αλλοτριον Σπαρτας, ειπεν, γενος, ερρε προς ᾳδαν,
Ερρ᾽ επει εψευσω πατριδα, και γενεταν.

Ut videt ex acie projectis turpiter armis
Ad patriam natum ferre Lacæna pedem,
Adsurgens contra, pectus transverberat hasta,
Et super exstinctum mascula verba sonat:
I, fuge sub Stygias, o Spartæ dedecus, umbras;
I, fuge, mentiris qui genus, & patriam.

Visto Madre Spartana al patrio tetto
Senz'armi il figlio ritornar veloce,
Piena di vergognosa ira, e dispetto,
Di lancia armata l'affrontò feroce:
E mentre il cuor fiede al codardo in petto,
E al suol l'abbatte con terribil voce,
Va, disse, va di Flegetonte al regno,
Figlio di Sparta, e del mio sangue indegno.

Amore intempestivo.

D' incerto.

Νυν μοι, χαιρε, λεγεις, ὁτε σου το προσωπον απηλθεν
Κεινο το της λυγδου, βασκανε, λειοτερον.
Νυν μοι προσπαιζεις, ὁτε τας τριχας ὑφανικας σου
Τας επι τοις σοβαροις αυχεσι πλαζομενας.
Μηκετι μοι μετεωρε προσερχεο, μη δε συναντα·
Αντι ῥοδου γαρ εγω την βατον ου δεχομαι.

Nunc mihi, cum facies abiit tua, perfida, ab annis
Marmore jam Pario lævior, inquis, ave.
Cumque comas olim per colla superba fluentes
Facta anus obduxti, te meus urit amor.
Vade, neque occurras plane immemor, improba, nostri:
Nam rosa, posthabitis, est mihi grata, rubis.

Or sì, mi dici, addio,
Quando il tuo bel sparlo,
Ch' io posi al marmo Paro
Ingiustamente al paro.
Ora mi ridi in volto,
Che più non miro il colto
Crine ondeggiar tuo nero
Giù per le spalle altero.
Vanne, o superba, il core
Per te non sente amore:
Che a fresche rose avvezzo
Le spine abborro, e sprezzo.

Beltà fugace.

DI RUFINO.

Πεμπω σοι, Ῥοδοκλεια, τοδε στεφος ανθεσι πλεξας,
Αυτος ὑφ' ἡμετεραις δρεψαμενος παλαμαις.
Εστι κρινον, ῥοδεη τε καλυξ, νοτερη τ' ανεμωνη,
Και ναρκισσος ὑγρος, και κυαναυγες ιον.
Ταυτα στεψαμενη, ληξον μεγαλαυχος εουσα.
Ανθεις, και ληγεις και συ, και ὁ στεφανος.

Mitto tibi hanc, Rhodocle, vario quam flore coronam
Ornavi, a nostra dona parata manu.
Lilia erunt, violaeque una, mollesque anemones,
Narcissusque udus, purpureaeque rosae.
Hac redimita caput, fastus depone superbos:
Ambo floretis, desinitisque pares.

Questo serto gentil, che ornai di fiori,
Dalla mia mano in vago ordin distinti,
Abbiti, o bella in dono:
Qui tutte accolte sono
Rose, viole, anemole, e giacinti.
Di questo il crine ornato,
Deponi il fasto usato:
Che tua beltade pellegrina è un fiore,
Che lieto spunta, e poi svanisce, e muore.

Che bella moralità! Fu Rufino un uom di garbo: visse nel 2 secolo dopo Cristo. In

In guerra richiedesi coraggio, non artifizio.

DI DAMAGETA.

Ουτ' απο Μεσσανας, ουτ' Αργοθεν ειμι παλαιστας,
Σπαρτα μοι, Σπαρτα κυδιανειρα πατρις.
Κεινοι τεχνασντες· εγωγε μεν, ὡς επεοικε
Τοις Λακεδαιμονιων παισι, βια κρατεω.

Non ego Messanis satus, Argivisque palæstris;
Sparta mihi patria est, Sparta decora viris:
Vi bellor tantum, decet ut Lacedæmone natos;
Ast illi palmam calliditate ferunt.

Non comune ai Messenj ebbi io la cuna,
E non sudai nella palestra Argiva.
Sparta madre mi fu, Sparta che aduna
Figli, cui Gloria alle bell'opre avviva.
Doni vittoria a quei cieca Fortuna,
E agli artifizj il lor trofeo s'ascriva.
Io Spartan generoso abborro ogni arte,
Solo il valor ne' miei trionfi ha parte.

Damageta fu coetaneo, o poco anteriore a Meleagro.

In lode di Cesare Germanico.

DI BASSO.

Ουρεα Πυρηναια, και ἁι βαθυαγγεες Αλπεις,
Ἁι Ρηνου προχοας εγγυς αποβλεπετε,
Μαρτυρες ακτινων, Γερμανικος ἁς ανετειλεν
Αστραπτων Κελτοις πουλυν Ενυαλιον.
Οιδ' αρα δουπηθησαν αολλεες· ειπε δ' Ενυω
Αρεϊ, τοιαυταις χερσιν οφειλομεθα.

Vos Pirenæi montes, Alpesque profundæ,
Proxima quæ Rheno littora prospicitis,

 Fa-

Fastorum testes, queis emicat inclytus armis
Cæsar apud Celtas martia bella movens;
Densa phalanx eversa fremit: Bellonaque Marti
Inquit: in hac posita est gloria nostra manu.

Il nevoso Appennin, che la campagna
Guarda, ove il Ren trabocca,
E l' onda torba in gorghi orrido stagna,
Sa come irato scocca
Cesar su i Celti la saetta ultrice,
Quando a' danni di lor fulmina, e tuona.
L' aspra zuffa ineguał vede Bellona,
E volta a Marte dice:
Vincemmo è ver, ma di sì gran vittoria
A quella invitta man si dee la gloria.

In lode di Omero.

D' ALFEO DI MITILENE.

Ανδρομαχης ἐτι θρηνον ακουομεν, εισετι Τροιην
Δερκομεθ' εκ βαθρων πασαν ερειπομενην,
Και μοθον Αιαντειον ὑπο στεφανη τε πολιος,
Ηδε τον εξ ἱππων Ἑκτορα συρομενον
Μαιονιδαο δια Μουσαν· ὃν ου μια πατρις αοιδον
Κοσμειται, γαιης δ' αμφοτερης κλιματα.

Et nunc Andromache singultibus omnia complet,
Et nunc pæne solo diruta Troja jacet:
Pugnat adhuc Ajax altis sub mœnibus urbis,
Et nunc raptus equis Hector ab indomitis.
Per te Mæonides, patriam qui laudibus ornas
Non unam, at decoras Orbis utramque plagam.

D' Andromaca odo ancor l'alto ululato,
E crollar Troja desolata io miro,
E sovra i merli orribilmente irato
Menar Ajace il crudo ferro in giro,
E al cocchio Ettorre avvinto, e rovesciato,

Il

Illustre Omero, ne' tuoi versi ammiro,
La dicui fama oltre il paterno suolo
Superba va dall' uno all' altro polo.

Credesi Alfeo di Mitilene posteriore ad Antipatro Sidonio, e quel Macrino, cui si dirige con un suo epigramma, sia l' Imperatore di tal nome.

Sopra d' un fatto di Elio.

DI FILIPPO DI TESSALONICA (1).

Αιλιος ὁ θρασυχειρ, Αργους προμος, οψε διωσας
Αυχενα χρυσοδετοις εκ πολεμου στεφανο's,
Τηξιμελει νουσῳ κεχολουμενος, εδραμε θυμῳ
Ες προτερων εργων αρσενα μαρτυριην.
Ωσε δ' ὑπο σπλαγχνοις πλατυ φασγανον, ἐν μονον ειπων,
Ανδρας Αρης κτεινει, δειλοτερους δε νοσος.

Strenuus Argorum dux Ælius, aurea tandem
Cui serta emeritum circumiere caput,
Tabifico absumptus morbo, reminiscitur acta
Bellica, magnanimi pectoris indicia.
Et gladio incubuit se interfecturus, & inquit:
Mars perimat fortes, degeneresque lues.

Elio il duce possente,
Cui tardi cinse il crine aurato serto,
Giaceva egro, e languente,
Quando rammenta il prode
L' antica illustre lode,
Di magnanimo core indizio certo;
E 'l ferro impugna, e se lo immerge in seno
Così dicendo di coraggio pieno:
Abbia dai morbi il vil condegna morte,
Ma dall' armi, e da Marte abbiala il forte.

(1) *Questi visse a' tempi di Augusto.*

DI MOSCO. (1)

Λαμπαδα θεις, και τοξα, βοηλατιν ειλετο ῥαβδον
Ουλος Ερως · πηρην δ' ειχε κατωμαδιην ·
Και ζευξας ταλαεργον ὑπο ζυγον αυχενα ταυρων,
Εσπειρεν δηους αυλακα πυροφορον.
Ειπε δ' ανω βλεψας αυτῳ Διι, πλησον αρουρας,
Μη σε τον Ευρωπης βουν ὑπ' αροτρα βαλω.

Abiiciens tædam, pharetramque Amor improbus, arma
Fuste manum tardos sollicitante boves,
Peram humeris aptat, jungensque ad aratra juvencos,
Fertilibus Cereris munera spargit agris.
Suspiciens polum, fruges da, Jupiter, inquit;
Ni te adigam Europæ rursus arare bovem.

Gitta il protervo Amor la face, e i dardi,
Di veste umil si copre,
E di pungolo acerbo armato, i tardi
Bovi unisce all' aratro, e incalza all' opre;
E mentre il divin seme in suol felice
Spargendo va, si volge all' alto, e dice:
Fa Giove, che la bionda
Messe germogli, e ai voti miei risponda;
O arar vedrassi per miracol mio
In bue converso un' altra volta un Dio.

(1) *Questi fiorì a' tempi di Tolomeo Filometore in Siracusa, e fu discepolo di Aristarco.*

Voti nel sacrifizio d' un Toro.

DI FILIPPO.

Αυτος ὁ βους ἱκετης επιβωμιος, αιθεριε Ζευ,
Μυκαται, ψυχην ῥυομενος θανατου.
Αλλα μεθες, Κρονιδη, τον αροτρεα· και συ γαρ αυτου
Πορθμευς Ευρωπης ταυρος αναξ εγενου.

Ecco

Ecce tuam supplex Taurus moriturus ad aram
Mugitu, ut vivat, Jupiter alte, rogat,
Parce, & arare sinas. Et tu, Saturnie, quondam
Europam advectans, per mare, Taurus eras.

Questo presso al morir Toro innocente,
Che flebil mugge, e par, che cerchi aita,
O Giove onnipossente,
Mercè ti chiede e vita.
Pietà, Signor, di lui;
Lascia, ch' ei viva, e torni ai solchi sui.
Tu pur, gran Dio, d' Europa bella amante,
Prendesti di Torel forma, e sembiante.

Ancor nelle scienze richiedesi moderazione

DI PALLADA (1).

Ειπε, ποθεν συ μετρεις κοσμον, και πειρατα γαιης,
Εξ ολιγης γαιης σωμα φερων ολιγον;
Σαυτον αριθμησον προτερον, και γνωθι σεαυτον,
Και τοτ' αριθμησεις γαιαν απειρεσιην.
Ει δ' ολιγον πηλον του σωματος ου καταριθμεις.
Πως δυνασαι γνωναι των αμετρων τα μετρα;

Fere, age, metiris quidnam quo terminet orbis,
Exigua e terra corpus inane ferens:
Te metire prius, prius & te noveris ipsum,
Quem finem & statues fine carens habeat.
Si numerare nequis parvæ corpuscula glebæ,
Metam immensorum noscere quî poteris?

Dimmi, a che cerchi, o stolto,
In fragil corpo di vil creta involto,
Quale al mondo confin pose Natura?
Te pria saggio misura,
Te ben conosci in pria,
E allor dirai, qual sia
Dell' infinita mole il termin giusto;

Se

Se del tuo corpo angusto
Le particelle noverar non sai,
Come l' immenso misurar potrai?

(1) *Questo è quel Pallada graziosamente cambiato in Pallade dallo Pseudocarcani, e censurato con degli altri madornali granciporri dall' Ab. Fortis.*

All' Amica

DI PAOLO SILENZIARIO.

Φευ, φευ, και το λαλημα το μειλιχον ὁ φθονος ειργει,
Βλεμμασι τε λαθριδιως φθεγγομενων βλεφαρων.
Ἱσταμενοι δ' αγχιστα, πεθηπαμεν ὀμμα γεραιης,
Ὁια πολυγληνον βουκολον Ιναχιης.
Ιστασο, και σκοπιαζε· ματην δε σον ητορ αμυσσου.
Ου γαρ επι ψυχην ομμα τεον τανυσεις.

Heu! me fata tuis procul a sermonibus arcent,
Luminaque eripiunt clam bene docta loqui:
Adstans improba anus cupidos exterret amantes,
Plurima ut Inachiæ lumina l'astor habens.
At licet inspiciat, cura tabescet inani:
Haud oculus cordis detegere ima valet.

Ah! ch' io non posso, o Bella,
Goder di tua favella
Ah! che mirar mi vieta iniqua sorte
Le parlatrici tue pupille accorte!
Fissa vecchia importuna in noi le ciglia,
Qual su l' Inachia figlia
Fe l' occhiuto Pastore.
Ma guardi invano, e n' abbia onta, e dolore.
L' alme parlan fra noi d' amore, e fede,
E l' intimo del cuore occhio non vede.

A TEODORIADE

Dello stesso.

Ομματα μεν κουρης μολις ἡ γραφις, ουτε δε χαιταν,
Ουτε σελας χροιης ακρον απεπλασατο.
Ει τις μαρμαρυγην δυναται Φαεθοντιδα γραψαι,
Μαρμαρυγην γραψει και Θεοδωριαδος.

Nulla potest oculos ars efformare puellæ,
Auratamve comam, purpureasve genas.
Qui valet igniferi radios depingere Solis,
Ille tui vultus pingat, amica, jubar.

Arte non v' è, mio Bene,
Atta a ritrar le luci tue serene:
Non il dorato crine,
Nè il fulgor delle guance porporine.
Sol da chi può pinger del Sole i rai
La bella del tuo volto imago avrai.

Amor non comanda alle Muse.

DI PLATONE, O DI MUSICIO.

Α Κυπρις Μουσαισι, κορασια, ταν Αφροδιταν
Τιματ', η τον ερον ὑμμιν εφοπλισομαι.
Και Μουσαι ποτι Κυπριν, Αρει τα στωμυλα ταυτα,
Ἡμιν δ' ου πεταται τουτο το παιδαριον.

Me colite, Aonides, feriet vel pectora natus
Vestra meus, Musis mater Amoris ait.
Cui Musæ: Ista tuo jactabis, garrula, Marti:
Ad juga Parnassi non volat ille Puer.

Disse all' Aonie suore
Un dì la Dea d' Amore:
O me prezzate, o Belle,
Dell' Ascra Verginelle:

O

O farò sì, che Amore
Trafigga a tutte il cuore.
E quelle a Lei: Superba,
Tai detti a Marte serba:
A questa cima sola
Quel Bambinel non vola.

Offerta di Bitone.

DI SABINO (1)

Πανι Βιτων χιμαρον, Νυμφαις ῥοδα, θυρσα Λυαιῳ
Τρισσον ὑπ' ευπεταλοις δωρον εθηκε φοβαις.
Δαιμονες αλλα δεχοισθε κεχαρμενοι· αυξετε δ' αιει
Παν αγελην, Νυμφαι πιδακα, Βακχε γανος.

Pani hædum, Nymphisque rosam, thyrsumq. Lyæo,
Septa tulit foliis hæc tria dona Bito.
Dî læti accipite, atque diu donate precanti
Pan pecudes, Nymphæ flumina, Bacche merum.

A Pane, a Bacco, ed alle Ninfe in voto
Un capretto, ed un tirso, e fresche rose
Entro foglie odorose
Offro, triplice dono, oggi devoto:
Siatene, o Dei, contenti:
Crescan belli gli armenti,
Scorra dal fonte mio perpetua l'onda,
E sia d'uva la vite ognor feconda.

(1) *Credesi questo il famoso Sofista, che visse sotto Adriano.*

Le

Le scienze sollevano gli uomini sopra l'umana condizione

DI TOLOMEO.

Οιδ' ότι θνατος εγω, και εφαμερος · αλλ' όταν αστρων
  Μαστευω πυκνας αμφιδρομους έλικας,
Ουκ ετ' επιψαυω ποσι γαιης, αλλα παρ' αυτῳ
  Ζηνι διοτρεφεος πιμπλαμαι αμβροσιης.

Vivo diem, moriarque: at vix contemplor in orbem
  Sese inter certis astra rotare modis,
Amplius haud terram pede tango, ciboque Deorum
  Cum Jove Cœlesti nutrior ambrosia.

Lo so, mortale io sono;
  Ma se nel Ciel rimiro
  Vener, Mercurio, e Marte
  Entro l'orbita lor muoversi in giro,
  La mia salma abbandono,
  E m'ergo dall' umil terrestre parte
  Lassù dove l'ambrosia, e 'l nettar piove,
  E 'l cibo degli Dei gusto con Giove.

FORZA DI NATURA

D'incerto.

Τον λυκον εξ ιδιων μαζων τρεφω ουκ εθελουσα,
  Αλλα μ' αναγκαζει ποιμενος αφροσυνη.
Αυξηθεις δ' ὑπ' εμου, κατ' εμου παλι θηριον εσται,
  Ἡ χαρις αλλαξαι την φυσιν ου δυναται.

Invitam me lacte lupum nutrire papillis
  Pastor inhumano compulit imperio.
Crevit, & heu! pariter feritas in me sua crevit
  Vincere naturam gratia nulla potest.

Dall' inuman desio
Del mio Pastor forzata
Lupa di fresco nata
Nudrii del latte mio:
Meco ella crebbe, e fiera
Visse così, com' era:
Ch' un' amorosa cura
Non sa cangiar natura.

Contro di un superbo

DI LUCIANO

Πολλα, το δαιμονιον δυναται, καν η παραδοξα·
Τους μικρους αναγει, τους μεγαλους καταγει·
Και σου την οφρυν, και τον τυφον καταπαυσει,
Καν ποταμος χρυσου ναματα σοι παρεχη.
Ου [illegible]ρυον, ου μαλαχην ανεμος ποτε, τας δε μεγιστας
Η δρυας, [illegible] πλατανους οιδε χαμαι καταγειν.

Multa potest, absurda licet, Fortuna; jacentes
Tollit, & erectos rursus ad ima trahit.
Ergo supercilium, & fastus compesce superbos,
Auriferas quamvis det tibi flumen aquas.
Non malvæ, junciquæ leves, sed populus ingens,
Roboraque irato avulsa aquilone ruunt.

Opra tutto la Sorte;
Ella il superbo, e 'l forte
Rovesciandolo opprime
E 'l vile innalza alle superbe cime.
Componi, altero, il ciglio, e 'l fasto affrena,
E a non fidarti impara,
Benchè a tua voglia avara
D'oro ti scorra preziosa vena.
Non ai virgulti vili,
Non alle malve umili
Muove Aquilon la guerra,
Ma i platani, e le querce annose atterra.

Pa-

Parole di CLITENNESTRA *ad* ORESTE

Del medesimo.

Πῃ ξιφος ιθυνεις; κατα γαστερος, η κατα μαζων;
  Γαστηρ, ἡ σ᾽ ελοχευσεν· ενεθρεψαντο δε μαζοι.

Perfide, quo gladium? Ad ventrem, vel ad ubera tendis?
  Venter te peperit, te lactavere papillæ.

Dove quel ferro, o stolto?
  Al ventre, e al seno è volto?
  Vita dal ventre avesti:
  Latte del sen bevesti.

Chi non sente la forza, e naturalezza di questo distico, non ha certo delicatezza, nè gusto, e mostra d'aver nemiche le Grazie, e le Muse.

Sopra un Amore scolpito vicino al fiume.

DI ZENODOTO.

Τις γλυψας τον Ερωτα, παρα κρηνῃσιν εθηκεν
  Οιομενος παυσειν τουτο το πυρ ὑδατι.

Qui primus tenerum prope flumina sculpsit Amorem,
  Stultus, an exstingui posse putavit aquis!

Scultor, perchè ti piacque
  Formar tra i fiumi Amore?
  Di mitigar l'ardore
  Forse han virtù quell'acque?
  Ecco un'altra dolcezza attica. Zenodoto fu Stoico, veggasene Laerzio, Stobeo &c.

PIE-

D' incerto.

Εκ πυρος Ιλιακου, δορατων μεσον ηρπασεν ἡρως
  Αινειας, ὁσιον παιδι βαρος πατερα.
Εκλαγε δ' Αργειοις, μη ψαυετε· μικρον ες Αρη
  Κερδος ὁ γηραλεος· τῳ δε φεροντι μεγα.

Ex igne Iliaco, mediisque furentibus armis
  Æneas patrem, sanctum onus, eripuit;
Atque ait: Argivi, precor, hunc ne lædite; Marti
  Vile senex munus, sed mihi grande nimis.

Dal fuoco d'Ilio, e dalle ostili squadre
  Il Frigio Enea traea
  (Sacro peso ad un figlio) il vecchio padre,
  E nel fuggir dicea:
  Deh! non t' offenda, no, la turba Achea.
  Vil lucro è un uom cadente
  Dell'armi al Dio possente;
  A me, che figlio sono,
  E' impareggiabil dono.

Contro l' audacia umana.

D' ANTIFILO.

Τολμα, νεων αρχηγε, συ γαρ δρομον ευρεο ποντου,
  Και ψυχας ανδρων κερδεσιν ηρεθισας,
Οιον επεκτηνω δολιον ξυλον· οιον εγηκας
  Ανθρωποις θανατῳ κερδος ελεγχομενον.
Ην οντως μεροπων χρυσεον γενος, ειγ' απο χερσου
  Τηλοθεν ως Αϊδης ποντος επεβλεπετο.

Mittere, Dux juvenum, docuisti, Audacia, in altum
  Prima homines, lucro sollicitante, rates.
Quam funesta malo per te stetit omine moles,
  Ut bona Fortunæ morte petenda forent!

Aurea gens olim, quæ longe e littore tuta
Æquor, ut Infernas adſpiciebat aquas.

Ardir, che in giovin petto incauto regni,
Tu primo ai dubbj legni
Il corſo apriſti in mare,
Allettando dell' uom le voglie avare.
Qual feſti opra fatale
Onde il miſer mortale
Naufragio incontra, e morte,
Ove ſperò di migliorar la ſorte!
O aurea età ridente,
Quando l' antica gente,
Come l' onda d' Averno, il mare infido
Stava tremando a riguardar ſul lido!

All' Aſta d' ALESSANDRO

Del medeſimo.

Δουρας Αλεξανδροιο, λεγει δε σε γραμματ' εκειεν,
Εκ πολεμου θεσθαι συμβολαν Αρτεμιδι,
'Οπλον ανικητοιο βραχιονος· ὁ καλον εγχος,
'Ωι ποντος, και χθων εικε κραδαινομενῳ.
Ιλαθι δουρας αταρβες· αει δε σε πας τις αθρησας
Ταρβησει, μεγαλης μνησαμενος παλαμης.

Inclyta, Pellæus quam Dux fortiſſimus, haſta,
Ut fertur, templum vovit ad Artemidos,
Indomitæ telum dextræ, quo bella movente,
Terra, fretumque tuum ceſſit in arbitrium;
Sis bona; nam quanta metuet formidine quiſquis
Te memor invictæ viderit, Haſta, manus!

Aſta, che 'l Duce di Teſſaglia altero
In voto al Tempio di Latona appeſe;
Aſta di braccio indomito, e guerriero,
Che terra, e mar ſervo a' ſuoi cenni reſe;
Aſſai tremammo al folgorar tuo fero,

c Me-

Memori ancora delle antiche offese:
Qui resta in pace, onde tranquillo omai
In te rivolga il pellegrin suoi rai.

Offerta ai Dei di Tracia

DI CALLIMACO (1).

Την ἀλιην Ευδημος, εφ' ἡς ἁλα λειτος επελθων
Χειμωνας μεγαλους εξεφυγεν ποντιων,
Θηκε Θεοις Σαμοθραξι, λεγων ὁτι τηνδε κατ' ευχην,
Ω λαοι, σωθεις εξ ἁλος ωδ' εθετο.

Hanc navem Eudemus, qua per mare vectus iniquum
Tot vada, tot syrtes, tot superavit aquas,
Threiciis, populi, Divis suspendit ad aram,
Atque hic pro tanto munere sistat, ait.

Disse Eudemo ai Traci Dei:
Questa nave, onde io potei,
Superato un mare infido,
Giunger salvo al caro lido,
Io consacro a voi divoto,
E qui pongo al Tempio in voto.

(1) Questo celebre Poeta, e Grammatico: nacque in Cirene città della Libia, e fiorì sotto Tolomeo Filadelfo, non che sotto 'l di costui successore Evergete.

Offerta alle Muse, e ad Apollo

DI TEOCRITO (1).

Τα ροδα τα δροσοεντα, και ἡ κατα πυκνος εκεινα
Ἑρπυλλος κειται ταις Ἑλικωνιασι.
Ται δε μελαμφυλλοι δαφναι τιν, πυθιε Παιαν,
Δελφις επει πετρα τουτο τοι αγλαϊσε,
Βωμον δ' αἱμαξει κεραος τραγος ουτος ὁμαλος,
Τερμινθου τρωγων εσχατον ακρεμονα.

Ser-

Serpillum Aoniis servo munuscula Nymphis,
Et matutino quæ madet imbre rosam:
Et tu nigrantem, proles Latonia, laurum,
Quæ tibi Delphitica in rupe adolescit, habe.
Rodit & extremas qui frondes, corniger hircus
Concidet ante aram, victima cæsa, tuam.

Sermollino eletto, e rose
Porporine, e rugiadose
V' offro, o Dee delle pendici
D' Elicona abitatrici.
Te de' Carmi, o Nume, onoro
Di sacrato, e fosco alloro,
Che germoglia là nel cieco
Immortal Delfico speco,
E un capron di corna armato
All' altar cadrà svenato,
Quello appunto, che le vette
D' ogni ramo manomette.

(1) *Questo dolcissimo, ed elegantissimo Poeta nacque in Coo, e fiorì in Siracusa a' tempi di Tolomeo Filadelfo.*

DI ANTIPATRO DA TESSALONICA.

Εἰς φιλοστοργίαν.

Παιδος αφ' ὑψηλων κεραμων ὑπερ ακρα μετωπα
Κυπτοντος (μοιραν νηπιαχοις αφοβον)
Μητηρ ἐξοπιθεν μαζῳ μετετρεψε νοημα·
Δις δε τεκνῳ ζωην εγκεχαρισατο γαλα.

In reciprocum amorem naturalemque inter parentes, & gnatos.

Puero e sublimib. tegulis per summas pinnas, coronidasve
Inclinato (casum imprudentibus-pueris non formidatum)
Mater a tergo papilla revocavit cogitationem.
Bis vero gnato vitam donavit lac.

Dall' alto, ahi misero!
  Scendea di un tetto
  A cader prossimo
  Un pargoletto:
Le poppe mostragli
  La Madre amante,
  E indietro volgere
  Gli fa le piante.
E col medesimo
  Latte, che addita,
  Dà al figlio tenero
  Due volte vita.

Altri pochi Epigrammi Greci pubblicati per la prima volta da Riccardo Bentlejo ne' suoi Opuscoli filologici stampati in Lipsia 1781, e riprodotti dal Brunck nell' Opera *Anacleta Veterum Poetar. Græcor. tom. 3. in 8. Argentor.* 1776.

Επιγραμμα α'

Παιδες, αφωνος εουσα τ', ετ' εννεπω, αι τις ερωτα,
  Φωναν ακαματαν κατθεμενα προ ποδων.
Αιθοπια με κορα Λατους ανεθηκεν Αριστω
  Ἑρμοκλειδαο τω ρα νυν εν Αϊδα.
Σα προπολος, δεσποινα γυναικων· α συ χαρισσα
  Προφρων αμετεραν ευκλεισον γενεαν.

Epigramma I.

Pueri, mutus licet existens cippus, *adhuc loquor, heu quis*
  Vocem indefessam exhibens *positus ante pedes (inhibet,*
Fuscæ me filia Latonæ sacravit Aristo filia
  Hermoclidæ, ex quo nunc est in Orco.
Tua sum administra, Domina mulierum: qua si tu gavisa
  Propensa nostra glorifica progeniem.

EPI-

EPIGRAMMA I.

GIovanetto, abbenchè io sia
Muto sasso, ancor favello
(Ahi Ch' il vieta) in sulla via
Ch' io palesi in questo, e a quello
L' instancabil, la sonora
Voce mia, ch' esiste ancora?
Da quel dì, che all' Orco scese
D' Ermochida l' alma prole,
Darmi in don la bella intese
A colei, che splender suole
Fra le fulgide facelle
Di minute, e vaghe stelle.
Fida Ancella io mi dichiaro
Di Te, Dea, che sei Signora
Delle donne. Or se t' è caro
Mio servigio, accorri or ora,
Ed in premio de' miei voti
Rendi illustri i miei Nipoti.

Επιγραμμα β'

Ω ξειν', ει τυ γε πλεις ποτι καλλιχορον Μιτυλαναν
Ταν Σαπφω Χαριτων ανθος εναψομενος,
Ειπειν, ὡς Μουσαισι φιλαν, τηνα τε Λοκρις γα
Τικτεν ισαν, ὁτι δ' οἱ τουνομα Νοσσις, ιθι.

Hospes, siquidem tu navigaveris ad amœnam Mitylenem
Sapphûs Gratiarum florem inspecturus,
Dic, uti Musis amicam huic Locrense solum
Reperit æqualem, quodque ei nomen Nossis; abi.

EPIGRAMMA II.

Passaggier, se le tue arene
Lasci, e parti con ardore
Ver l'aprica Mitilene,
Per veder l'eletto fiore
Delle Grazie, ond'è si bella
La gentil Lèsbia Donzella.
Spargi pur là, spargi a un tratto
Che nel suol di Locri ha vita
Altra a Saffo equale affatto,
E alle Muse ancor gradita,
Il cui nome se hai desio
Di sapere, è Nossi. Addio.

Επιγραμμα γ'

Ἐντεα Βρεττιοι ανδρες απ' αινομορων βαλον ωμων
Θεινομενοι Λοκρων χερσιν ὑπ' ωκυμαχων,
Ὧν αρεταν ὑμνευντα θεων ὑπ' ανακτορα κειται
Ουδε ποθευντι κακων παχεας, ὁυς ελιπον.

Arma Brutii viri ab infelicibus depofuere humeris
Diverberati Locrensium a manibus bellicoforum,
Quorum virtutem canentia Deorum in templis pendent,
Neque havent vilium brachia, quæ reliquere.

III.

Dalle misere spalle han già deposte
I Bruzj l'armi lor vinti e conquisi
Per man di Locri bellicosa, e queste
Cantano il suo valor, mentre sospese
Stanno del Re de' Numi al sacro tempio,
Nè han più desio di ritornare in braccio
Di que' codardi e vili, che lasciaro.

Op-

Oppure:

EPIGRAMMA III.

Con tal onta, e tale ſcorno,
Che ne giunſe il grido all' Etra,
Rigettaro i Bruzj un giorno
Dalle ſpalle arco, e faretra
Maltrattati, e vilipeſi
Dalle mani de' Locreſi,
Or queſt' armi il gran valore
Di quei prodi annunziando
Sacre ſono a quel Signore,
Che ha nel Ciel inter comando,
Nè più braman ritornare
Su quei vili a ripoſare.

Επιγραμμα δ'

Ηρα τιμηεσσα, Λακινιον 'α το θυωδες
Πολλακις ουρανοθεν νεισσομενα ποθορης
Δεξαι βυσσινον ἆμα, το τοι μετα παιδος αγαυας
Νοσσιδος 'υφανεν Θευφιλις ά Κλεοχας.

*Juno veneranda, Lacinium quæ odoratum altare
Sæpe cœlitus deſcendens proſpectas,
Suſcipe byſſinam veſtem, quam tibi cum gnata illuſtri
Noſſide texuit Theuphilis filia Cleochæ.*

IV.

O venerabil Giuno, o tu che il tempio
Lacinio ſparſo di ſoavi odori
Speſſo, dal ciel ſcendendo, a veder vieni,
Queſta veſte di biſſo or lieta accetta,
Che a te con Noſſi ſua diletta prole
Teofila teſsè di Clèoca figlia.

Op-

Oppure.

EPIGRAMMA IV.

ADorabile Regina
Suora, e Spoſa del gran Giove,
Che ſovente la Divina
Magion laſci, e fuggi altrove,
Per vedere, e viſitare
Il Lacinio amato Altare;
Prendi pur con liete ciglia
Queſta veſte, che teſſella
La di Cleoca vaga Figlia,
Dir vò Teufile la bella,
In union della vezzoſa
Vaga Noſſide amoroſa.

Επιγραμμα ί

Αυτομελιννα τετυκται· ιδ' ὡς αγανον τὸ πρόσωπον
Αμε ποτοπταζειν μειλιχιως δοκεει.
Ὡς ετυμως θυγάτηρ τᾷ ματερι παντα ποτῳκει.
Η καλὸν, ὁκκα τελη τεκνα γονευσιν ισα.

Hæc ipſa Melinna eſt: vide uti gratioſus vultus
Me inſpectare ſuaviter videtur. *(genita eſt.*
Quantum ad unguem filia matri in omnibus ſimilis
Quam pulchrum! cum ſunt gnati parentibus ſimiles.

V.

Queſta è Melinna, è deſſa: or vedi come
Par che quel vago e grazioſo volto
Tenga in me fiſſo dolcemente il guardo.
O quanto al vivo in tutto era alla Madre
Simil la figlia! E' pur leggiadra coſa
Vedere i figli ai Genitori eguali.

Op-

Oppure.

EPIGRAMMA V.

Sì Melinna appunto è dessa:
Vedi in volto com'è bella:
Ahi ch'io sento in seno impressa
Freccia tale, e tal facella,
Che col suo potente ardore
Mi consuma e l'alma, e'l core.
Le fattezze sue leggiadre
Par che colte siano in tutto
Dal sembiante della Madre.
Bella cosa è, quando un Putto
Serba il volto, ed i colori
De' suoi cari Genitori.

Ne' sopra descritti Epigrammi si è seguita la lezione di Brunck, che sembra preferibile per ogni ragione a quella di Bentlejo, come si vede meglio dal confronto nelle seguenti note.

Epigramma II.

Vers. 1. Bentlejo legge *εἰ τύγ᾽ ἴῃς*, cioè *se parti, se vai*; Brunck *εἰ τύ γε πλεῖς*, *si navigas*. Questa variazione non fa diversità di sentimento.

Vers. 2. Bentlejo ha pubblicato il secondo verso così = Ταν Σαπφῶς χαρίτων ἄνθος ἐναυσόμενος. Questa lezione non sembra giusta, poichè il vocabolo *ἐναυσόμενος* fut. 1. del med. *ἐναύω*, che significa *accendere*, *infiammare*, non sarebbe un retto sentimento colle parole antecedenti; onde si può leg-

leggere francamente ενοψομενος *inspecturus* dal verbo ενοπτω. In questo epigramma, come ognun vede, si finge un forastiero, che va in Mitilene per ammirare, e raccogliere il fior delle grazie di Saffo, cioè i versi di quella celebre Poetessa, e a lui parla Nosside Poetessa di Locri. Ne' tempi antichi per mancanza della stampa, e pel poco commercio, che avevan fra loro le Nazioni i componimenti degli autori anche più insigni, e specialmente de' Poeti o non giungevano ai paesi alquanto lontani, o vi giungevano dimezzati, e dispersi, e difficilmente si trovavano riuniti insieme. E noto, che i poemi d' Omero girarono per lungo spazio d'anni nell' Asia minore a pezzi distaccati, e così erano cantati da' Rapsodisti. In Grecia o poco, o nulla erano conosciuti, e Licurgo fu il primo, che seco portolli al suo ritorno in Isparta. I versi di Saffo verisimilmente correvano ancor essi in picciol numero presso le diverse popolazioni di Grecia, e sue colonie, e si può credere che con difficoltà, e presso poche persone si trovassero riuniti in un sol corpo. Essi per altro erano comuni in Mitilene, e ne' paesi più vicini a quell' Isola, patria di Saffo, ove si sapevano a memoria, e si cantavano da tutti gli abitanti, come attesta Mosco Poeta bucolico nell' Idillio I. sulla morte di Bione vers. 90 91.

Vers. 3. ειπειν sta in luogo d' ειπε, *dic*. E' un idioma comune ai Greci Scrittori, e sopra tutto ai Poeti d' usar l' infinitivo in vece dell' imperativo, il che è stato pur anche imitato da Virgilio, e da altri Autori Latini.

Vers. 3. e 4. Bentlejo legge nella seguente forma = ειπειν ως Μουσαισι φιλα, τηνα τε Λοκρισσα τικτεν ισαις, οτι δ' &c. cioè, *dic, quod Musis erat amica Locrensis Mulier, & illi* (SAPPHONI) *peperit æquales* (subaudi *gratias*) *quodque &c.* = Sembra per altro molto più semplice, e naturale la lezione di Brunck, che tradotta letteralmente in latino significa, *dic quod Musis amicam, & illi*

Sap-

(*Sapphoni*) *Locrensis terra peperit aequalem*, *quodque &c.*

Epigramma III.

Verf. 1. Bentlejo legge Βρέττιοι. I Bruzj erano chiamati da' Greci Βρέττιοι (popolazione veramente particolare, e distinta in Calabria), come si vede da tante antiche monete; onde è da credersi error de' Copisti, se alcune volte si trova il nome di questa nazione scritto diversamente.

Verf. 4. κακων παχεας, *ignavorum brachia*, *manus &c.* il vocabolo παχεας è scritto all'uso Dorico in in vece di πηχεας 4. caso plur. di πήχυς, che vuol dire propriamente *cubito*, e qui è chiaro, che si prende il tutto per la parte: e significa *braccia*, *o mani*.

Epigramma IV.

Verf. 1. Bentlejo legge Λακιανιον, e Brunck senza dittongo Λακινιον. Sottintendi ἱερον, *fanum*, *templum* per ellissi.

Verf. 2. ποθορης vien letto da Brunck, e Bentlejo ha letto καθορης, la prima lezione è più conforme al dialetto Dorico, ma potrebbe ammettersi anche la seconda, che significa la stessa cosa.

Verf. 3. Molto diversa è la maniera, con cui è scritto il fine di questo verso presso Bentlejo, che è la seguente = δεξαι βυσσινον ἑιμα, το τοι μετα παιδος αγαυας Νοσσιδος ὑφανεν cioè = *accipe byssinum vestimentum*, *quod tibi cum filia mirum in modum Nosside texuit Theophila &c.* = L'avverbio αγαυως posto fra παιδος, e Νοσσιδος guasta la giusta costruzione gramaticale; onde non è da dubitare, che si debba legger piuttosto αγαυας, come aggettivo di παιδος; il che forma un sentimento più giusto, e conforme alla buona sintassi.

Verf. 4. Θευφιλις in luogo di Θεοφιλις per licenza poetica usata a cagion del metro, essendosi fatta una

una sola sillaba lunga di due brevi, con cambiare la lettera *ο* in *υ*. Questa figura si chiama da' Greci συναλοιφη, ed anche επισυναλοιφη.

Epigramma V.

Vers. 1. *Ipsa Melinna effigta est*. Ciò significa, come se volesse dirsi = Quella è Melinna stessa, e non già il suo ritratto = E' notabile, che il nome proprio di Melinna si è composto col pronome αυτος, formandone con molta grazia ed eleganza un sol vocabolo.

Vers. 3. ποτωχει sta in vece di προσεωκει. Nel dialetto Dorico per la preposizione προς si usa ποτι, e ποτιν. Così Teocrito nell' Idillio del Ciclopo ver 1.

Ουδεν ποττον ερωτα πεφυκει φαρμακον αλλο

Nullum contra amorem suppetit remedium aliud

ove ποττον all' uso Dorico sta in luogo di προς τον, cioè προς τον ερωτα, *contra amorem*. Qui poi oltre il cambiamento della preposizione, si è tolto con licenza poetica a causa del metro l'aumento temporale di ε, onde in luogo di ποτεωκει si è formato ποτωκει, 3. pers. sing del più che perfetto di ποεικω, o προσεικω, *similis sum*.